CENA 150 din — Leto XL — Št. 44 Kranj, torek, 9. junija 198'

GORENJSKI GLAS

40 LET

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

V petek Odprte strani

Ivan Oman
Kmet je vedno vse zdržal. Bo tudi tokrat?

Marijan Peternelj
Postavimo kmeta na mesto, ki mu pripada

Jaka Zupan
Standard ščitimo na kmetov račun

Jože Šavor
Je kmetijstvo enakovreden sopotnik gospodarstva?

ŠKOFJA LOKA GOSTILA MLADE

Škojaf Loka, 6. junija — Pretekli konec tedna je bila Škofja Loka v znamenju mladih. Na jubilejnem 20. srečanju so se zbrali pionirji likovniki, fotografi in kiparji, udeleženci Male Groharjeve slikarske kolonije. Letos so ustvarjali pod geslom Ustvarjamo v svobodni domovini. Več na zadnji strani. Foto: G. Šinik

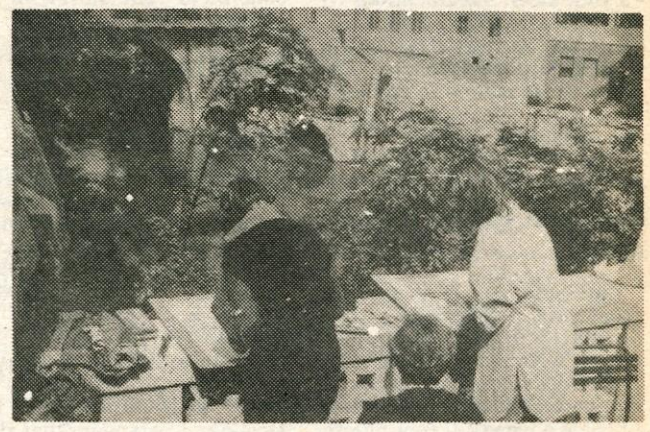

V jeklarni delajo v štirih izmenah

Jesenice, 8. junija — Po slovesni otvoritvi jeklarne na Jesenicah naj bi čimprej začela tudi poskusno obratovati — vsaj na začetku junija. Vendar pa v jeklarni nastajajo nekatere težave, ki povzročajo delno zamudo.

Nekateri dobavitelji in monterji kasnijo z opremo, ugotovili pa so tudi štelvilne napake in pomanjkljivosti v jekleni konstrukciji, na kateri je nameščena oprema. Veliko težav so imeli z Metalno Maribor, ki je šele v zadnjih dneh dobavila na gradbišče potrebno opremo. Prav tako zaradi nepravilnosti Strojne tovarne Trbovlje in Min iz Niša niso mogli še testirati konti-liva, ki je že vse od začetka povzročal največ problemov. Elektropeč dela dobro, medtem ko je bila pečna komora nekaj časa v okvari je bilo v jeklarni in v okolici več hrupa kot načrtujejo.

Kljub vsemu so izdelali ogljikova in nizkoogljična jekla v predvidenih količinah, večino jekla pa prevaljali v trakove. S 25. majem so začeli z delom v štirih izmenah zaradi prihoda novih delavcev, ki so prišli s plavža, ki so ga ustavili.

D. S.

In živelo bo bratstvo med narodi

»Daj, vzemi eno vejo. Mimogrede jo zlomiš. A vzemi jih šest skupaj, teh ne boš nikoli zlomil!« mi tu ob zeleni vodi in srebrnkastih valčkih Planšarskega jezera z ognjem v očeh govori Desimir Trnavac iz Gornjega Milanovca. »Slovenija in Srbija ne moreta ena brez druge, niti brez ostalih narodov in narodnosti. Malega pohodijo kot črva. Tisti, ki danes govore čez Slovence, so tisti, ki so jih tudi nekoč preganjali s pomočjo Avstrijcev in Nemcev. A kot so doživljali takrat, bodo doživljali spet.

Kako naj se prekine to prijateljstvo, to bratstvo? Ne more se! Nikoli! Poglej, meni je rešila življenje Slovenka, vaša narodna herojinja Silvira Tomazini. Sredi ceste mi je v Mitrovici dala civilno obleko, da me niso aretirali Nemci. Nikoli prej me ni videla, ne poznala, le videla je mojo stisko. Mi smo potem imeli v naši hiši Slovence, same čudovite ljudi. Vidiš, danes sem pripeljal s seboj dva sinova in dve snahi. Vprašaj jih, kaj mislijo o Slovencih! Samo spoštovanje jih je!«

In z druge strani me kliče Milan Stojaković iz Kranja, pridi sem, da ti povem, da imam v gosteh kar šest srbskih prijateljev, štirje so pri meni, dva že pri sinu. Tudi nas so sprejeli Srbi, Radosavljevići, pa smo bili Hrvatje, od Našic. Očeta, mamo, mene in brata, četrti se je rodil v Lebinjah pri Paračinu. Srbislav smo mu dali ime . . .«

Ko jih gledam tako zbrane, prijateljsko objete, nasmejane, s polno ljubezni v očeh in srcih, pa potem vse zanesene v kolu, in spet pri obujanju spominov, mi v ušesih znova in znova zvene besede dekleta, ki je dopoldne na Ljubelju recitiralo besede nekega pesnika: »In živelo bo bratstvo med narodi, ki se ne da potemniti . . .«

Resnično se ne da potemniti in tudi vlak bo bozil naprej, generacijo za generacijo. Zdaj vozi že tretjo, ponekod celo že četrto. Vozil bo stare prijatelje in potem vedno nove in nove . . .

Več na 6. in 7. strani

D. Dolenc

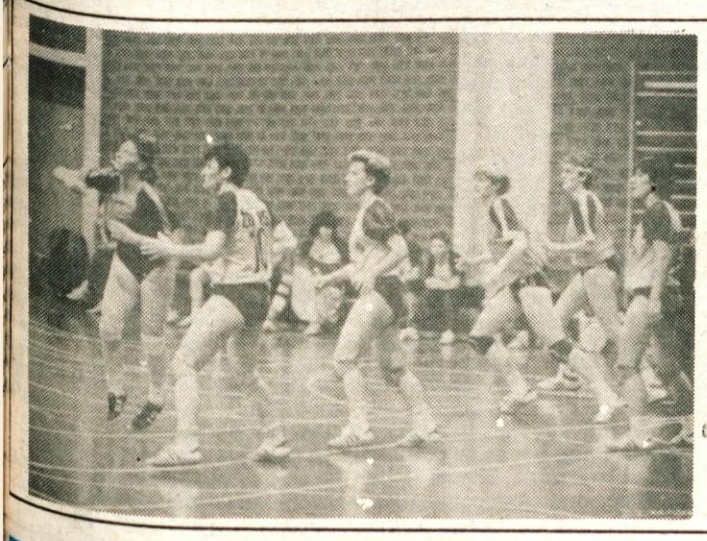

Rokometašicam Kranja, ki so kot novinke v slovenski rokometni ligi že prvo sezono zmagale, ni uspel drugi podvig: uvrstitev v severno skupino II. zvezne rokometne lige. Na prvi tekmi v Varaždinu so Kranjčanke zgubile za 6 golov, zato bi morale na povratni tekmi v soboto zmagati za 7 golov. Razlika je bila le prevelika, razen tega pa mlade igralke iz Kranja tudi psihično niso zdržale. V soboto so sicer zmagale s 24:20, torej za tri gole premalo. »Imeli smo šanso, vendar je izkušenost moštva še vedno premajhna za takšen podvig. Prav tako se igralke niso držale dogovora pred tekmo. Strel je bil slab in nepremišljen, prepogoste pa so bile napake v obrambi,« je komentiral tekmo trener Andrej Kavčič. Mi pa moramo reči tole: ta ekipa, čeprav je zastala na pragu druge lige, je v samo eni sezoni naredila veliko. (J. K.) — Foto: F. Perdan

V nedeljo bo v Komendi zbor aktivistov Gorenjske

Kranj, junija — 19. zbor gorenjskih aktivistov in borcev bo v nedeljo, 14. junija, ob 11. uri na hipodromu v Komendi pri Kamniku. Pozdravni govor nikbo predsednik Občinske konference socialistične zveze Kamnik Davorin Gregorič, slavnostni pa predsednik Republiške konference socialistične zveze Jože Smole. V kulturnem programu bodo sodelovali pevski zbori občine Kamnik, orkester kitar Glasbene šole Kamnik, plesna skupina SENŠRM Kamnik in pionirji osnovne šole Komenda-Moste.

Kamniška občina bo tokrat že tretjič gostiteljica zbora aktivistov. D. D.

Na Gorenjskem 8,1 odstotka slovenskih izgub

Kranj, 29. maja — V Službi družbenega knjigovodstva v Kranju so zdaj postregli tudi s primerjalnimi podatki o poslovanju gorenjskega gospodarstva v letošnjih prvih treh mesecih v primerjavi s slovenskim. Celotni prihodek gorenjskega je imel 10,8-odstotni delež v slovenskem, na tujem trgu ustvarjeni prihodki 12,1-odstotnega porabljena sredstva 10,6-odstotnega in doseženi dohodek 11,6-odstotni delež, za osebne dohodke razporejeni čisti dohodek 10,6-odstotnega, skupaj za osebne dohodke in skupno porabo pa 10,8-odstotni delež.

Izgube v slovenskem gospodarstvu so znašale 110.765 milijonov dinarjev in bile za 119 odstotkov večje kot v enakem lanskem obdobju. Na Gorenjskem pa so izgube v gospodarstvu znašale 8.933 milijonov dinarjev in bile za 323 odstotkov večje kot v enakem lanskem obdobju. Izgube gorenjskega gospodarstva so imele torej 8,1-odstotni delež slovenskih, običajno so se sukale med 4 in 5 odstotki in so torej večje kot običajno. Predvsem »po zaslugi« znatno večjih izgub v kranjskem gospodarstvu, kjer so znašale 5.331 milijonov dinarjev in so bile 545 odstotkov večje kot v enakem lanskem obdobju, ter v jeseniškem gospodarstvu, kjer so znašale 2.271 milijonov dinarjev in bile za 521 odstotkov večje kot lani v tem času.

»Strela z jasnega« ali

400 delavcev na cesti

Jesenice, 8. junija — Jeseniški komunisti in sindikat ostro zavračajo predsanacijski program Iskre Telematike za Iskro na Blejski Dobravi, saj pravijo, da nima prave analize o kadrih. Zanje so hude gospodarske razmere v Iskri povsem nepričakovane, kot »strela z jasnega«.

V Iskri na Blejski Dobravi nameravajo do konca leta ukiniti proizvodnjo, zato si mora okoli 400 delavcev Iskre Telematike že zdaj iskati novo zaposlitev, kajti le malo delavcev bi lahko zaposlili v sami Iskri.

Jeseniške družbenopolitične organizacije, predvsem komunisti in sindikat, ostro zavračajo takšen predsanacijski program, ki jih je za povrh vsega silno presenetil. Nerazumljivo je, da se o težavah v Iskri niso nikdar prej menili, saj so gospodarski položaj še v začetku leta prikazovali kot zadovoljiv. Za Jeseničane je zanesljiva odpustitev delavcev (zdaj so na dopustu), priletela dejansko kot »strela z jasnega«.

Kljub dobri volji in kljub temu, da se morajo strinjati, da za program Iskre ni pripodnosti, je po njihovem mnenju predsanacijski program splošen in slab. Ne pove, kaj je nasploh s programom sestavljene organizacije in tehnološkimi viški vse Telematike, ne gre pa tudi za »prestrukturiranje«, temveč za likvidacijo temeljne organizacije. Ni podatkov, koliko delavcev in kdo zdaj na cesto, koliko drugam, ni prave analize, skupnost za zaposlovanje o tem ničesar ni vedela. Še same delavce so uradno obvestili na zboru delavcev v petek, 5. junija!

Kakorkoli že ploskamo domnevnemu uveljavljanju ekonomskih zakonitosti in racionalnemu gospodarjenju tudi s tem, da se odpuščajo kadrovski »viški« ter ukinja nerentabilna, neakumulativna proizvodnja, bi se to dalo povedati vsaj pet minut pred dvanajsto. Če ne drugemu, vsaj delavcem, ki so v jeseniškem primeru res na cesti, ker jih prevladujoča črna metalurgija ne more zaposliti, drugih možnosti pa je malo.

Če je Iskra že republiški problem, se danes Jeseničani srečujejo s hudim zaposlitvenim problemom žensk. Res je, da preveč iznenada in da so povsem nepripravljeni, da niti ne govorimo o prizadetih delavcih, ki še včeraj niso vedeli, kaj se jim obeta.

Naj bodo gospodarske težave še tako hude, naj se nam obeta še toliko in toliko odpustitev, nenadna »presenečenja« čez noč so neoprostljiva.

Take korenite spremembe naj bi se vsaj čutile, če jih že ne znamo pravočasno napovedati in smo povrh vsega na posledice sistemsko povsem nepripravljeni . . .

D. Sedej

Bled od četrtka dalje v znamenju veslanja

Nove priložnosti za Blejce

Bled, 8. junija — Državno prvenstvo v veslanju bo prvi del štirih veslaških dni na Bledu konec tega tedna. Začelo se bo v četrtek ob 15. uri (predtekmovanja) in nadaljevalo v petek ob pol devetih s finali, ki bodo končana opoldne. Sodelovalo bo 250 veslačev iz 24 klubov, Blejci pa bodo imeli eno najmočnejših zastopstev. Blejci bodo startali z dvema dvojcema: Krašovcem in Janšo ter Žustom in Habetom, in četvercem, v katerem bodo veslali Mirjanič, Mujič, Prešeren in Ferčej. Zadnje državno prvenstvo je bilo na Bledu leta 1979.

V soboto ob 9. uri pa se bo začela 34. mednarodna regata. Med 15. in 18. uro pa bodo prva finala. Tekmovalo bo 530 veslačev iz devetih držav. V nedeljo ob 9. uri bodo predtekmovanja, med 14. in 17. uro pa bodo finalne vožnje. Blejci bodo veslali v naslednjih postavah: Ferčej, Prešeren, Krašovec in Janša v četvercu s krmarjem, Mirjanič in Mujkič v dvojcu ter Žust in Habe z Bleda ter Biščanin ter Ulemek iz Crvene zvezde v četvercu.

Vsi blejski veslači bodo v osmercu, kar bo posebna atrakcija tekme. Nastopile bodo tudi ženske, iz tujine pa prihaja veliko kakovostnih veslačev. To je ena zadnjih velikih tekem pred univerzijado v Zagrebu in svetovnim prvenstvom, ki bo konec avgusta v Koebenhavnu.

J. Košnjek

ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

VAŠ BUTIK TURISTIČNIH USLUG
KOMPAS JUGOSLAVIJA
KOMPAS LETALIŠČE BRNIK
TEL.: 22-347

PO SLOVENIJI IN JUGOSLAVIJI

Lokomotive čakajo

Ljubljana — Lokomotive čakajo na rezervne dele, ugotavljajo slovenski železničarji. Za to bi rabili najmanj dva milijona dolarjev oziroma deviz. Pa tudi sicer železničarska izguba narašča in je konec letošnjega prvega četrtletja dosegla že 17,4 milijarde dinarjev. Osnovni vzrok izgube in zapletov je po sodbi železničarjev cenovno neskladje.

Začetek mladinskih akcij

Ljubljana — Z otvoritvijo mladinskih delovnih akcij Kozjansko in Suha Krajina so se tudi v Sloveniji začele mladinske delovne akcije. Delovne akcije so se začele tudi v drugih jugoslovanskih republikah in pokrajinah. Na Kopaoniku so se zbrali mladinci raziskovalci. Zbralo se jih je nad 1300, ki bodo na Kopaoniku ostali do konca avgusta. Velika delovna akcija se je začela tudi v Vukovaru in v še nekaterih krajih. Na večini zveznih akcij v drugih republikah in pokrajinah sodelujejo tudi slovenski brigadirji.

Spodbuda drobnemu gospodarstvu

Ljubljana — V Sloveniji tečejo priprave na sejo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije o idejnopolitičnih vprašanjih razvoja drobnega gospodarstva v Sloveniji. Včeraj je o tem razpravljalo predsedstvo CK ZKS, ob tem pa se je lotilo tudi razprave o usposabljanju vodilnih delavcev v gospodarstvu pri nas. Drobnemu gospodarstvu dajemo v Sloveniji in Jugoslaviji vedno večjo veljavo.

V Bohinjski Bistrici razmišljajo o samoprispevku

Telefonija — problem številka ena

Bohinjska Bistrica, 5. junija — Negativni izid sicer uspelega eseniškega referenduma je nekoliko prestrašil družbenopolitične delavce v krajevni skupnosti Bohinjska Bistrica, kjer tudi razmišljajo o uvedbi samoprispevka, vendar jih je hkrati ohrabrilo tudi to, da je bilo po anketi, ki so jo izvedli, 72 odstotkov gospodinjstev »za« in da bi bil tudi referendumski program dovolj enikaven, saj bi obsegal reševanje problemov, ki so krajanom že dolgo trn v peti.

Problem številka ena je telefonija. V krajevni skupnosti s tisoč gospodinjstvi je le 160 telefonskih priključkov, sedanja avtomatska telefonska centrala je že dolgo preobremenjena, za novo pa je prostor izgotovljen že od januarja lani, v temeljnih in delovnih organizacijah pa pomanjkanje priključkov in dopoldanski »telefonski infarkt« že otežuje normalno poslovanje in stike s svetom. S telefonijo je tudi sicer precej nejasnosti, saj še ni znano, kdaj bo Bohinj dobil sodobno avtomatsko telefonsko centralo, koliko bo vse skupaj stalo, kolikšna bo pomoč združenega dela, kolikšna občinska podpora... Zanesljivo je le to, da denar, ki bi ga zbrali s samoprispevkom, ne bi niti približno zadoščal za širitev telefonskega omrežja. V krajevni skupnosti ob tem načrtujejo, da bi del sredstev namenili še za reševanje drugih problemov, tako da bi vsaka izmed trinajstih vasi s samoprispevkom nekaj pridobila — asfaltno prevleko, pokrito postajališče... V Bohinjski Bistrici je, denimo, problem tudi avtobusna postaja. Sedanja lokacija ni primerna, Zavod za urbanizem Bled je že nekazal (štiri) možnosti, kje bi se jo dalo zgraditi.

V krajevni skupnosti bodo razpoloženje za uvedbo samoprispevka še enkrat »preverili« na zborih krajanov. Če se bo tudi tokrat pokazalo, da je večina »za«, bodo predvidoma jeseni razpisali referendum.

C. Zaplotnik

Več denarja za hladilnico

Tržič, junija — Člani tržiškega izvršnega sveta so na seji minuli teden med drugim obravnavali predlog komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo občine Tržič, da za gradnjo hladilnice in zamrzovalnice na Trati pri Škofji Loki zagotovijo dodatna sredstva. Zaradi podaljšanja časa gradnje glede na načrte so se namreč povečali tudi stroški za uresničitev naložbe.

Izvršni svet je pregledal navedene razloge za prekoračitev stroškov gradnje in ocenil, da so opravičljivi. Odobril je plačilo dodatnih 3,47 milijona dinarjev iz sklada blagovnih rezerv za letošnje leto, da bi lahko objekt še ta mesec predali svojemu namenu. Od nove hladilnice in zmrzovalnice, ki je rezultat skupnih gorenjskih prizadevanj za boljšo preskrbo in blagovne rezerve, si seveda tudi v tržiški občini obetajo zanesljivejšo založenost trga z mesom.

S.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, Cesta Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Lencinger (kultura), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Danica Dolenc (zanimivosti, dom in družino), Stojan Saje (Tržič), Vilma Stanovnik (mladini, gospodarstvo), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija).

Časopis je poltednik. Izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, mali oglasi in naročnina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju ST-1/72.

Naročnina za I. polletje 1987 je 4.500 din

Ukrepi za odpravo motenj v poslovanju

Trije kolektivi pod drobnogledom

Tržič, junija — Med nedavno sejo tržiškega izvršnega sveta so pregledali programe za boljše poslovanje v organizacijah Zlit, Mercator — Preskrba in Komunalno podjetje. Povsod so ukrepi preprečili, da bi se letos ponovile rdeče številke, vendar bodo letošnje gospodarjenje ponovno preverili po polletnem obračunu.

Naložba v novo proizvodnjo masivnega pohištva pred dvema letoma je bila za Združeno lesno industrijo Tržič in njeno temeljno organizacijo Pohištvo-tapetništvo zajeten zalogaj. Verjetno se jim ne bi bilo zataknilo v grlu, če bi jim bilo uspelo zaposliti v novem obratu načrtovano število delavcev in doseči povečan fizični obseg proizvodnje. Ker tega niso uresničili, so ob začetku odplačevanja posojil v temeljni organizaciji nastale motnje v poslovanju in pojavila se je izguba. Le-to so nadomestili s prizadevanji in solidarnostjo vseh delavcev.

Že pred polletjem lani so v tozdu Pohištvo-tapetništvo sprejeli sanacijski program, katerega del je bila tudi odločitev, da začnejo letos ponovno poslovati kot enovita delovna organizacija. Ta program so uspešno uresničili, kakor so ocenili člani tržiškega izvršnega sveta, saj so iz meseca v mesec zniževali izgubo in obenem izvozili kar 90 odstotkov proizvodnje. Ugotovili so tudi, da so ta program letos dopolnili z ustreznimi ukrepi; konkretizirati ga bo treba le na kadrovskem področju. Zaenkrat namreč dosegajo večjo proizvodnjo z razširjenim obsegom dela zunaj rednega delovnega časa in ob prostih sobotah. Med sejo pa so predstavniki tovarne opozorili tudi na nekatere probleme, med katerimi zbuja skrb slaba stimulacijo izvoza, stalno večanje stroškov in primanjkovanje hlodovine.

Mercatorjeva temeljna organizacija Preskrba je imela izgubo po zaključnem računu za 1985. leto. Z ukrepi na osnovi sanacijskega programa in pomočjo sklada blagovnih rezerv občine je lansko poslovanje končala pozitivno. Sprejete ukrepe vseeno še naprej uresničuje. Prizadeva si predvsem za boljšo ponudbo in s tem tudi večji dohodek, to pa ji med drugim omogoča obnova samopostrežne trgovine v Bistrici. Med obravnavo ukrepov je izvršni svet naložil tozdu Preskrba, naj se dogovarja za poenotenje in usklajevanje ponudbe v okviru centra Deteljica, ki ga vodi konzorcij članic. Trgovci pa so izvršni svet opozorili na odhajanje dobrih delavcev iz njihove stroke.

S problematiko Komunalnega podjetja — v njem je lani poslovalo z izgubo kar pet dejavnosti — se v tržiškem izvršnem svetu pogosto srečujejo. Slabo poslovanje opravičuje podjetje predvsem s prenizkimi cenami, vendar so med seboj ponovno opozorili na notranje slabosti. Izvršni svet je od Komunalnega podjetja zahteval, naj zagotovi racionalizacijo pri delu in hkrati poskrbi za izpolnjevanje vseh dogovorjenih komunalnih uslug. Dosežena mora tudi ustrezno razmerje med akumulacijo in sredstvi za osebne dohodke ter si prizadevati za zmanjšanje stroškov poslovanja. O predlaganem povečanju cen pa bo izvršni svet razpravljal na eni prihodnjih sej.

S. Saje

Načrti za gradnjo avtomobilskega servisa

Tržič, junija — Komite za urejanje prostora in varstvo okolja občine Tržič je tamkajšnjemu izvršnemu svetu dal v obravnavo lokacijsko dokumentacije za avtomobilski servis v Križah. Zamisel izhaja iz zasnove prostorske ureditve nove zadruge in upošteva dejstvo, da tod že delujeta avtoelektrikar in vulkanizer.

Dokumentacija predvideva poleg teh dveh obrtnih dejavnosti še avtokleparstvo, mehanično delavnico, pralnico in avtoličarstvo. Za vse dejavnosti razen slednje so nekateri zasebniki že izrazili interes, zato je komite predlagal oddajo prostorov v zakup kandidatom, ki so pripravljeni zgraditi objekt v skladu z lokacijsko dokumentacijo do 1. maja prihodnje leto. Koncept gradnje ohranja sedanja objekta, uporabno površino pa povečuje s prizidki in veznim traktom.

Člani izvršnega sveta so sprejeli predloženo dokumentacijo za gradnjo avtomobilskega servisa. Tako bodo namreč zagotovili ponudbo celotnega servisiranja avtomobilov na enem kraju, kar sedaj ni možno.

S.S.

Denar za krajevne skupnosti

Še vedno prednjači asfalt

Kranj, 4. junija — Devetindvajset krajevnih skupnosti je za letos prijavilo skupaj petdeset investicij, katerih vrednost je ocenjena na prek 400 milijonov dinarjev — V prvi fazi prek 120 milijonov dinarjev.

Na dnevnem redu zadnje seje skupščine cestno-komunalne skupnosti Kranj je bila tudi razdelitev sredstev za investicije v krajevnih skupnostih. Odbor za krajevne skupnosti je ugotovil, da je 29 krajevnih skupnosti v občini za letos prijavilo kar 50 različnih investicij v skupni vrednosti prek 400 milijonov dinarjev. Še vedno pa pri načrtovanjih in soudeležbi, ki jo morajo zagotoviti krajevne skupnosti, prednjači asfaltiranje cest. Zato namerava v prihodnje odbor predlagati spremembo pravilnika za dodeljevanje sredstev, pri čemer naj bi imele prednost tiste komunalne naprave, ki imajo širši družbeni pomen.

Po prioritetni listi ima zdaj sedem krajevnih skupnosti odobrenih nekaj nad 120 milijonov dinarjev. To so Podblica in Jezersko za gradno vodovodov, Trstenik in Kokrica za asfaltiranje javnih poti, Cerklje za gradnjo mrliških vežic ter Bela in Mavčiče prav tako za asfaltiranje javnih poti. Delati pa morajo začeti oziroma porabljati denar najkasneje do 1. septembra letos, sicer bodo prišle na vrsto druge, po prednostni listi razvrščene krajevne skupnosti. Teh pa je 16, in med njimi kar trinajst s programom za asfaltiranje javnih poti.

Predvideno je tudi, da bodo te krajevne skupnosti denar dobile, če bo tudi dotok sredstev višji ali če krajevne skupnosti iz prve skupine denarja ne bodo porabile. Razen tega pa je dogovor s Cestnim podjetjem Kranj, da te krajevne skupnosti lahko sklepajo z njim pogodbe za dela, če jih le le-to pripravljeno kreditirati. Krajevne skupnosti bodo, ko bo denar, dobile revalorizirane zneske.

A. Ž.

Na Ljubelju so se srečali nekdanji interniranci

Vnuki morajo izvedeti o trpljenju

Ljubelj, 6. junija — Množica nekdanjih internirancev, ki so se jim pridružili tudi številni udeleženci vlaka bratstva in enotnosti ter mladina, se je v soboto spet srečala na Ljubelju, na mestu, kjer je bila med vojno podružnica koncentracijskega taborišča Mauthausen.

Zbrane sta pozdravila predsednika tržiške in kranjske občinske skupščine Ivan Kapel in Ivan Torkar, slavnostni govornik pa je bil Stane Repar, predstavnik Republiškega odbora zveze združenj borcev Slovenije.

Štiriinštirideset let je že minilo od tedaj, ko so na Ljubelj Nemci pripeljali prve taboriščnike, Francoze, za njimi pa Ruse, Belgijce, Poljake, Italijane, Čehe in Jugoslovane. To so bili časi množičnega uničevanja Slovanov, vsega, kar ni bilo arijsko. Danes je tu nov čas, je poudaril Stane Repar, atomska doba, ki grozi z novim, še strašnejšim uničenjem. Upanje ostaja za zelenimi mizami...

Vznemirjajo tudi odnosi avstrijskih in italijanskih fašističnih organizacij do Slovencev na Koroškem in v Italiji. Skrunijo naše spomenike, odkrivajo spominska obeležja fašistom. V obeh deželah upamo na pomoč demokratične javnosti.

Zbrane sta pozdravila tudi predstavnik sekcije internirancev iz Gorice in predstavnica taboriščnic z avstrijske koroške Mimica Vošenk iz Železne Kaple. Ne dobivamo se le za to, je poudarila, ker se še po 40 letih spominjamo mrtvih, temveč zaradi zaprisege, ki smo jo dali, da se te strahote ne bodo nikoli več ponovile. Spet grozita fašizem in nacizem in naši vnuki morajo izvedeti vse o trpljenju. Ob vsaki priložnosti jih moramo opozarjati na to. Višek provokacij, ki jih ne smemo dopustiti, so odlikovanja fašistov z enakimi avstrijskimi odlikovanji, s kakršnimi smo bili po vojni odlikovani mi, aktivisti, borci, partizani. O Waldheimu in tistih, ki še danes ne priznajo svojih napak, ne moremo trditi drugega, kot da so fašisti, je na koncu poudarila Mimica Vošenk.

V kulturnem programu so zapeli pevci akademskega pevskega zbora France Prešeren iz Kranja, igrala je tržiška godba na pihala, recitirali pa so recitatorji iz Kranja.

D. Dolenc

Gozdarji so imeli svoj dan

Podljubelj, junija — V soboto, 6. junija, se je blizu 300 gozdarjev Gozdnega gospodarstva Kranj, Tržičanov, Kranjčanov in Škofjeločanov, zbralo v kampu v Podljubelju. Ta kraj so si namreč letos izbrali za svoj dan GG. Vsako leto enkrat se zbero — lani so bili na Jezerskem — in se z delom pomerijo sekači in vozniki kamionov. Najboljši gredo potem naprej na republiško tekmovanje.

Med sekači so bili najboljši Milan Rozman iz tok Tržič z 817 točkami, drugi je bil Aleš Meglič iz tozda Tržič s 742,5 točke, tretji Jože Dolenc iz tozda Tržič s 711 točkami, četrti Milan Ceferin iz tok Škofja Loka s 635 točkami in peti Brane Zupančič iz tozda Tržič s 617 točkami.

Najboljši šoferji kamionov pa so bili Milan Selišnik, ki si je nabral 334 točk, drugi Anton Meglič s 324 točkami, tretji Lovro Zupan s 322 točkami in četrti Janko Nemec s 301 točko.

To ni bila majhna stvar! Morali bi videti, koliko lesa se je bel na travniku. Kakšni hlodi! Sekire so pele kot za stavo, potem pa so še vse spravili na kamione. Gozdarji in drvarji nimajo lahkega dela. Spretni, močni in srčni morajo biti hkrati.

Tudi zabavali so se. Igrali so nogomet, največ smeha je bilo pri kozi, kjer so z ročno žago žagali kolobar in zabijali dolge žeblje. Glavni hlod, predsednik konference sindikata GG Kranj Jernej Novosel, je na kozi sami meril čas. To tekmovanje ni bilo za izbor republiškega tekmovanje, nagrade pa so prav tako dobili. Preveč jih je, da bi naštevali vse dobrotnike, ki so prispevali darila za nagrade, povejmo le to, da jih je podarilo prek 20 firm in celo zasebnikov. Prva nagrada pri sekačih je bila Zlitova masivna okrogla miza, druga dva savska avtoplašča, tretja pa dva stola iz Slovenijalesa Radomlje. Prva nagrada pri voznikih gozdarskih kamionov je bila omarica za čevlje, jo je podaril Alples iz Železnikov, druga spet dva savska avtoplašča, tretja pa 8 kubikov žamanja...

D. Dolenc

Aktualni intervju: Pred turistično sezono

Če bi si dve leti privoščili manjšo zasedenost, bi se zaslužek v tretjem letu povrnil

Bled, 5. junija — Pred vrati je poletna turistična sezona. Najbolj neučakani že hite proti morju, na naših cestah je vse več tujih vozil, najbolj opazni so turistični avtobusi. Vse več je tudi napovedi in ugibanj, kakšna bo letošnja sezona, kako zanimiva je naša dežela za tuje goste, koliko jih bo prišlo k nam. Devizna žeja je namreč pri nas huda, vse pogosteje razglabljamo, kako bi nas turizem lahko izvlekel iz težav. Pred sezono smo se zato pogovarjali s Tonetom Ažmanom, direktorjem Hotelsko turističnega podjetja Bled, kamor sodi večina blejskih hotelov, tudi najboljši, kot sta Toplice in Vila Bled. Kot dobremu poznavalcu razmer v našem turizmu smo mu zastavili tudi nekaj aktualnih vprašanj o pomenu in položaju turizma pri nas.

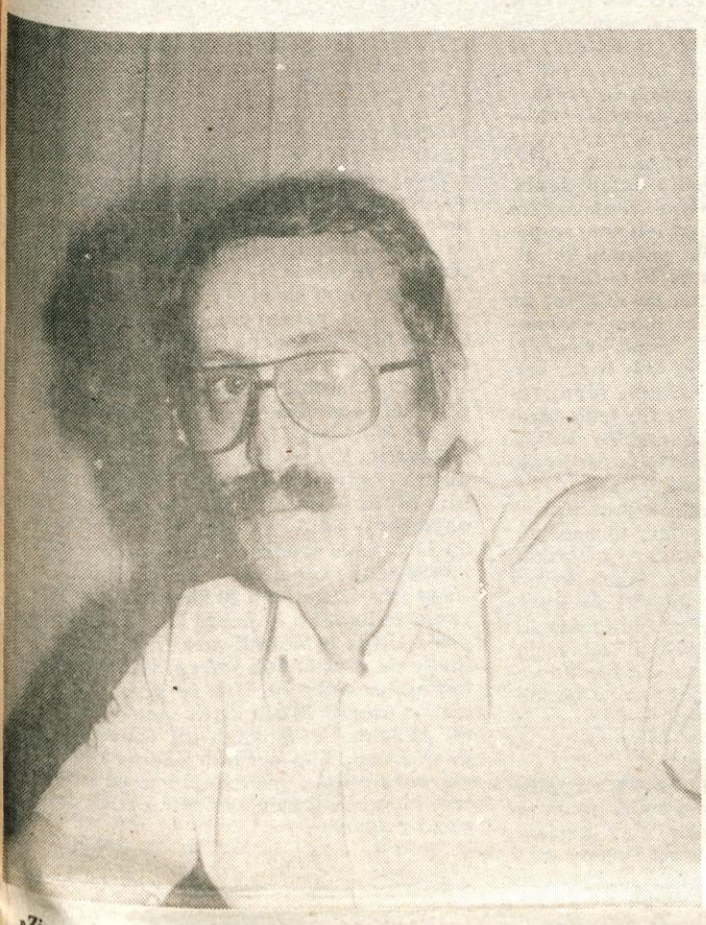

»Zimska sezona je bila na Gorenjskem slabša kot lani. Bilo je manj gostov, manj prenočitev, izjema so tako rekoč le blejski hoteli. Kako je bilo v vaših?«

»V prvih štirih mesecih letošnjega leta smo imeli 5 odstotkov več prenočitev kot lani v tem času, maja, ki ga vsaj deloma že jemljemo kot sezonski mesec, pa je bilo prenočitev 29 odstotkov več kot maja lani. Če torej potegnemo črto pod petimi meseci, je bilo prenočitev 12 odstotkov več kot lani v tem času.«

»Kaj pa denarna uspešnost?«

»Tudi finančni indeksi so dokaj visoki, vendar se zaradi spremenjene finančne zakonodaje s temi številkami ne ukvarjamo kdovekako, dosti je še nerešenih in nejasnih stvari. Glede prodaje v prihodnjih mesecih so napovedi dobre; računamo, da bo obisk najmanj na lanski rekordni ravni. Ker imamo veliko zunajpenzionskih objektov, restavracij in drugih lokalov, bo zaslužek seveda odvisen tudi od vremena. Če je vreme slabo, v tem objektu »izpade« na dan okoli pol stare milijarde dinarjev. Sicer pa je zaenkrat celoten promet dober, računam, da bomo načrt, tudi v finančnem pogledu, presegli. Seveda pa bo finančni učinek odvisen tudi od zunanjih okvirov, od tečajne politike itd.«

»Promet je torej dober, tudi napovedi so dobre. Drugod jih bolj skrbi?«

»Lahko bi prodali celo več zmogljivosti kot jih imamo. Velikokrat pomenijo tudi prireditve, kakršno je bilo pred dnevi srečanje gasilcev — skoraj v vseh lokalih smo imeli rekordno število.«

»Gre Bled bolje v prodajo zaradi boljšega sodelovanja s turističnimi agencijami?«

»Ne bi rekel. Z njimi imamo običajne, tradicionalne stike. Bled je še vedno pojem. Zato restive iščemo v boljši sestavi gostov, prizadevamo si, da ne bi bili obremenjeni le z zasedenostjo zmogljivosti, da ne bi bili preveč navezani na angleško tržišče. V predsezoni in po njej drugačna prodajna politika ni smiselna, v glavni sezoni pa, pridobiti želimo več gostov s klasičnih turističnih tržišč, predvsem za hotele visoke kategorije.«

»So to nemški gostje?«

»Nemški, italijanski, skandinavski, belgijski, nizozemski, francoski. Če jih hočemo pridobiti, moramo ponuditi širši program. To ni več le agencijski odnos: soba, zajtrk, prevoz in ogled znamenitosti. Ponuditi jim je treba vsebino bivanja v kraju. Iščemo jo predvsem v športih, kot so igranje golfa, ribolov, jahanje, tenis in podobno. Vendar imamo probleme pri širitvi igrišča za golf, čeprav smo lani lahko rekli, da je tam promet velik, letos bomo, da je zasedeno.«

»Stvari radi prikazujemo v številkah. Kolikšna je na Bledu potrošnja na gosta?«

»To so ocene, težko so točne. Za golfiste, ki bivajo v hotelih visoke kategorije in zasebnih penzionih, kjer cene prav tako niso nizke, ocenjujemo, da potrošijo brez prevoza okoli 150 dolarjev na dan. Angleški gostje, o njih govorimo, da malo potrošijo, da ne razmetavajo, čeprav cene za naše razmere niso nizke, pa sodimo, da okoli 50 dolarjev na dan.«

»Dober gost, če tako rečem, torej potroši trikrat toliko kot agencijski?«

»Da, zagotovo, toda tudi potrošnja posamičnih gostov, kakršni so bili, denimo, pred kratkim gasilci, ni majhna, predvsem pri nekaterih stvareh. No, rekel bi, da so bili pribitki največji pri pijačah.«

»Bled si torej želi in zmore pridobiti dobre goste?«

»Bled je brez dvoma turistični kraj, ki ga je pri nas najlažje prodajati. Doseganje boljše sestave gostov pa je povezano s tveganjem. To pomeni, da bi si morali dve leti privoščiti manjšo zasedenost, prepričan sem, da bi bila tretje leto povrnjena. Toda v sedanjih razmerah to skoraj ni mogoče. Poglejte, noben problem ne bi bilo napolniti treh takšnih igrišč za golf, kakršnega imamo, zagotovljeno bi imeli klientelo za vse hotele A kategorije na Bledu. Zanimiv primer je Vila Bled, kjer smo začeli pred dvema letoma, že letos pa bo v največji možni meri zasedena, čeprav tam nismo dogradili 20 postelj in uredili bazena, kakor je bilo zamišljeno.«

»Ste naložbe popolnoma prekinili?«

»Popolnoma. Z največjimi napori bomo sanirali investicijsko dejavnost v preteklih letih. Pod sedanjimi pogoji so namreč naložbe v gostinstvo in turizem nemogoče. To so lahko naložbe, ki jih napajajo sklad za nerazvite in drugi neekonomski viri sredstev, z vidika posameznega investitorja pa so nemogoče. Odložili smo vse načrte, sodimo, da bi bilo najslabše, če bi investirali na račun še nižjih ali bistveno nižjih osebnih dohodkov. To vendar nima nobenega smisla.«

»Pred leti so bili osebni dohodki dobri. Kakšni so zdaj?«

»Niso več zanimivi za zaposlovanje, niso tudi več tako zadaj, kot so bili nekdaj. Dve leti so bili boljši in tedaj smo lahko izbirali ljudi, prihajali so tudi domačini. Tudi predstave o turizmu so bile pozitivne, tako da je bil vpis na gostinsko šolo celo iz domačih logov.«

»Je še vedno?«

»Še je, toda po končani šoli odhajajo drugam, v druge poklice, zaposlitvenih možnosti je na Gorenjskem dovolj. Veliko jih je že odšlo. Če pa bi bilo delo v gostinstvu in turizmu bolje plačano, kadrovskih težav ne bi imeli tja do leta 2000.«

»Za koliko bi morali biti osebni dohodki boljši, da bi bili zanimivi za domačine?«

»Mislim, da vsaj za 20 odstotkov. Ne gre drugače, z denarjem je pač treba nadomestiti prosti čas, nedelje in praznike. Pri nas pozabljamo, da imajo tercialne dejavnosti svoje zakonitosti, da v njih produktivnost ni odvisna od tehnološkega razvoja, da je to bolj ali manj tekoče delo, organizacijski prijemi. Če tega ne bomo uvedli v samem sistemu vodenja in upravljanja, je brez pomena, da govorimo o tej dejavnosti kot o panogi, ki bi nas lahko izvlekla iz težav. Moramo pač upoštevati, da so v tej dejavnosti učinki neposredno odvisni od ljudi.«

»V gorenjski industriji so aktualni tehnološki viški delavcev. Verjetno sprašujejo tudi pri vas, če bi jih lahko zaposlili?«

»Problem je v tem, da ne želijo biti natakarji, predvsem pa ne čistilke in sobarice. Če nam poleti ne bi prihajali pomagat upokojenci, ne vem, kako bi šlo. Da bi vabili ljudi od drugod ali da bi si pomagali z manj kvalificiranimi delavci, ki »delno« bivajo v okolici, pa je vprašljivo. V turizmu je zelo pomemben odnos do dela. Poglejte, zdaj ugotavljamo visok porast bolniške in podobnih stvari; to bi lahko zajezili s spodbudnim nagrajevanjem, vendar nam zakonodaja praktično onemogoča, da bi nagrajevali dobro delo in da bi lahko zahtevali dobro delo.«

»Vsepovsod se jeze zaradi interventnega zakona o omejevanju osebnih dohodkov. Kaj pomeni v turizmu, kjer je človek najpomembnejši dejavnik?«

»Občutek imam, da je družbeni dogovor, vsaj glede na formule in izračune, ki smo jih uspeli dobiti, še večja neumnost. V bistvu omogoča tistemu, ki je imel v preteklih letih sorazmerno dobre osebne dohodke, takšne tudi zdaj, ne glede na to, kako dela zdaj. Kdor pa se je, denimo, v preteklih letih zainvestiral ali imel zaradi drugih objektivnih razlogov slabše osebne dohodke, jih zdaj navkljub dobremu gospodarjenju temu primerno ne more povečati. V takšnih razmerah je ločevanje tekočega in minulega dela lahko le akademsko vprašanje.«

»Govorimo, da nas turizem lahko izvleče iz težav. V turizmu pa so izgube, tudi na Bledu so bile v prvih mesecih letošnjega leta?«

»Normalno, tudi ob polletju bodo morda še, saj so sezonskega značaja. Glede razvoja turizma se zastavlja veliko vprašanj, vsebinsko se z njimi ne ukvarja nihče. Rekel sem že, da je produktivnost v turizmu težko meriti. Razmere so paradoksalne, saj je naša branža kapitalno zahtevna, to so predvsem naložbe v zidove, naložbe pa so glede na »dohodaško« teorijo lienarno usmerjene. Pod takšnimi pogoji naša branža nima bodočnosti. Naj se torej prestrukturiramo? Sicer pa, za nas to ne bi bilo težko, ljudje so navajeni delati, tudi ob sobotah in nedeljah.«

»Naj bi torej na Bledu rasle tovarne?«

»Ideja ni nova, veliko jih je že bilo, njihova posledica so obstoječe tovarne na Bledu. Delež prebivalstva, ki živi od turizma, ni tako velik, kot bi si morda mislili. Če ni ekonomske prisile, pač ne izkoriščamo komparativnih prednosti, ki jih imamo. Ljudem je preprosteje, zaposliti se v tovarni ter glede na delovni urnik in skrajševanje delovnega časa to nadomestiti z sivo ekonomijo.«

»Zvezni izvršni svet obljublja posebne ukrepe za turizem?«

»Nič ni, nobenih ukrepov ni, roki so že zdavnaj pretečeni. Mislim pa, da turizem posebnih ukrepov ne potrebuje, zadošča izenačitev z izvozniki. Če bi imeli stvaren tečaj dinarja, dobro, rekel bom za izvoznike sprejemljiv tečaj, enostavna reprodukcija za nas ne bi bila več problematična. Za izvozne spodbude se niti ne potegujemo. Trdim: če jih ne bi dajali na počez, kakor jih pri nas dajemo, temveč za prodor določenih izdelkov na tuja tržišča — zaradi carinskih in drugih protekcionističnih ukrepov držav — bi se hitro pokazalo, da je izvoz turističnih storitev najbolj akumulativen. To se je ob ustreznem tečaju nekajkrat že pokazalo, na tujem tržišču smo dosegli bistveno višje cene ko doma. Mislim, da so pri tem tako rekoč osamljeni, razen morda farmacevtske industrije, ki ima domače omejitve; drugih ne poznam, ki bi jim to uspelo. Večkrat smo že izračunali, da smo daleč največji neto devizni izvoznik, naša delovna organizacija je po neto deviznem prilivu brez dvoma med desetimi največjimi slovenskimi izvozniki. Če vzamem celotno blejsko turistično gospodarstvo, ki v širšem smislu zaposluje 1.200 ljudi, ustvari zdaj od 30 do 40 milijonov dolarjev neto deviznega učinka na leto, zelo hitro pa bi ga lahko z majhnimi vlaganji bistveno povečali. Rad bi vedel, kdo je še takšen izvoznik!«

»Veliko govorimo o vlaganju tujega kapitala, tudi v turizem?«

»Dokler tekoča ekonomska politika ne bo takšna, da vlaganja v turizem za domače investitorje ne bodo zanimiva, bodo za tuje toliko manj. Pri zakupu zmogljivosti pa je račun seveda drugačen, motiv je lahko realizacija v tujini in podobno. Ni dopustno, da bi mi zmogljivosti prodajali po 20 dolarjev, nekdo drug pa naprej po 100. Ko bo pri nas dozorelo spoznanje, da je vlaganje v turizem lahko donosno, bo veliko pametneje, da kapital dobimo doma; če bomo angažirali tujega, pa naj ga pod enakimi pogoji.«

»Doma tudi zasebnega?«

»Seveda, zakaj ne!«

»Zasebna pobuda bi morala biti prav v turizmu močna.«

»O tem veliko govorimo. Ko se bo račun izšel, bo pobuda hitra, tako pa — kdo bi vlagal v dejavnost, ki mu prinaša trikrat manjši dobiček kot drugod?«

»Vendar je na Bledu zraslo nekaj novih penzionov?«

»Nekaj novih je, toda gre za mešanico lastništva. Seveda pa v zasebnem sektorju večina prihodkov ni stvarno prikazanih. Vlaganje postane zanimivo, ko najemnina za vloženi kapital prinaša ustrezen dobiček. Izračunali smo, da bi se družina lahko dobro preživela s penzionom, ki bi imel 20 do 30 postelj. Takšna gradnja pa danes zahteva okoli 30 starih milijard, najemnina bi morala biti torej zelo visoka. Rad bi videl koga, ki bi vložil toliko denarja in bi se mu zelo zelo počasi povrnil. Kdor ima veliko denarja, raje zgradi hišo in odpre krčmo, bolj se mu splača.«

M. Volčjak

Čigave vile

Na Bledu so spet aktualne propadajoče vile in hoteli. Spisek je bolj ali manj znan, saj se nanj spomnijo vsakih nekaj let, nič pa se ne premakne. Zakaj?

Turistični strokovnjaki odgovarjajo, da so vile in manjš hoteli za družbeni sektor neprivlačni, da ni pravih dobičkov da so najprimernejši za zasebne penzione, v katerih dela vsc družina.

Domačini o teh vilah nič kaj radi ne govore. Poznajo njihovo preteklost in marsikdo pikro pristavi: »Naj gredo spet ı zasebne roke, naj jih zdaj kupijo ljudje, ki so si nabrali dena: s sivo ekonomijo!«

Po eni strani gre torej za gole račune, po drugi za ideološke pomisleke. V zadnjem času vneto pritrjujemo ideji o vlaganju zasebnega kapitala v naše družbeno gospodarstvo, (močnejši zasebni pobudi, poudarjamo, da ideoloških pomislekov ni več, saj bomo sicer še naprej revna država bogatil državljanov. Toda, ko se z ravni načelnih razprav spustimo ı stvarnost, hitro z njimi le ne morèmo opraviti, blejske vile sı odličen primer. Načelno besedovanje bi torej morale zamenjati temeljite razdelave te pobude, otresti bi se morali nedorečenosti in se strokovno pripraviti na njeno uveljavitev Kajti le, če bodo odgovori na zdaj še številna vprašanja jasni, bodo ideološki pomisleki zbledeli.

Docela jasno pa je, da brez spoštovanja ekonomskih zakonitosti praktično ni možna. Nihče ne bo vložil denarja tja kjer se mu ne bo pravočasno povrnil, drugače povedano, kje ne bo ustreznega dobička. Vrnimo se spet k turističnim penzionom, ki so dober primer za takšne račune. Kdor misli, dı so penzioni ob Vrbskem jezeru last gostilničarja, ki vam prinese na mizo kosilo, njegova žena ali otroci pa pospravijo sobe, se moti. Veliko je namreč takšnih, ki imajo objekt le v najem, lastniki pa so petičneži od drugod. Najemnina mora bit seveda tolikšna, da prinaša zaslužek obema. Če se vrnemo ı nam, lahko rečemo, da lastništvo blejskih vil in hotelov prav zaprav ni tako pomembno kot se nam zdi na prvi pogled, dı lahko ostanejo družbene, da lahko vanje vlaga denar družbeni in zasebni sektor. Le najemnina bi morala biti tolikšna da bi se dobro preživela družina, ki bo delala, in da se bı lastniku povrnil vloženi denar. To pa seveda ni nič drugegı kot uveljavitev tržnih zakonitosti.

Sicer pa, Amerike nismo odkrili. V razvitem svetu že dolgo lastništvo ni več tako pomembna stvar, kot morda mislimo pri nas. Pomembno je obračanje kapitala, zaslužek, v igri ponudbe in povpraševanja seveda, ki daje kapitalu stvarno ceno in jasen odgovor, kaj se splača in kaj ne. Tudi pri nas torej ne gre toliko za vprašanje lastništva, kot za vprašanje kaj se splača in kaj ne, kajti, če se ne splača nič, potem je ne kaj res hudo narobe.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Izvoz gorenjskega gospodarstva upadel

Izvoz gorenjskega gospodarstva je v letošnjih prvih štirih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem upade za 29 odstotkov, izvoz na Zahod za 15 odstotkov, izvoz na Vzhod pa za 51 odstotkov. Znatno manjši je bil tudi uvoz, celotni je upadel za 43 odstotkov, uvoz z Zahoda za 46 odstotkov, uvoz z Vzhoda pa za 21 odstotkov. Ker je prišlo letos pri prikazovanju zunanjetrgovinske menjave do zmede podatkov, moramo pristaviti, da so to podatki Narodne banke Slovenije, ki temelje na tečaju zisa; tečaj znaša v letošnjem letu 451,60 dinarja za 1 ameriški dolar. Dodati pa moramo še, da je bilo januarja upoštevanega le 60 do 70 odstotkov slovenskega izvoza in uvoza, to pa do konca aprila še ni bilo popravljeno. Padec zunanjetrgovinske menjave je torej malo manjši, kot ga prikazujejo zgornji podatki.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Sašo Likar, mesar v škofjeloški klavnici

Prijeti moraš vse

Vsak dan zakoljejo v škofjeloški klavnici okrog sto prašičev ter nekaj manj goved, telet in ovac. Eden izmed tridesetih mesarjev je tudi Sašo Likar, ki se je pred osmimi leti odloči in se šel učit to stroko.

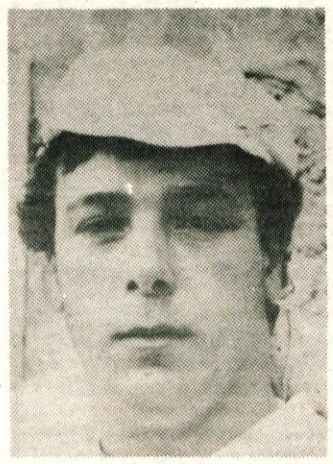

»Da bom postal mesar, sem se odločil že zelo mlad, ko sem pri stari mami opazoval, kako je delal mesar. Ko sem bil dovolj star, sem mu rad pomagal. Koline so na kmetih veliki dogodek, in mesar ga je deležen pri vsaki hiši, saj žival zakolje in na koncu razkosa in naredi klobase. Ravno po tem se mesarji v klavnici, pa tudi v drugih delih proizvodnje, ločimo od pravih kmečkih mesarjev. Pri nas v klavnici živali le koljemo in pripravimo »do preseka.« Nato jih prevzamejo drugi mesarji.«

Pri klanju je veliko krvi, umazanije. Kako ste se navadili tega?

»Res je, pri našem poklicu se ne smeš bati krvi, blata, vode. V začetku je vsak malo neroden, vendar se hitro privadiš. Štirinajst dni, in ne vohaš ničesar več. Naučiš se stvari prijeti na pravem koncu. Zelo pomembno je vzdušje med nami, mesarji, v klavnici. Zelo dobro se razumemo med seboj in moram reči, da vsako jutro prihajam z veseljem v službo.«

Kaj pa tisti trenutek, ko je treba svinjo ali kravo zaklati?

»Zdi se mi, da živali vohajo kri, da čutijo, kaj jih čaka. Ko jih pripravimo za klanje, gredo ena za drugo, druga drugo porivajo naprej. Seveda se sem in tja kakšna tudi upre, vendar to znamo rešiti.«

V. Stanovnik

..KRATKE PO GORENJSKI

konstrukcija v Hrastju in Trbojah — V letošnjem programu tno-komunalne skupnosti Kranj je tudi dokončna rekonukcija ceste na odseku Čirče — Hrastje in v Trbojah. Od Čirč ti Hrastju prav zdaj dokončno urejajo pločnike in komunalne prave. Za ta dela je slišati tudi pripombe domačinov, da poteo precej počasi. V Hrastju pa so na dosedanjem najožjem deže podrli stavbo (na sliki) za dokončno ureditev tega odseka. jekte za ureditev ceste in pločnikov pa so podrli tudi že v Trjah. —A. Ž.

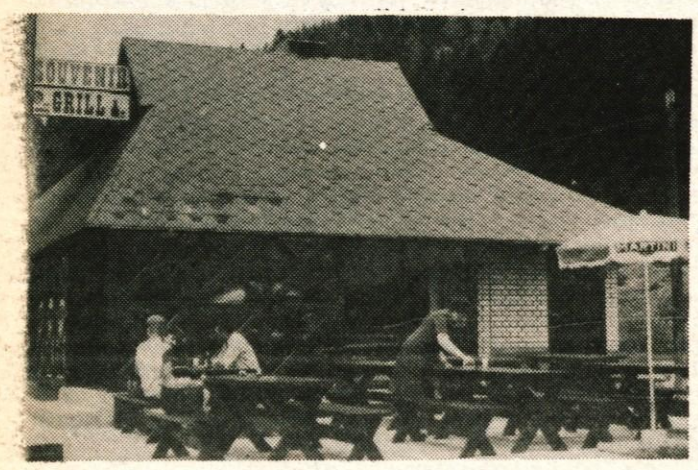

novljeno gostišče na Korenskem sedlu — Temeljna organiza- tozda Hoteli Gorenjka Kranjska gora — hotel Vitranc — že ga leta skrbi za goste, ki prihajajo čez mejni prehod Koren- sedlo. Letos so prijetno gostišče, kjer ponujajo jedi na žaru, minke in pijačo, nekoliko razširili in sodobno obnovili, ob m pa uredili še parkirišče. Gostje, ki prihajajo v Jugoslavijo se vračajo z dopusta, se tu radi ustavljajo, Hotel Vitranc za b, ki jo namenja gostišču na mejnem prehodu, ko se turisti ič spoznajo z deželo, v katero prihajajo na dopust, zasluži vse znanje in pohvalo. —Foto: D. Sedej

esetletnica smrti heroja Tončka

Lesce —Prvega junija pred desetimi leti je v Radovljici umrl rodni heroj in general JLA v pokoju, Anton Dežman-Tonček, ma iz Lesc. V spomin na junaškega mitraljezca Cankarjevega taljona, ki se je proslavil v Dražgoški bitki, so 29. maja dopoldvojaki in starešine radovljiške vojašnice pripravili spominsko vesnost, na kateri je govoril sekretar občinske konference S Vlado Kovač, 1. junija pa je bila spominska slovesnost v scah. Pripravili so jo učenci osnovne šole in krajevna skupnost sce skupaj s krajevnimi družbenopolitičnimi organizacijami.

JR

teden različna tekmovanja

Brezje pri Tržiču —V počastitev praznika krajevne skupno- Brezje pri Tržiču bo ta teden na programu več prireditev in movanj. Jutri, 10. junija, ob 19. uri je na programu gasilska a. Tri dni, v četrtek, petek in v soboto, bodo potekala tekmova- društev v namiznem tenisu in balinanju. V soboto ob 20. uri v Domu družbenih organizacij tudi slavnostna seja s podelitvioriznanj. Osrednja slovesnost pa bo v nedeljo, 14. junija, ko lo ob 15. uri odprli asfaltirano cesto skozi naselje Brezje in ajeno telefonsko omrežje.

A. Ž.

elika tombola

Jesenice —Hokejski klub Jesenice prireja 21. junija ob 14. v Športnem parku pod Mežaklo veliko hokejsko tombolo. Izbanih bo 25 glavnih dobitkov, med katerimi so avtomobili sara, yugo in fiat 126, motorno kolo, televizor, spalnica, dnevna ba in drugi. 150 bo dobitkov za tri zadetke v vrsti, 100 za štiri detke in 50 za pet zadetkov v vrsti. Vabljeni!

a rože je treba imeroko

aktus s tri soč cvetovi

Gospodar **Stane Pfajfer iz jš pri Selcih** nas je poklical, j vendar pridemo pogledat hov kaktus, ki cvete že ves sec in ima zagotovo 3000 etov. Ne sicer naenkrat, v n mesecu pa jih je zagotovo el toliko. Pomislili smo, da ora biti to zares velik kaktus. Ženo Ivanko smo dobili do a, da nam ga je pokazala. ndar smo se ušteli. Sploh ni o zelo velik; to je členasti ktus z drobnimi, krhkimi nki, z manjšimi temno vijolimi cvetovi. Pravijo mu tuožični ali velikonočni kak. Vendar ta malo kasni. Zaovo je imel ta dan tisoč cve, Cvetovi se odpirajo že ves sec, odmirajo in spet se poljajo novi popki, novi cveto- Sestra ga je hotela odnesti s boj v Avstrijo, tako zelo lep ji je zdel.

Kaj neki mu tako godi? Pa Ivanka in hčerka Cvetka edali, da sploh kaj posebno pazijo nanj; kadar se spoma, ga zalijeta. Vršiček je d leti od nekod prišel k hiši.

Kaktusu poleti izredno prija na balkonu na soncu, jeseni ga dajo v sobo. Vsako zimo jim cvete. Ta, kaže, je bolj pozne sorte.

»Nekateri zelo skrbe za rože,«razmišlja Ivanka Pfajfer, **»sejejo prst, dodajajo to, ono. Mislim, da nobeno umetno gnojilo ne more biti dobro za kaktuse.«**

Pfajferjev kaktus verjetno še kar cvete, še veliko nastavkov je imel, morda bo cvetov tudi več kot 3000. Prepričani smo, da takšnega cvetenja zlepa ne najdeš.

D. Dolenc

Krajevna skupnost Lučine

Temelji že stojijo

Lučine, 8. junija — Glede trgovine ABC Loka v Lučinah direktor iz Škofje Loke že lep čas obljublja, da bo prišel in se bodo pogovorili. Želijo si namreč boljšo preskrbo in drugačen delovni čas. Pa tudi s Cestnim podjetjem Kranj bi se radi pogovorili glede ceste od Rudnika do Lučin. Zgradili so že telefonsko omrežje, zdaj pa se lotevajo gradnje gasilskega doma s prostori za prireditve, krajevno skupnost in organizacije.

Nekako v hrib porinjena je krajevna skupnost Lučine v škofjeloški občini z naselji Lučine, Prelesje, Zadobje, Brebovnica, Dolge njive in Goli vrh. Nekaj manj kot 500 prebivalcev ima in Lučine so največje naselje. Meji na krajevne skupnosti Gorenja vas, Poljane, Črni vrh in Žiri ter na krajevno skupnost Horjul v občini Vič.

»V Horjulu imajo cestarja, čeprav imajo v primerjavi z našimi 20 kilometri cest v krajevni skupnosti boljše ceste,«pravi **Ignac Buh,** ki je že osmo leto oziroma drugi mandat predsednik sveta krajevne skupnosti. **»Saj se ne pritožujemo preveč, čeprav nam vzdrževanje teh cest dela težave in pobere tudi precej denarja. Vsako deževje nam jih razrije. V petek smo utrjevali cesto od Prelesja proti Zadobju. Obljubljeno nam je bilo, da bomo morda 400 metrov ceste prihodnje leto asfaltirali. Želimo pa si, da bi postopoma dobili asfalt tudi v Zadobje, saj ljudje tukaj radi poprimemo za delo in prispevamo tudi denar.«**

Cesto skozi Prelesje proti Zadobju redno vzdržujejo, da bi čimprej dobili še najmanj 400 metrov asfalta

Pred leti so celo za regionalno cesto od Rudnika proti Lučinam prispevali po 8000 dinarjev in jo potem s prostovoljnim delom razširili za en meter na odseku, dolgem dva kilometra. Pa vednar imajo pozimi s to cesto še vedno težave. Od Gorenje vasi do Rudnika je splužena, naprej, 5 kilometrov do Lučin, pa so včasih tudi po nekaj dni odrezani. Tudi zadnjo zimo je bilo tako. O tem bi se radi pogovorili s Cestnim podjetjem Kranj, saj redno vsako jutro iz Lušin proti Gorenji vasi odpeljeta dva avtobusa domačinov na delo in v šolo.

»Zadnje čase mladi bolj ostajajo doma. Škoda je, da ne moremo graditi na večjem zazidalnem območju. Pred leti smo se pogovarjali o tem, pa je bilo premalo kandidatov. Zdaj pa so na voljo le posamezne gradbene plombe. Vseeno pa mislim, da bi morali najti prostor za manjšo stanovanjsko gradnjo. Le tako bomo hribovski svet obdržali. Sploh pa bi bilo treba bolj podpirati kmetijstvo v tem delu. Meni, recimo, ni žal, da sem v mladih letih ostal na kmetiji, ker sem tu doma. Že velikokrat pa sem premišljeval, kako se imajo drugje, v dolini, blizu mest, bolje.«

Do lani so imeli v krajevni skupnosti le dva telefona (dvojček), v šoli in zadrugi. Zdaj, po veliki akciji, v kateri je vsakdo prispeval 200 tisoč dinarjev, sedem drogov in vložil 50 delovnih ur, jih je 61. Še kakšnih 15 kandidatov je, vendar ni možnosti, dokler ne bo centrale. Pred 30 leti so podobno, s prostovoljnim delom, gradili vodovod. Zdaj ga bo treba obnoviti. Pred mesecem so ga v Logu očistili, ker ga jim je Gozdno gospodarstvo lani pri spravilu lesa poškodovalo in zablatilo.

»Blato se je nabiralo v cevi in nenadoma so ponekod ostali brez vode. Sploh pa je vodovod precej dotrajan in ga moramo letos obnoviti. V načrtu pa imamo tudi gradnjo gasilskega doma. Temelji že stojijo. In čeprav časi takšnim akcijam niso najbolj naklonjeni, so ljudje pripravljeni sodelovati z materialom in prostovoljnim delom. Tako bi spet lahko zaživela kultura in še nekatere dejavnosti, ki so kmalu po vojni že bile.«

Že lani so zgradili temelje za gasilski dom. Ko bo zgrajen, bo v njem prostor tudi za prireditve, krajevno skupnost in organizacije.

Pred vojno so bile v Lučinah, kjer je tudi fara in patron Sv. Vid, tri gostilne. Danes nimajo nobene in le precej skromno trgovino. Z založenostjo oziroma preskrbo niso najbolj zadovoljni. Radi bi, da bi prišel na že večkrat obljubljeni obisk direktor ABC Loka iz Škofje Loke, da bi se pogovorili. Vsaj poleti naj bi bila trgovina odprta neprekinjeno. Saj tudi kakšen izletnik ali turist zaide v ta zelo lep kraj, pa največkrat niti v trgovino ne more! Sicer pa bi z malo truda in nekaj dobre volje morda lahko uredili celo manjši bife.

»Cestarja za tistih 20 kilometrov cest si zares želimo. Pa najmanj štiri avtobusna postajališča bi morali postaviti, da ne bi ljudje na prostem ob slabem vremenu čakali na avtobus. In če bi še preskrbo primerno uredili, bi bili zares zadovoljni. Sami pa bomo letos delali pri vodovodu in gradili dom. V programu imamo tudi javno razsvetljavo, prihodnje leto pa seveda tudi obljubljeni asfalt na 400 metrih ceste skozi Prelesje.«

A. Žalar

Različna mnenja o zazidalnem načrtu Mlino

Majhno je lepo

Radovljica, 5. junija — Radovljiški izvršni svet je na seji prejšnji torek obravnaval pripombe občanov o zazidalnem načrtu za turistično območje Mlino na Bledu.

Alojzij Vovk z Bleda je v knjigo pripomb zapisal, da so krajani Mlina na zboru 18, maja zazidalni načrt v celoti in enoglasno zavrnili in da bo (je) na načrt tudi sicer zelo malo pripomb, ker ljudje vedo, da ne bodo upoštevane. **Stane Cajnko** meni, da bi bilo bolje, če bi se namesto gradnje hotela lotili urejanja cest, pločnikov, parkirišč, sprehajalnih poti, avtobusne postaje, kanalizacije... »Nerazumljivo je, da brezglavo pozidujemo nove in nove površine, ne najdemo pa zdravil za propadajoče stavbe na imenitnih legah,« opozarjajo **Skabernetovi. »Medtem ko se v turistično razvitih deželah trudijo, da bi popravili napake, ki so jih storili v preteklosti s pozidavo jezerskih bregov, pa so načrtovalci brez milosti razdejali, razkosali, posekali in zabetonirali idilično Mlino.« Urbanistični inšpektor Jože Piber** med drugim ugotavlja, da zazidalni načrt ni narejen v skladu z zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor in da ni upoštevano mnenje komisije za varstvo okolja in občinske konference SZDL, ki zahtevata, da se morajo hoteli umakniti z bližine jezera, in zagovarjata gradnjo in urejanje penzionov. Med pripombe je vpletel tudi spisek blizu dvajsetih vil in drugih stavb, ki na Bledu propadajo ali se ne uporabljajo za turistične namene; končal pa je z mislijo dr. Knabeta: »Bled je čudovit kraj, toda, za božjo voljo, ne zgradite nobenega hotela več. Pomnite misel nemško-angleškega ekonomista — majhno je lepo.«

Predsednik radovljiškega komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja **Andrej Golčman** ne sprejema kritike, da zazidalni načrt Mlino predvideva gradnjo novega hotelskega »kolosa«. »Na dodatno zahtevo investitorja smo število ležišč v glavnem objektu zmanjšali s 500 na 150, kar pomeni, da bo to poleg Vile najmanjši hotel na Bledu. Sicer pa zazidalni načrt ne daje »zelene luči« le za gradnjo hotela, temveč opredeljuje tudi vse druge posege na območju Mlina — v vasi, v »garažah«, v Vili Bled...«

Izvršni svet je podprl pobudo krajanov Mlina, da bi zaradi boljše prometne povezave Cesto Gorenjskega odreda podaljšali do Ceste svobode.

C. Zaplotnik

Razstava različnih del — V krajevni skupnosti Zlato polje v kranjski občini, kjer letos prvič 9. junija praznujejo krajevni praznik, so minuli petek v Domu krajevne skupnosti odprli v okviru različnih prireditev tudi razstavo ustvarjalnosti in dosežkov prebivalcev in organizacij. Z različnimi deli se je predstavilo blizu 20 prebivalcev, razstavo pa so popestrili še Strelska družina, posamezni športniki, otroci iz vrtca, šolarji in taborniki. Poleg nekaterih športnih tekmovanj bo drevi v krajevni skupnosti osrednja prireditev za praznik, ko bo nastopila folklorna skupina Sava. Za jutri zvečer pa taborniki pripravljajo taborniški praznik ob tabornem ognju. Na sliki: zanimiva in bogata razstava dosežkov in ročnih del.—A. Ž.

Leglo plavčkov v nabiralniku — V poštnem nabiralniku Tončke Mravinec v Bobovku, Cesta na Belo 20, se je zleglo 11 mladičev plavčkov, siničkam podobnih ptic. Starša jih pridno krmita, prihajata in odhajata skozi režo v nabiralniku. Pred 14 dnevi so se zlegli in bodo zagotovo kmalu poleteli. Mravinčeva je bila prvič pozorna, ko je v nabiralniku našla travo. Menila je, da gre za otroško nagajivost, potem pa je videla, da samec in samica urejujeta gnezdo, valita. Vgradila je drug nabiralnik in starega z novimi stanovalci pustila na miru. — J. K. — Foto: F. Perdan

PISALI STE NAM

Gasilci na Bledu

Bilo je zares enkratno doživetje za turiste in številne obiskovalce na nedavnem evropskem srečanju gasilcev na Bledu. Dopoldne smo videli najnovejše gašenje požarov z letali in reševanje s helikopterji. Videli pa smo tudi, kako so gasili naši predniki požare na Bledu pred 102 letoma. Vol je vlekel voz, na katerem je bil sod, zraven pa ročna črpalka. Prikaz nekdanjega gašenja z ročno črpalko je bil zares nekaj posebnega. Popoldne, na veliki mednarodni paradi, pa so sodelovali tudi veterani, ki jih je veliko tudi v gorenjskih gasilskih društvih. Kar nas sodi mednje, smo ponosni na takšna mednarodna srečanja, ki so nedvomno tudi vzgojna in zgled mladim.

Gasilski veteran
Ivan Petrič

Srečanje brigadirjev veteranov

Obisk brigadirjev veteranov v bratski republiki Bosni bo ostal nepozaben. Udeležilo se ga je prek 600 brigadirjev iz vse Slovenije, ki smo pred štiridesetimi leti gradili progo Šamac-Sarajevo. Ko smo prispeli v Samac, nam je slavolok na postaji naznanil, da nas ljudje pričakujejo. Stopali smo proti mestu in prepevali udarniške pesmi. Najprej smo si ogledali njihov kulturni dom, potem pa so nas pogostili. Ko smo se odpravljali proti Sarajevu, so nas ljudje spremljali in ob piskanju sirene pozdravljali. Med potjo proti Doboju smo potem gorenjski brigadirji naše III. Jelovške brigade pozdravljali Kostanjico. Tu smo v zadnji izmeni preživeli skoraj tri mesece, da smo zgradili progo do roka. Sarajevo, kjer so nas prav tako lepo sprejeli in pogostili v hotelu Holiday, se je kazalo v vsej lepoti... Človek se ne rodi samo zase, temveč tudi za domovino.

Dana Petrač

Upokojenci se zahvaljujemo

Savski upokojenci se lepo zahvaljujemo kolektivu Save za povabilo na srečanje. Seznanili smo se z napredkom delovnega kolektiva. Čeprav nismo več aktivni, smo veseli vsakega napredka. Še posebna zahvala tudi delavkam iz kuhinje, ki so nam stregle.

I. P.

Groblje 87

GLASBA BAROČNEGA PROSTORA

Domžale — Koncerti v baročni cerkvici v Grobljah pri Domžalah imajo svojevrsten čar; v muzej Jelovškovih fresk spremenjen prostor, za katerega skrbi Kulturna skupnost Domžale, zaradi svojstvenega ambienta, akustike in zanimivega glasbenega programa vsako leto od junija do julija sprejme vse več za glasbo vnetih poslušalcev. Letos so ponovno uvedli tudi abonmaje.

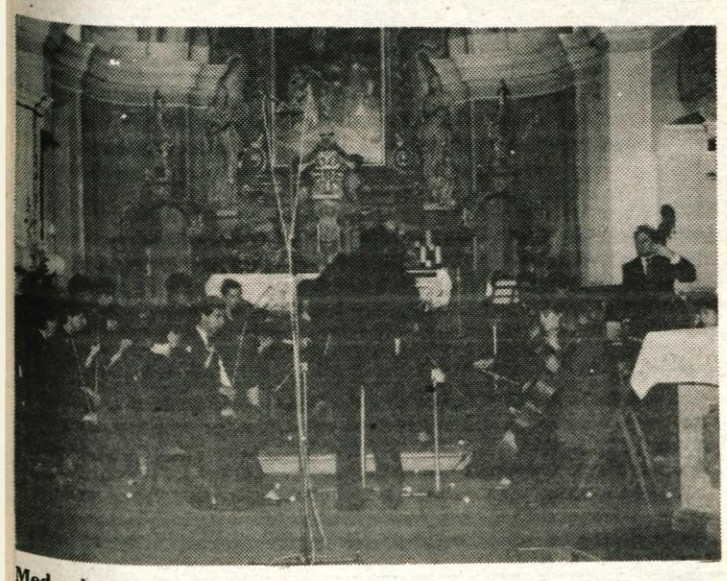

Med orkestri, ki redno sodelujejo na glasbenih prireditvah v baročni cerkvi v Grobljah, je tudi Komorni orkester Domžale — Kamnik pod vodstvom Tomaža Habeta.

Glasbeniki na drevišnjem koncertu v Grobljah: kvartet trombonov obstaja šele dobri dve lesti. Sestavljajo ga Lojze Krajnčan, Emil Spruk, Aleksander Grašič in Alojz Bezgovšek. Kljub razmeroma kratkemu času obstoja pa je ansambel že imel veliko uspešnih koncertov, tri nastope za Televizijo, posnel je tudi več skladb za ljubljanski Radio. Program ansambla je sestavljen iz skladb ali priredb slovenskih skladateljev, za ansambel pa pišeta skladbe in prirejata dela tujih mojstrov tudi Emil Spruk in Alojz Krajnčan. Na koncertih so doslej vedno navdušili tudi s skladbami, ki jih poslušalci poznajo v drugi izvedbi; v njihovi interpretaciji pa jih žametni zvok trombona ali pa njegova rezka napadalnost predrugači, prenovi.

Program letošnjih koncertov v baročni cerkvi v Grobljah, ki je obenem muzej Jelovškove umetnosti, se z današnjim koncerom L' Arte musicale — kvarteta trombonov iz Ljubljane — preveša v drugo polovico. Mimo je vokalni del letošnjih, že sedemnajstih glasbenih prireditev, na katerih so poslušalci lahko poslušali štiri pevske skupine, med njimi gotovo najbolj z zanimanjem komorni zbor Akademije za glasbo iz Ljubljane.

Instrumentalni del grobeljskih koncertov, ki so na sporedu junija, ne bi nič manj zanimiv, saj se bo na petih koncertih predstavilo precej naših priznanih instrumentalnih skupin. Razen kvarteta trombonov velja opozoriti tudi na Novi ljubljanski kvartet, ki bo tokrat igral Shuberta, koncert dveh čembalistk — Borbale Dobozy iz Budimpešte in Zorice Milovanović-Četković, koncert Komornega orkestra Simfoničnega orkestra Domžale-Kamnik; za sklep pa je predviden nastop Zagrebških solistov, zdaj že nekaj časa svetovnoznanega komornega orkestra, sestavljenega iz trinajstih članov, godalcev in čembalistke.

Potem ko je lastnik cerkve, Kulturna skupnost Domžale, preuredila ta baročni spomenik v muzej z obnovljenimi freskami Franca Jelovška, je bilo že znano, da bi bilo škoda tako akustičen prostor pustiti neuporabljen, saj je kar klical po glasbenih prireditvah. Še posebej, ker v Domžalah glasbenih sestavov ne manjka, saj imajo kar tri godbe in simfonični orkester, ki nastopa tudi v komorni sestavi. Navsezadnje ima tudi glasbena šola v Domžalah kar 600 učencev. V skoraj dveh desetletjih se je v Grobljah, v cerkvenem prostoru, ki sprejme tudi do 200 poslušalcev, zvrstila cela vrsta glasbenih poustvarjalcev, med njimi tudi za najzahtevnejši glasbeni okus. Prostor je žal majhen, zato za velike orkestralne zasedbe ni primeren. Doslej je imela posebna skupina, ki pri Kulturni skupnosti Domžale vsako leto posebej sestavlja program (in v kateri so nekateri znani glasbeniki, kot na primer Aci Bertoncelj), dokaj srečno roko. Program ni vedno sestavljen po enem kopitu, pač pa se postopoma menja. Prejšnja leta so bili koncerti posvečeni predvsem posameznim skladateljem — imeli so, na primer leto Bacha, pa Beethovna, Brahmsa itd. Zadnja leta pa je program še pestrejši, vsakič pa skušajo povabiti v goste najmanj eno veliko glasbeno ime. Lani jim je uspelo pridobiti Primoža Novšaka in je v tej starodavni cerkvici na koncertu prvič zvenela tudi stradivarka. Tuji solisti so zadnje čase žal bolj redki, vendar pa povsem brez njihovega sodelovanja tudi ne gre! Letos gostuje v Grobljah madžarska čembalistka Dobozyjeva, ki skupaj z Milovanovićevo pripravlja snemanje CD laserske plošče tudi s skladbami iz letošnjega grobeljskega nastopa.

Cerkev v Grobljah domžalska kulturna skupnost obnavlja že nekaj let. Predlani so ojačali temelje in zamenjali streho, letos bodo obnovili fasado. Kasneje bo prišel na vrsto za obnovo tudi stolp. Stavba iz 14. stoletja je bila namreč že tako načeta, da bi se stropna konstrukcija ob morebitnem potresu lahko zrušila. Izvedbo so zaupali znanemu strokovnjaku za obnove, mojstru Pelku z Bleda.

Čeprav so grobeljske prireditve zelo odmevne in so si v teh letih pridobile poslušalce od blizu in daleč, pa morda kdo pogreša tudi vokalne soliste. Žal v cerkvi ni klavirja, ki je sicer običajna spremljava solističnih vokalnih nastopov. Domžalska kulturna skupnost je sicer letos imela v načrtu tak nakup, toda zaradi znanih omejitev financiranja bo treba nanj še nekaj časa počakati ali pa — kot se ponekod dogaja — poiskati glasbi naklonjenega pokrovitelja.

L. M.

Pevski jubilej

JUBILEJ ZBORA A. T. LINHART

Radovljica — Komorni moški pevski zbor A. T. Linharta slavi letos 35-letnico obstoja in uspešnega delovanja.

Plejada zanesenjakov številnih generacij požrtvovalnih pevcev zbora, ki nosi ime velikega radovljiškega rojaka, je skozi vseh 35 let uspešno nadaljevala zborovsko tradicijo v Radovljici, znano še izpred vojnih let. Bili so časi, ko v mestu razen šolskih ni obstojala nobena odrasla kulturna skupina; čast radovljiške ljubiteljske kulture pa so reševali linhartovci, ki so si z njim svojstveno zagnanostjo prizadevali ohraniti sloves nekoč izredno razgibane kulture in njenih bogatih izročil.

Veliko je bilo samoodrekanja, veliko dobre in čvrste volje, hotenj, da so na vajah in nastopih, ne glede na dan, čas ali vremenske okoliščine, izpolnili svojo nalogo. Vselej so jo skušali opraviti dobro, v svoje zadoščenje in v zadovoljstvo poslušalcev, privržencev zborovskega petja. Iz zapisnikov je razvidno, da so člani zbora imeli na leto v povprečju 80 do 90 vaj in 25 do 30 raznih nastopov. Težko bi našteli vse samostojne in skupne nastope v domačem kraju in v širši okolici. Vsekakor pa moramo poudariti, da je komorni moški pevski zbor A. T. Linharta zelo pogosto razveseljeval poslušalce tudi v drugih slovenskih, jugoslovanskih in zamejskih krajih. Prepeval je v pobratenih in prijateljskih občinah Svilajnac, Varaždin in Buje, nastopal na zborovskih prireditvah v Ljubljani in Šentvidu. Posnel radijsko oddajo na RTV Ljubljana. Člani zbora si štejejo v čast nastop na komemoraciji v Auschwitzu in v času znane protislovenske gonje na Koroškem v Globasnici in v Svečah. Slovensko pesem so prinesli tujim poslušalcem ob Gardskem jezeru v Italiji.

Med tistimi, ki so zmogli vseh 35 let ostati neprekinjeno zvesti svojemu zboru, je najstarejši Ivan Ravnik. Le nekaj krajši staž si je »prislužil« Stanko Adam, za njim pa Tonček Belc. Ob jubileju kaže zapisati tudi vse druge pevce, ki pod umetniškim vodstvom sedanje pevovodkinje Betke Demšar-Zupanove bogatijo kulturni utrip in nadaljujejo radvovljiško pevsko tradicijo. Poleg že omenjenih so v zboru še: Valentin Benedičič, Vlado Češnovar, Filip Ferjan, Marjan Gašperin, Albin Golob, Jakob Mužan, Janez Oblak, Rado Pirc, Jožko Pogačnik, Franc Resman, Janez Resman, Jože Stare, Ivan Širovnik, Milan Vogrin in Franc Zupan. Lani sta umrla dva člana, ki sta veliko pomenila svojim prijateljem: Svetozar Pezdič in Janez Kirin.

Ne gre prezreti zaslug prvega pevovodje Antona Kobentarja in njegovega najožjega sodelavca Franca Piklja. Za njima je zbor vodil Anton Dolinšek, nato vrsto let Slavko Bole, nekaj časa tudi mladi Anton Iskra, od njega pa je v zadovoljstvo vseh pevcem to zahtevno delo prevzela sedanja pevovodkinja Betka Demšar-Zupanova. Za nemoteno dejavnost, predvsem organizacijsko in materialno, imajo veliko zaslug tudi vsakokratni predsedniki zbora. Od njegove ustanovitve do danes jih je bilo enajst: Tone Skrt, Tone Gaspari, Stanko Mulej, Kornelij Gorjanc, Ivan Vodopivec, Slavko Trelc, Franc Jere, Vinko Magister, Franc Podjed, Peter Govc in sedanji predsednik Jože Rebec.

Prav gotovo pa zbor ne bi mogel doseči takšnih uspehov, če mu vseskozi ne bi stale ob strani številne delovne in druge organizacije. Predvsem pomemben je njihov finančni delež, ki so ga linhartovci znali vselej hvaležno ceniti, zavedajoč se, da niso prepuščeni le togim merilom in točkovanju, s katerim še zdaleč ne bi mogli kriti stroškov svoje dejavnosti.

JR

DONITOV EX TEMPORE

Gozd Martuljek — Letos je komisija za kulturo v Donitu pripravila že četrto slikarsko kolonijo. Muhamed Fejzić: »Motivi zgornjesavske doline, še posebej kozolci, privlačijo mojo pozornost«

V Donitovem domu v Gozdu Martuljku je prizadevna komisija za kulturo delovne organizacije Donit že četrto leto pripravila ex tempore Donit, ki se ga je udeležilo 20 slikarjev iz Slovenije in Jugoslavije. Akademski slikarji, kiparji in slikarji amaterji so tri dni iskali zanimive motive zgornjesavske doline, izmenjali izkušnje in se prijetno počutili, ob koncu pa so gostoljubnemu Donitu poklonili po eno olje in dva akvarela. Vsako leto po slikarski koloniji pripravijo razstavo del, poklonjena dela so na ogled v prostorih tovarne ali pa jih namenijo za darila svojim poslovnim domačim in tujim sodelavcem.

Vabilu Donitove komisije za kulturo so se odzvali slikarji iz Slovenije, prišli pa so tudi iz Čačka ter Slavonskega in Bosanskega Broda, med njimi tudi Muhamed Fejzić iz Bosanskega Broda.

»Sodeloval sem že v več slikarskih kolonijah po vsej Jugoslaviji in se udeležil mednarodnih srečanj, vendar mi je še posebej pri srcu idilična narava te zgornjesavske doline. Medtem ko doma lovim motive Save in njenih čolnov, je prav zanimivo priti tudi k samemu izviru te naše reke in spoznati, v kako čudoviti naravi začenja svojo dolgo pot,« pravi slikar-profesor **Muhamed Fejzić.**

»Kar pa me sploh najbolj privlači, so vaši kozolci, zato kar naprej poskušam ujeti njihovo podobo na platno. Zdijo se mi veličastni, v teh vertikalah še posebej pomembni zato, ker so plod človeške roke. Na slikah zato dobijo neko ljudsko sporočilo, nekaj, kar je v naravi ustvaril človek s svojimi rokami. Narava, ki je zaradi svojih nenehnih vremenskih razmer vedno drugačna, kar vabi, še posebej vse tiste, ki si želimo iz nekih že znanih in ustaljenih okolij v drugačen, in zato še bolj zanimiv svet.

In še nekaj: tako prijateljsko srečanje je zelo koristno in zanimivo. Donit je pripravil zares odličen ex tempore.«

D. Sedej

Muhamed Fejzić, slikar iz Bosanskega Broda

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ —V Prešernovi hiši je odprta razstava ***Nove pridobit Gorenjskega muzeja*** —grafike in risbe. V Mali galeriji je ogled ***izbor slikarskih in kiparskih del*** iz zbirk Gorenjskega m zeja. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava ***Podvodna nar voslovna fotografija.*** Razstavo je posredoval Prirodoslovni muz Slovenije.

JESENICE —V razstavnem salonu Dolik je še do jutri na ogl razstava slik ***Naši zakladi*** univ. prof. dr. Franceta Cegnarja.

Do konca tedna je v galeriji Kosove graščine odprta ***razsta izdelkov malih šolarjev.***

KROPA —Do konca tedna je v Kovaškem muzeju na ogled ra stava ***Kropa v starih fotografijah.***

ŠKOFJA LOKA —V Groharjevi galeriji je na ogled razstava sl ***Franceta Miheliča.***

V galeriji Loškega gradu so na ogled likovni izdelki udel žencev ***Male Groharjeve slikarske kolonije. Stalne zbirke*** pa odprte vsak dan razen ponedeljka od 9. do 18. ure.

ŽELEZNIKI —Folklorna skupina DPD Svoboda Primskovo p reja ***Folklorni večer*** v soboto, 13. junija, ob 20. uri v Kulturne domu v Železnikih.

VRBA — ***Prešernova rojstna hiša je odprta vsak dan razen pon deljka od 9. do 16. ure.***

DOSLOVČE — ***Finžgarjeva rojstna hiša*** je odprta od 9.30 do 1 ure vsak dan razen ob sobotah, ob nedeljah pa od 12.30 do 16. ur

KRANJSKA GORA — ***Liznjekova domačija*** (etnografski muze je odprta v torek, četrtek in soboto od 17. do 19. ure.

DOMŽALE —V Muzeju Jelovškove umetnosti v cerkvi v Gr bljah danes ob 20. uri nastopa ***Kvartet trombonov*** iz Ljubljane

KRANJ —Ob krajevnem prazniku so v ***čitalnici Iskrine sredn šole na Zlatem polju*** odprli likovno razstavo del delavcev, ki del jo ali so kdaj prej delali v šoli. Razstavljajo: Zvone Balantič, M ljan Simšič, Zlata in Jože Volarič ter Janez Vovk.

JESENICE —V galeriji Kosove graščine jutri, v sredo, ob 18. u odpirajo ***fotografsko razstavo Nina Migliorija*** iz Bologne.

ŽELEZNIKI —Jutri, v sredo, ob 18. uri odpirajo v salonu pol štva Alples ***slikarsko razstavo Jožeta Šeklija*** iz Železnikov. kulturnem programu bo sta nastopila skupina Lipov list in Ju Rejc.

PRED GRAFIČNIM BIENALOM

Ljubljana —Čez deset dni, točneje 19. junija, bodo v Moderni g leriji odprli letošnji, še sedemnajsti mednarodni grafični biena najbolj znano likovno prireditev pri nas in obenem največjo ra stavo grafik na svetu. Letos je žirija za razstavo izbrala rekor nih 1664 grafik, ki jih je poslalo 698 avtorjev iz 58 držav z vseh lin. Že samo to pove, da bo mednarodna žirija, ki jo sestavlja Walter Koschatzky z Dunaja, Enrico Crispolti iz Rima, Pierre R stany iz Pariza, Ryszard Stanislawski iz Lodza, Ichiro Hariu Japonske in Zoran Kržišnik kot generalni sekretar bienala, im la težavno delo pri izbiri nagrajencev letošnjega bienala. Na ra stavi, ki bo odprta do 30. septembra letos, bo dodatno odprta razstava nagrajencev prejšnjega bienala, in sicer v Likovnem s lonu Riharda Jakopiča. V galeriji Smelt pa bo odprta razsta grafičnih in slikarskih del Lojzeta Logarja, avtorja letošnje plakata grafičnega bienala.

OB JUBILEJU TRŽIŠKE GODBE

Tržič —S prireditvami konec minulega tedna je pihalni o kester iz Tržiča zaokrožil praznovanje pomembne obletnice sv jega delovanja. Letos namreč mineva šest desetletij od ustanov tve prve godbe na pihala v znanem čevljarskem kraju.

V petek se je slovesnost v Bistrici pri Tržiču začela z nast pom godbe Stahlklang iz Borovelj, s katero tržiški orkester sod luje že od 1964. leta in si redno izmenjuje koncerte. Poslušal pred osnovno šolo heroja Bračiča, tam se jih je zbralo približn sto, so zatem prisluhnili še igranju pihalnega orkestra Alpina Žirov. Z njim so Tržičani povezani že po čevljarski plati; prejšn soboto je tržiški pihalni orkester s svojim nastopom počast obletnico tovarne Alpina v Žireh in 40-letnico tamkajšnje godb teden zatem pa so mu Žirovci vrnili obisk.

Nastopoma je sledil jubilejni koncert Pihalnega orkestra T žič v dvorani šole. Zanj so godbeniki pripravili pester spored, katerem so lahko uživali tako pravi ljubitelji glasbe kot slabši p znavalci pihalne godbe. Po dvorani so se razlili zvoki različni skladb, od marša in melodij z narodno motiviko do poskočnih v v ritmu polke, razigrane jazzovske note in umirjene klasične m zike. Kot posladek k glasbi je v štirih točkah sporeda izzven plesni nastop mažoretne skupine, ki spremlja koncerte orkestr že pet let.

Slavnost so dopolnili s podelitvijo plaket štirim ustanovni članom orkestra in nekaterim dolgoletnim godbenikom. Podeli so tudi več priznanj mlajšim glasbenikom, obenem pa so se za hvalili pokroviteljem za pomoč tržiškemu pihalnemu orkestu.

S. Saje

USPEH MLADIH GLASBENIKOV

Na uglednem mednarodnem festivalu mladinskih pihalni orkestrov v zahodnonemškem mestu Kalsruhe je zadnje dni m ja sodeloval tudi 73-članski Slovenski mladinski pihalni orkeste V tekmovalnem delu festivala, na katerem je sodelovalo pole nemških tudi šest mladinskih pihalnih orkestrov iz Avstrije, Šv ce, Madžarske, Čehoslovaške, Bolgarije in Jugoslavije, so se slo venski glasbeniki imenitno odrezali, saj jim je mednarodna žir ja prisodila prvo mesto s posebno pohvalo. Slovenski mladinsk pihalni orkester je bil ustanovljen pred dvema letoma kot oblik izpolnjevanja znanja orkestralne igre. Sestavljajo ga izbran mladi glasbeniki iz 29 slovenskih pihalnih orkestrov, umetniš vodja in dirigent orkestra pa je Jože Hriberšek.

Novo iz založbe Borec

NOČ V HOTELU PARK

Pred nedavnim je pri založbi Borec v Ljubljani izšla nova knjiga Jožeta Vidica Noč v hotelu Park. Gre za blejski hotel, v ka terem so bili med vojno osrednji uradi gestapa za Gorenjsko. V hotelu so gestapovci odločali o usodi mnogih ljudi, o njihovem ži vljenju in smrti. Semkaj so se stekala vohunska poročila, tu so s kovale zarote proti NOV, POS in OF. Knjigo sestavlja dvajse resničnih zgodb. Naslovi nekaterih zgodb: Kurir Bohun, Od ško jeloškega hribovja do Ravensbrücka, Šest partizanskih patru na vrhu Triglava in druge.

Jože Vidic je doma iz Sela pri Žirovnici. Je upokojeni podpo kovnik JLA. Leta 1971 je pri založbi Borec izšla njegova prv knjiga Beg z morišča, sledile pa so Zločin pri Lenartu, Po sled vih črne roke, Sedem krst za Ronkarjevo družino, Semenj v B strici in Krik v Dragi. Vse knjige so bile uspešnice. Za svoja del je trikrat prejel Kajuhovo nagrado, Prešernovo nagrado Goren ske, nagrado vstaje slovenskega naroda in druga priznanja.

Slovenijo je pripeljal 17. Vlak bratstva in enotnosti V Slovenijo je pripeljal 17. Vlak bratstva in enotnosti V Slovenijo

Prišli smo, da razširimo in

»Živim samo za trenutek, ko bo lokomotiva zapiskala in bo vlak potegnil proti Sloveniji,« je pred dnevi pisala Ljiljana iz Valjeva Zori v Kranj. Milena Kompare pa je v Kranju tisto noč pred prihodom Vlaka oživljala spomine in napisala še eno pesem o vlaku, ki jih je pred 46 leti popeljal z Gorenjske v neznano . . .

Tako težko se pričakujejo stari, pravi prijatelji, ki jih druži toliko spominov, toliko skupnega.

Pripeljal je ta dolgo in težko pričakovani vlak. Blizu 2000 gostov je prišlo iz 36 srbskih občin. V Krškem smo jim Slovenci pripravili sprejem, da prijatelji Srbi verjeti niso mogli. In potem sprejemi na vsaki postaji posebej, na Gorenjskem, v Škofji Loki, v Kranju, Lescah in na Jesenicah. Folklorne skupine, godbe na pihala, medica v gorenjskih frakeljčkih, rdeči nageljni in poljubi, objemi, prijateljsko stiskanje rok. Nobeno oko ni ostalo suho . . .

Svoje goste so gostitelji odpeljali na svoje domove, potem so skupno obiskali Škofjeločani Primorsko, Kranjčani Jezersko, Tržičani Begunje in Bled, Jeseničani Kranjsko goro. Lepo je bilo vsem, kajti tudi vreme je držalo z njimi. Lepe spomine bodo odnesli s seboj. A veliko se jih spominja onih Vlakov, ko so bili gostje in gostitelji vseh petih gorenjskih občin skupaj, nekoč v Vratih, pred leti na pikniku v Škofji Loki. To, pravijo, nas druži še bolj, morda priredite Gorenjci kdaj še kaj podobnega.

Bomo, tudi to še pride . . .

Ne moremo pozabiti Ljubelja. Marsikdo ni vedel, da je Slovenija tudi imela svoje koncentracijsko taborišče, podružnico Mauthausna. Pretrpeli smo mi vsi veliko. Tega ne smemo pozabiti, to morajo vedeti tudi mladi . . . Skozi Vlak bratstva bodo naslednje generacije spoznavale vso našo zgodovino, vse naše trpljenje.

V noč temno je zapeljal vlak
s potniki brez voznih kart,
možje, žene, kup otrok,
vsi so ostali praznih rok.

Pregnani s svojih so domov,
bo kdo sprejel jih spet pod krov,
jih stiska bolj in bolj pesti,
v temi pa strah preži, preti.

So res sami,
jih prav noben ne bodri,
le mrk stražar ob njih stoji.

Postaja končna ni jim znana,
pa saj vsak čas bo že Ljubljana,
tam lučke že so zagorele
in iskre upanja spet vnele.

Vzdolž proge narod klen stoji,
vsi so prišli se poslovit,
s pogumom svojim jih bodrit.

Zdaj ne preti nič več tema
in stiska skoraj je prešla
in vlak na sever ne brzi,
na jug: tam so prijatelji!

Milena Kompare, Kranj

udi Ljiljano iz Valjeva je vlak pripeljal v Kranj.

obra je tale vaša slovenska medica.

vsakim Vlaku prihaja več mladih.

Srbski gostje na Jesenicah in v Radovljci

Jesenice, Radovljica, 6. junija: — »Vlak bratstva in enotnosti je odlična zamisel in uresničuje svoj smisel, zato se mora nadaljevati in ohraniti, tradicijo pa prenašati na mlade«

Svoje drage goste iz Srbije so na železniški postaji na Jesenicah prisrčno sprejeli Jeseničani, v Lescah pa Radovljičani. Kaj so povedali nekateri izmed njih?

Radmila Stevanović iz Beograda: **»Že tretjič sem se pripeljala z Vlakom bratstva in enotnosti v Slovenijo in tako kot vselej doslej sem navdušena. Moji gostitelji, družina Igorja Kovačiča iz Radovljice, me vedno sprejme odprtega srca in nadvse gostoljubno. Želim le, da bi še prišla v Slovenijo in prisrčno vabim svoje gostitelje k meni Beograd.«**

Miroslav Novaković iz Valjeva: **»Prvič sem se pripeljal z vlakom bratstva na Jesenice, zato sem še precej pod vtisom izredne dobrodošlice, ki so jo priredili slovenski prijatelji na vseh železniških postajah. Niti predstavljati si nisem mogel, da je lahko toliko navdušenja in prijateljstva. Pohvalil bi rad govor vašega republiškega predsednika SZDL Smoleta v Krškem, saj je bil v svojem govoru zares kratek in nadvse jedrnato.**

Mileva Pekmezović iz Valjeva: **»Že deset let se obiskujemo: naša družina in družina Darka Kučina iz Radovljice. Take vezi so edinstvene in edine pristne, ki jih poznam med bratskimi jugoslovanskimi narodi. Nikdar, zares nikdar ne bi smeli dovoliti, da se ta vlak ustavi, kajti strahot vojne ne smemo nikdar pozabiti, tradicijo bratstva pa vcepiti tudi mladim.«**

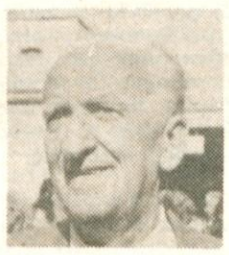

Miloš Vasiljević iz Valjeva: **»Na Jesenice nas prihaja 96 nekdanjih gostiteljev izseljencev s tega območja. Sam sem enostavno navdušen nad sprejemom, preživel pa bom nekaj dni pri Ivanovičevih na Hrušici. Vlak ima svoj smisel in pomen, kajti predstavlja izredno čvrsto vez med dvema narodoma in je zatorej še kako potreben tudi v prihodnje.«**

Božidar Novaković iz Valjeva: **»Potujem k Mariji in Valentinu Razinger na Breg pri Žirovnici. Dobro se še spominjam medvojnih časov v Podgorini, saj sem bil tedaj referent za namestitev in oskrbo slovenskih izseljencev. Enkrat sem že bil pri njih na Bregu, zdaj prihajam drugič, skupaj s sinom in vnukom, kajti mislim, da se mora ta odlična ideja vlaka bratstva še naprej nadaljevati in ohranjati.«**

D. Sedej

Prelep dan je bil na Jezerskem in ob Planšarskem jezeru se je mimogrede razvilo poskočno kolo.

S sprejema pri predsedniku kranjske občinske skupščine.

Prisrčno tudi v Tržiču

Tržič, 5. junija — Vlak bratstva je pripeljal iz Srbije tudi 25 gostov, ki so prišli na obisk družinam v tržiški občini. Predstavniki občine so jih pričakali v petek popoldan v Kranju in jih odpeljali v Tržič, kjer so jim pripravili v restavraciji nad avtobusno postajo priložnostni sprejem. Znancem in prijateljem, nekateri so mesto obiskali že nekajkrat zapored, pa drugim prebivalcem Valjeva, Smedereva in Zaječarja sta izrekla dobrodošlico predsednica občinske konference Socialistične zveze Marica Praprotnik in predsednik tržiške občinske skupščine Ivan Kapel.

Snidenje starih in novih znancev je bilo nadvse prisrčno. Preden so se gostje razšli po tržiških družinah, smo tri izmed njih zaprosili za kratke izjave. Povedali so!

Časlav Tadić, upokojenec iz Donje Bukovice pri Valjevu: »Leta 1941 smo sprejeli v naš dom zakonca Ošabnik, ki sta bila pregnana v Srbijo. Tistih dni, polnih muk in tegob, ni moč pozabiti. A raje kot tega se spominjamo pristnega prijateljstva. Veseli smo vsakič znova, ko se snidemo. Navezali smo stike tudi z družino Ahačičevih, ker so njihovi medvojni gostitelji že pomrli. Tako se prijateljstvo širi, s starejših rodov prehaja na mlajše. Tudi moja hčerka je že obiskala Slovenijo.

Sprašujete, če je bila pot naporna. Sploh ne, k prijateljem ni nikoli predaleč potovati. In prav zato se ta vlak ne bo nikdar ustavil!«

Suzana Mitrović, učenka 7. razreda iz Zaječarja: »Sodelovala sem v nagradnem natečaju za najboljši spis o vlaku bratstva in enotnosti, ki je potekal po vseh šolah naše občine. Napisala sem pesem z naslovom Druže, pruži mi roko da sagradimo mostove od srca. Z njo sem zmagala in za nagrado odšla na pot v Slovenijo z vlakom.

Tega sem zelo vesela; ne le zato, ker sem prvič tukaj, ampak tudi zato, ker bom tako v resnici skušala prestopiti in širiti most bratstva in prijateljstva. Prihajam k sovrstnici Klavdiji, katero bom šele spoznala, z njeno sosedo pa sva se že spoprijateljili med obiskom prebivalcev pobratenega mesta z našim v Zaječarju. Gotovo jo bom poiskala! Morda spoznam še druge prijatelje, s katerimi si želim dopisovati.«

Ilija Tadić, monter iz Valjeva: »Rojen sem po vojni, a starši so mi veliko pripovedovali o medvojnih dogodkih in vezeh s Slovenci do današnjih dni. Oče in mati sta že večrat potovala z vlakom in obiskala svoja prijatelja Vido in Leona. Zaradi njune starosti sem se odločil, da se letos tudi sam peljem z njima. Prav je, da se znanstvo staršev prenese na mlade. Veseli me, da bom spoznal nove kraje in ljudi, saj sem doslej samo potoval skozi Slovenijo.

Kakšno je bilo potovanje danes? Zame je bilo povsem novo doživetje. Nepozabni so sprejemi med potjo, bogat pa je tudi program med bivanjem pri gostiteljih. Še se vrnem k njim!«

S. Saje

je pripeljal 17. Vlak bratstva in enotnosti V Slovenijo je pripeljal 17. Vlak bratstva in enotnosti V Slovenijo je pripe

utrdimo bratstvo in enotnost

Na kranjski železniški postaji je gostom zaplesala savska folklora.

V Škofji Loki smo goste iz Srbije pozdravili s kruhom in soljo.

Desimir Trnavac iz Gornjega Milanovca: »Dva sinova in dv snahi sem pripeljal s seboj k Puharjevim v Kranj.«

Tadići in Filipovići iz Valjeva, ter Janškovčevi iz Križev in Ošabniki iz Kranja so skupno obiskali Ljubelj

Vlak se je najprej ustavil v Škofji Loki

Tu smo kot doma

Škofja Loka — Malo po četrti uri popoldne se je v petek vlak bratstva in enotnosti ustavil na železniški postaji v Škofji Loki, kjer so ga pričakali predstavniki družbeno političnih organizacij, mladi in pa številni prijatelji gostov iz Smederevske Palanke in Aleksandrovca.

Prisrčni pozdravi, stiski rok in objemi ob ponovnem snidenju so preplavili škofjeloško železniško postajo. Našli so se, nekateri so se videli prvič, večina so se poznali. Po pozdravnih govorih so odšli na domove gostiteljev, tistih ki so se pred tolikimi leti zatekli v njihove domove v Srbiji. Seveda marsikdo od njih ni več živ, toda sprejeli so jih sinovi, hčere, vnuki.

Dva dni so si ogledovali Slovenijo, posebno pa kraje v škofjeloški občini. Bili so v tovarni Alpina v Žireh, v Postojnski jami, v partizanski bolnišnici Franja in tam, kamor so jih peljali gostitelji. V nedeljo zvečer pa so se zbrali skupaj vsi gostje iz Srbije in domačini, zapeli so in zaplesali.

Miodrag Šaronjić, kulturni delavec iz Aleksandrovca Župskog: »Iz naše občine je prišlo v Slovenijo enainpetdeset potnikov, od tega trinštirideset v Škofjo Loko. Prišli so tisti, ki so med vojno sprejeli Ločane na svoje domove, ali pa njihovi potomci. Mi v Aleksandrovcu še vedno ne vemo pravega števila ljudi, ki so bili med vojno pri nas, vendar se trudimo, da bi to raziskali. Seveda si želimo še več sodelovanja med občino Aleksandrovac in Škofja Loka, želimo si sodelovanja med mladimi, ki naj ohranijo te stike in naj se med seboj še bolj povežejo. Jutri imamo pogovor še s predstavniki družbenopolitičnih organizacij obččine Škofja Loka, kjer bomo predlagali še več sodelovanja tako na kulturnem kot gospodarskem področju. Radi bi, da se ena izmed naših šol pobrati s šolo Padlih prvoborcev iz Žirov, več sodelovanja pa si želimo tudi z Žirovsko Alpino, saj Kopaonik postaja evropski zimski turistični center.«

Zoran Marinović je bil gost Jožeta Levca iz Žirov: »Čeprav so moji starši v Srbiji še živi, sem tokrat prišel v Slovenijo jaz. Mama, ded in oče so mi večkrat pripovedovali kako je bilo, ko so bili med vojno pri nas prijatelji iz Slovenije. Čeprav me takrat še ni bilo na svetu se sedaj počutim tukaj med njimi čisto domačega. Sprejeli so me medse in počutim se kot doma. Zdi se mi prav, da tudi potomci ohranjamo vezi in tako krepimo bratstvo in enotnost, ki bi se morala še bolj razvijati. Zato bom z veseljem še prišel v Škofjo Loko, rad pa bom tudi sprejel prijatelje pri nas doma.«

Milica Damjanović iz Loznice je bila v Sloveniji že večkrat, tokrat pa je prišla prvič z vlakom bratstva in enotnosti: »Pri nas v Loznici ni bilo veliko Slovencev, mi pa smo edina družina, ki stike še ohranjamo. Nekajkrat sem bila tu že s starši na obisku, nazadnje pred tremi leti. Pred dvema letoma so prišli z vlakom oni, tokrat pa sem prišla jaz. Prišla sem k Jelenc Pavlini na Golico. Ona je bila namreč s svojo mamo pri nas med vojno. Potem pa se je prijateljstvo še nadaljevalo. Ded ga je prenesel na mojega očeta, oče pa name.«

V. Stanovnik
Foto : G. Šinik

Najtesnejše so žive vezi

Najmočnejše je tisto, kar doživljajo ljudje

Petko in Ljiljana Leković, Paraćin: »Milan Stojković, doma od Bele Loze pri Našicah na Hrvaškem je bil med tistimi udeleženci vlaka bratstva pred leti ki v Paraćinu niso našli svojih gostiteljev. Otroci so bili še med vojno, starši so pomrli, zdaj niso vedeli kam. Ponudil sem se, da jih vzamem jaz. Potem smo skupaj poiskali pravo družino, pri katerih so takrat živeli, to so Radosavljevići iz vasi Lebinje pri Paraćinu. Zdaj smo prijatelji vsi. Mislim, da je to prijateljstvo, to bratstvo naše največje bogastvo. Niti vaša Nova revija, niti naše pisanje v Nonu tu ne more nič. Naši otroci bodo nadaljevali to bratstvo in prijateljstvo. Prepričan sem, da gre za grupice poedincev, ki ne delajo šol, ki ne uspevajo v življenju, pa ne vedo, kako bi prišli do izraza in se lotevajo takih nizkotnosti, kot je bila anketa med mladimi in podobno. Najmočnejše je tisto, kar narod doživlja. To naj bo pravi izvir informacij. Če bi vprašali te fante in dekleta, ki so bili že kdaj z Vlakom bratstva, ne bi bile nikoli izgovorjene in zapisane take neumnosti, kot so bile.«

Radisav Djordjević, podpreasednik Občinske konference socialistične zveze Kragujevac: »Imam to srečo, da sem že tretjič pri vas. Vsa človeška toplina, ki ste nam jo izkazovali vso pot po Sloveniji in potem spet tu v Kranju, je znova potrdila naše prijateljstvo. Tokrat je Vlak najdaljši, kar 400 udeležencev ima več kot prejšnja leta. To je spontani odziv na vse tisto, kar se je pred kratkim dogajalo v Jugoslaviji. Še naprej moramo negovati tisto, kar je v Jugoslaviji najsvetejše — to je bratstvo in enotnost. Tudi tokratni vlak je pripeljal uradne delegacije. Naša iz Kragujevca, iz Crvene Zastave se je dogovarjala o medsebojnem sodelovanju v Iskri Kibernetiki. Tudi tu se ustvarjajo žive vezi. Vlak sam prinaša mnogo tesnih človeških stikov, v katerih se spoznavamo, in če so bili prej morda še kje predsodki, jih ob takem srečanju odvržemo. Ostaja le želja za druženjem, za medsebojnim zbliževanjem in spoznavanjem.

Izidor Nikolić iz Gornjega Milanovca: »Očarale so me vaše Karavanke, sploh je Slovenija prelepa. Večkrat sem šel z Vlakom na Štajersko h Kirbišem. Deset Kirbišev je bilo med vojno pri nas oče, mati in 8 otrok. Delili smo zadnjo skorjo kruha. Sami nismo imeli dovolj, zato smo zbirali, vaščani so radi dajali za Slovence. Vse smo naredili, da smo preživeli eni in drugi. Vsi Kirbiševi žive v Mariboru, le Jože v Kranju. Letos sem obiskal njega. Lepo ste nas dočakali. Danes smo bili na Ljubelju. Nisem vedel, da je bilo v Sloveniji tudi koncentracijsko taborišče. Veliko ste prestali tudi vi Slovenci, Vlak mora ostati tradicija. Brez bratstva in enotnosti ne bomo imeli lepega življenja.«

Ljubinko Filipović, Valjevo: »Z ženo Lepo sva gosta pri Ediju in Stanki Ošabnik v Kranju. Niso bili med vojno v naši hiši, temveč pri Tadićih. Nas je spoprijateljil sam vlak, kulturno sodelovanje ob Vlakih. Obe družini sta učiteljski, Edo je s svojimi pevskimi zbori prihajal v Valjevo. Sedemnajst let se že družimo. Komaj čakamo, da se srečamo. Mi smo v Slovenijo prihajali tudi posebej, z otroki. Zdaj se izmenjavajo že tri generacije. Naša mladina je revolucionarna, v katerih stvareh ima celo prav, zato je treba sesti in razpravljati o problemih. Pred kratkim so bili slovenski mladinci v Valjevu, za okroglo mizo so odprto razpravljali o vsem, kar jih teži. Prav je, da se spozna vsa ta naša mladina. Jeseniška osnovna šola je pobratena z osnovno šolo Sestre Ilić, šolo, v kateri so bili med vojno nastanjeni Slovenci z Jesenic, Valjevo prijateljuje z makedonsko mladino na Ohridu. Cela Jugoslavija naj bo tako križem povezana. Morda prav ti izgredi opozarjajo, da permalo povezujemo mlade. Tu moramo več narediti.«

D. Dolenc

Trgovski center DETELJICA vabi

Združite prijetno s koristnim

Deset let je že tega, odkar so se na desni strani bistriških blokov pojavile prve rdeče strehe nastajajočega tržiškega trgovskega centra. Prvi je bil tam Peko, potem pa so mu sledile druge za drugo industrijske prodajalne drugih tržiških delovnih organizacij. Danes v Tržiču skorajda ni delovne organizacije, ki na Deteljici ne bi imela svojega lokala.

Kmalu so se na drugi strani ceste, nasproti restavracije Petrol, razpotegnile nove, tokrat temno rjave strehe. Pod njimi je bil prvi Mercator. Potem so se pojavljali tudi že novi kandidati – in SGP Tržič je spet dograjeval. Leta 1985 in letos so dobile svoje lokale še preostale organizacije, ne le tržiške, tudi Elkroj iz Mozirja in Almira, ki gostuje v lokalu BPT.

Danes je Deteljica razvit trgovski center, kamor gre človek z veseljem po večjih nakupih, saj z eno potjo veliko opravi. Morda najprej k Peku po čevlje za vso družino, potem čisto na konec do Oblačil Novost in do Tekstila pogledat, če imajo kaj primernih oblek za prihajajočo sezono. In obvezno k Elkroju pogledat hlače za otroke in zanju. Če pa opremljate stanovanje, potem morate obvezno pogledati tudi v Zlitu, kjer je ponudba bogata in nasvet brezplačen. In na koncu morda še k mesarju in v samopostrežno trgovino. Če bo morda zmanjkalo denarja, sta tam tudi poslovalnici Ljubljanske banke in pošte. In če čakate moža, ki se ne more odločiti za to ali ono orodje v Tokosu, se ta čas odpravite k frizerju ali oddaste umazano oblačilo v kemično čistilnico. Nazadnje pa res ne morete drugače, kot da vsi skupaj zavijete še v Petrolovo restavracijo na pivo, sok ali pa še kaj drugega... Ne skrbite za avto, parkirišč je dovolj.

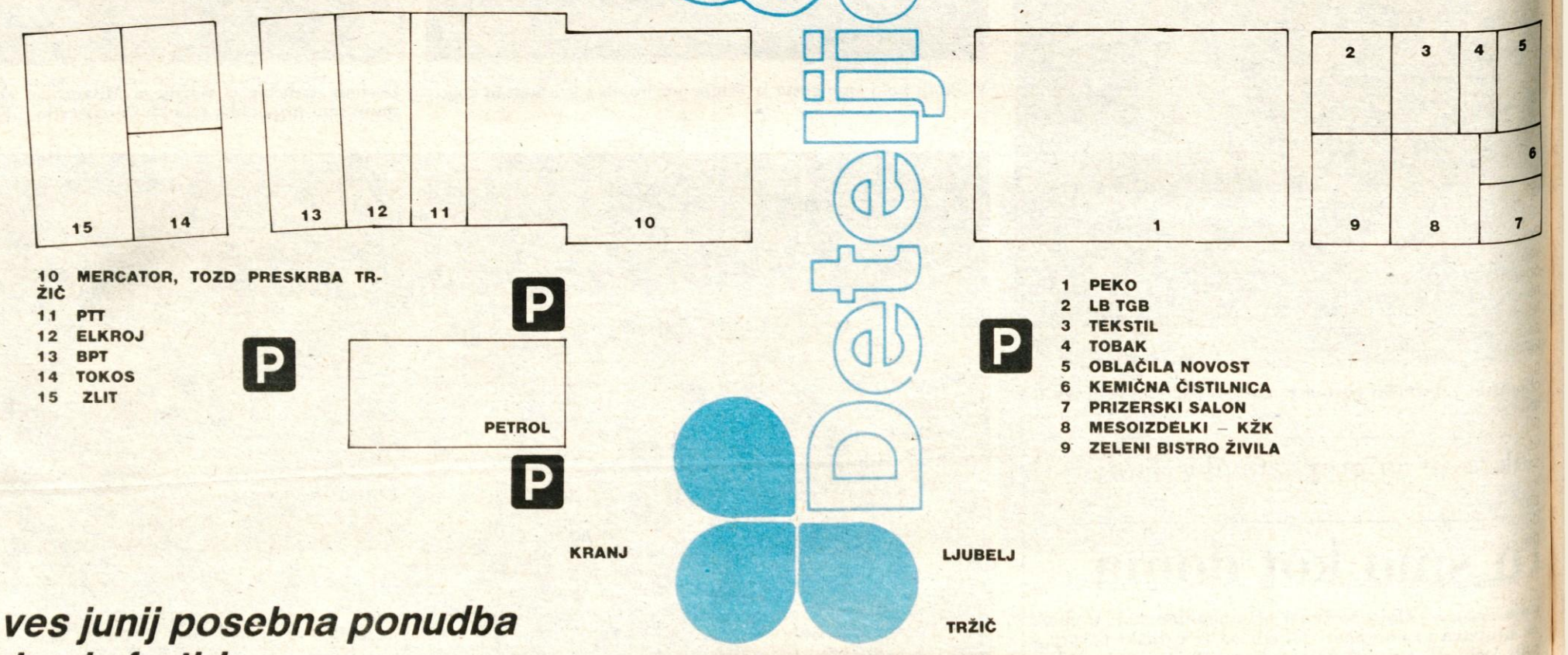

BPT – ves junij posebna ponudba posteljnine iz frotirja

Gorenjske gospodinje pa tudi druge že dobro poznajo prodajalno tržiške Bombažne predilnice in tkalnice na Deteljici. Tu je naprodaj vsa njena proizvodnja posteljnega perila raznih dimenzij, različnih vzorcev in kvalitet ter prtov in drugega. Občasno lahko dobite tudi razne ostanke blaga, iz katerih lahko sami sešijete posteljnino. Dobi pa se tudi metraža iz BPT-jevega programa oblačilne konfekcije. Da je ponudba kar najbolj

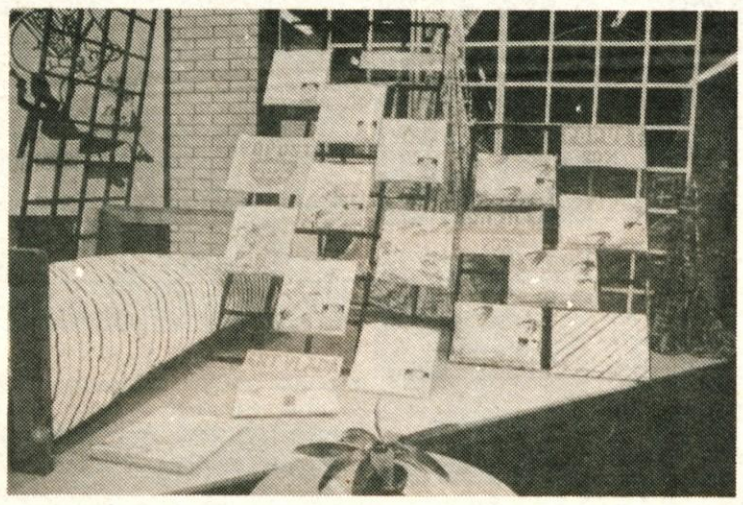

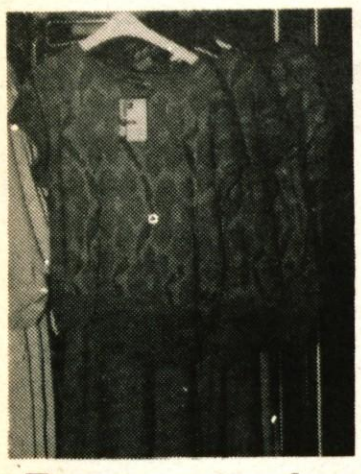

pestra, je naprodaj tudi nekaj konfekcije, kot so modeli z modnih revij, bluze iz Rudnika, svoj oddelek pa ima tudi radovljiška Almira, ki je prisotna prav z vso svojo proizvodnjo, tudi z ročnimi pleteninami iz Grimšč. Prav ta mesec pa ima BPT pripravljeno na Deteljici posebno ponudbo posteljnine iz frotirja in nekaterih vrst klasične posteljnine ter prtov pod ugodnimi pogoji, in sicer 20 odstotkov ceneje. Poseben poudarek daje artiklu viola, enostranskemu frotirju, ki mu pripisuje vrsto odličnih kvalitet: je lahek, zračen, vpojen, sposoben obdržati telesno temperaturo , ni ga treba likati in podobno. Ta frotir se bo dobil tudi v metraži, če boste hoteli šivati sami. Torej, gospodinje, izkoristite junijsko ponudbo!

Svetli jeans tudi v OBLAČILA NOVOST

Industrijska prodajalna tržiške konfekcijske hiše Oblačila Novost je sicer malce skrita na zadnji strani tega trgovskega centra, a vseeno nič manj obiskana kot druge prodajalne. Kdor jo odkrije, se vedno rad vrača, vedo povedati prijazne prodajalke. V njej dobite namreč poleg kvalitetnih modnih oblačil, kot so krila, obleke, hlače, kratke hlače, bluze in podobno, tudi oblačila z manjšimi napakami, ki pa so lahko od 10 do 40 odstotkov cenejša. Poleg tega prodajajo tudi ostanke blag in podlog, ki so ostala od redne proizvodnje. Da pa je ponudba kar najbolj popolna, si lahko izberete tudi moško ali žensko trikotažo, puloverje, majice, spodnje perilo, nogavice in tudi zelo praktične predpasnike in halje za gospodinje. Zdaj prodajajo tudi zelo iskana krila iz svetlega jeansa, in sicer

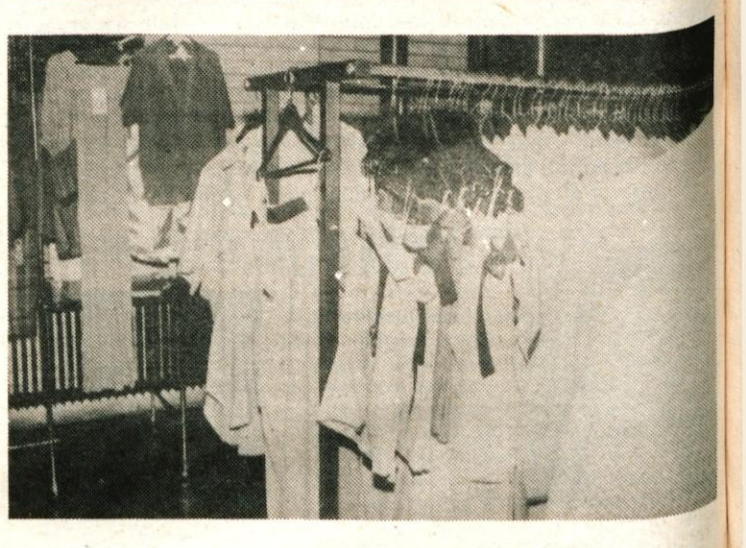

dva različna modela, pa praktične in spet modne safari obleke, tudi večje številke, do 52, hlačne kostime za mlade in še marsikaj. Prodajalna Oblačil Novost na Deteljici je odprta vsak dan od 8.30 do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 13. ure.

Brez mesnice pa res ne gre

Naselja, kot je Bistrica v Tržiču, in trgovskega centra, kot je Deteljica, si res ne moremo zamisliti brez večje mesnice. KŽK, Mesoizdelki Škofja Loka, imajo na Deteljici že blizu devet let svoj lokal. Štiri velike, moderne hladilnice v njej skrbe, da Bistričani in vsi drugi, ki prihajajo v to mesnico, dobe sveže, pravilno hranjeno in hlajeno meso. Meso vseh vrst dobite v njej, skoraj vedno tudi ovčje in jagnjetino; ne smemo namreč pozabiti, da so v Tržiču domu bržole. Tu so seveda še piščanci s Pivke, drobovina, pljučna pečenka – zanjo so posebno ogreti Avstrijci – pa delikatesne salame vseh vrst. Pravkar prodajajo po ugodnejši ceni, kar za 30,8 odstotka ceneje, gorenjsko zaseko. A da police ne bi prazno zevale, so mesarji dopolnili svojo ponudbo z gorčicami in majonezami, jajci in

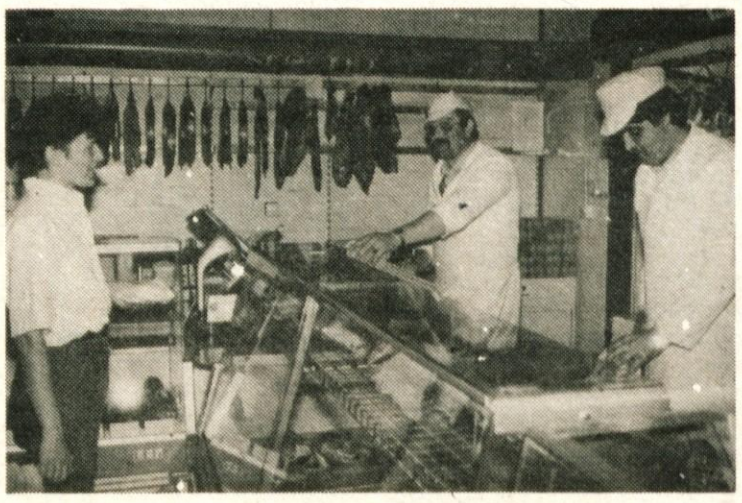

sokovi, jedilnim oljem, s kompoti, fižolom v pločevinkah, z vsem Etinim programom in celo z izbranimi buteljčnimi vini. Vse dobite pri nas, pravijo fantje v mesnici, razen teletine. Res dobro so založeni. Morda pa gospodinjam le prihranijo kakšno pot.

LJUBLJANSKA BANKA je bila med prvimi

Takoj, ko je bila postavljena trgovska hiša na Deteljici, zdaj bo že deset let, je v njej odprla svoj lokal Ljubljanska banka – Temeljna banka Gorenjske. Naselje, kot je Bistrica, potrebuje svojo banko, v njej imajo krajani odprte svoje tekoče in žiro račune, v njej vodijo njihove hranilne vloge. Posebno vlogo pa odigrava ta poslovalnica v tujskem prometu. Deteljico namreč obišče vsako leto veliko tujcev, ki hodijo nakupovat po njenih trgovinah, obiskujejo restavracije, gostilne, Tržič in okolico. V tej poslovalnici menjajo devize. Kot je povedala vodja izmene Nataša Ude, imajo s tujci največ dela junija in julija pa ob koncu poletja, ko se turisti vračajo z dopustov. Sicer pa tu ni nikoli prehude gneče, ni godrnjanja zaradi čakanja pri okencih, kot se pogosto dogaja drugje.

Poslovalnica Ljubljanske banke v Bistrici je odprta vsak dan od 7. do 18. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure.

PEKOVA prodajalna na Deteljici je največja prodajalna obutve v Jugoslaviji

PEKO je bil prvi, ki se je ogrel za idejo, da bi imel na Deteljici svojo industrijsko prodajalno. Potem je bil tudi pobudnik in lep zgled drugim, ki so mu drug za drugim sledili. In priznati morajo, da nobenemu ni žal: vse prodajalne na Deteljici poslujejo z uspehom.

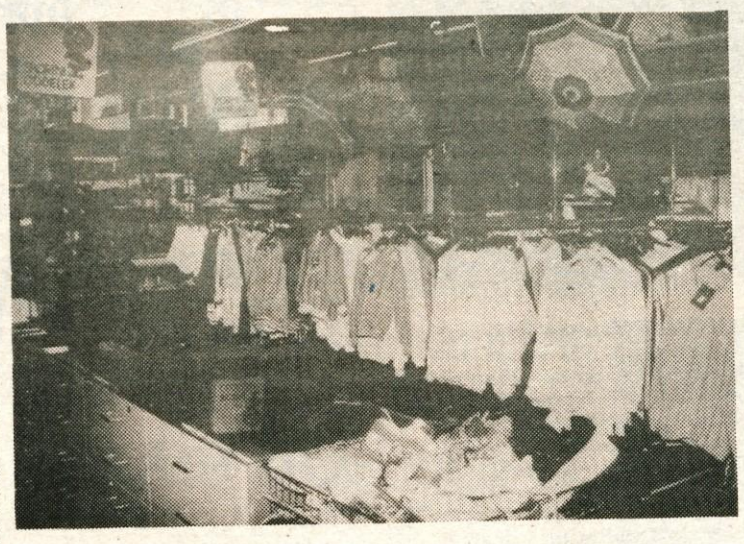

Peko ima na Deteljici svojo največjo prodajalno čevljev, ki je obenem tudi največja prodajalna obutve v Jugoslaviji. Oddelek je za žensko, na drugi strani za moško obutev, celo za otroke imajo prijeten kotiček. Bogato so založeni s športno obutvijo domačih in drugih proizvajalcev. Poleg obutve pa v tej Pekovi trgovini dobite tudi usnjeno konfekcijo, razno športno opremo, kot so trenirke, športne torbe, športni klobuki, majice, vetrovke in podobno. Dobite pa tudi dežnike, pribor za čiščenje čevljev, razno drobno galanterijo. Med športnimi oblačili smo videli tudi zelo lepe lovske obleke, za katere se zelo zanimajo avstrijski kupci.

Seveda pa ima Pekova industrijska prodajalna vse leto tudi posebno ponudbo. Tu so posebne police in stojala z napisom UGODEN NAKUP. Na njih so pari čevljev, tudi do polovico cenejši od drugih. To so čevlji, ki jih ni več v vseh velikostih, čevlji z manjšimi napakami in podobno.

Pravkar pa se Pekova prodajalna na Deteljici pripravlja na veliko novost. V spodnjih prostorih, kjer je imel do zdaj prodajalno Zlit, urejajo nov ženski oddelek, ki bo spet posebnost zase. Tu bodo vse leto ponujali vse vrste ženske obutve, tudi sandale in škornje hkrati, če boste tako želeli. Pa o tem drugič kaj več.

Pekova prodajalna na Deteljici je odprta vsak dan od 8.30 do 19. ure, ob sobotah in dnevih pred prazniki pa od 8. do 13. ure.

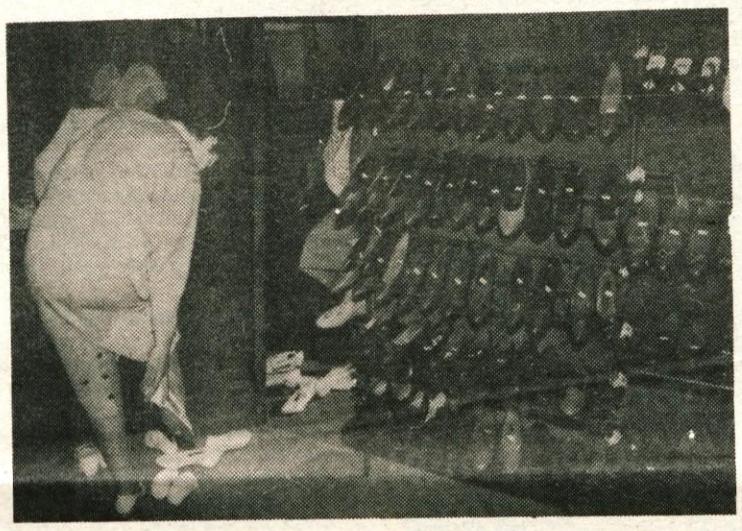

Polovico vsega za otroke

Ko se je lansko jesen z "rdečega" konca Deteljice trgovina BPT preselila na drugo stran, nasproti Petrola, je njihovo prvotno prodajalno pri blokih prevzel TEKSTILOV tozd Maloprodaja Ljubljana in tam odprl svojo poslovalnico Deteljica. Ponudbo so prilagodili drugim in danes nudijo vse tisto, česar drugje na Deteljici ni najti. V dokaj bogati izbiri lahko dobite metražo, lahko konfekcijo, trikotažo, perilo in zavese pa volne in prejice za ročno pletenje, nogavice, moške srajce, športna oblačila, kopalke in podobno. Vse je seveda za ženske in moške, poseben poudarek pa je dan otrokom, zanje je zagotovo namenjena polovica ponudbe. Pa še nekaj: vedno je v prodajalni tudi posebna ponudba. Trenutno s 25-odstotnim popustom dobite razne kvalitetne jerseye. In še nekaj dobite, kar boste težko našli drugje: čudovite ročno kvačkane prte in prtiče iz garna, ki jih posebej zanje izdelujejo žene iz okolice Paraćina. Morda bi rekli še to, da ima Tekstilov tozd Maloprodaja 33 poslovalnic po vsej Jugoslaviji, od tega 27 v Sloveniji, Deteljica pa je edina njihova prodajalna na Gorenjskem.

Petrolova restavracija na Deteljici je poznana po dobri kuhinji

V njej se ustavlja ves svetovni promet: ljudje, ki vstopajo v državo in imajo pred seboj še stotine kilometrov po Jugoslaviji, kupci, ki prihajajo na Deteljico nakupovat, oni, ki se tod vračajo domov v severnejše dežele, in konec koncev so tu tudi domačini, ki radi prihajajo v to restavracijo. Najbolj prijetno je poleti posedati zunaj na terasi, kjer prijetno pihlja. 120 sedežev je v njej, 60 v jedilnici in v prostoru ob točilnem pultu, 35 v posebni sobi. Točeno pivo je odlično, dobra so izbrana vina, ko pa zadiši z žara, iz cvrtnjaka, po pečenki iz pečice, pa se človek tudi ne more upreti. Vse vrste zrezkov dobite, vse z žara, vsak dan imajo tudi dobre tople malice. Petrolove restavracije, med njimi tudi ta v Tržiču, pa so poznane tudi po tednih kulinarike, ko se vrste kostanjev teden, Martinov teden, teden kolin, pustni teden, teden žabjih krakov in podobno. Pri Petrolu na Deteljici se pripravljajo na dozidavo, da bi pridobili vsaj še 120 sedežev. Načrti so že narejeni, denar pa bo, upajo, tudi. Morda bomo že prihodnjo sezono lahko posedali v novih gostinskih prostorih.

Mercatorjeva novost je vinoteka LIPA

V rekordnem času, v dveh mesecih, je tržiški Mercator letos prenovil svojo trgovino na Deteljici: zaprli so jo 23. februarja, 23. aprila je bila že odprta za kupce, vsa lepa, vsa nova. Posebna novost trgovine je vinoteka LIPA, kjer prodajajo najkvalitetnejša slovenska in druga vina. Obogatili so tudi ponudbo delikates, posebno sirov, suhomesnatih izdelkov in peciva. V tem koncu trgovine je na posebnem stojalu tudi vsa Medexova ponudba, tu so spominki, kristal in drugo, po čemer radi segajo tujci. Po enem letu premora v trgovini spet redno dela mesar. Veliko kupcev prihaja iz tujine. Kot je povedal poslovodja Franc Erlah, kupujejo tujci pri njih največ žgane pijače (pelinkovec!), mineralne vode, Medexove izdelke, vrhunska buteljčna vina, Etino vloženo zelenjavo in – ajdovo moko. V trgovini se trudijo, da so police ves čas dobro založene. Morda še to, da je Mercatorjeva trgovina na Deteljici odprta od 7. do 19. ure, letos pa je vse sobote tudi dežurna, in sicer od 7. do 17. ure.

ELKROJ – največja ponudba hlač v Tržiču

Leta 1985, ko je SGP Tržič dokončal drugi del prodajaln na Deteljici, nasproti restavracije Petrol, je dobil tam svoje prostore tudi Elkroj, ki je v Sloveniji in daleč po domovini in tujini znan po odlično krojenih hlačah. Hlače za moške, ženske in otroke so njihov osnovni program. V izredno lepo in moderno urejeni trgovini na Deteljici pa nudijo tudi krila, srajce in trenutno tudi zelo aktualen svetli jeans. Iz njega niso sešite le hlače, temveč tudi moške srajce, jakne, podložene jakne in podobno. Vse je ceneje, saj je to industrijska prodajalna, ki ni obremenjena z maržami. Dobite pa lahko tudi blago z napako, ki pa je tudi do 40 odstotkov cenejše. Približno pol leta prodajajo tudi modne pasove, kmalu pa napovedujejo novost, in sicer jeans s tako imenovanim diamantnim pranjem, ki ga zahteva moda mladih.

Prodajalna Elkroja na Deteljici je odprta vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 13. ure.

ZLITOVIM kupcem svetuje arhitekt

Dva meseca je prodajalna tržiškega Zlita na Deteljici v novih prostorih. Prej se je stiskala v kleti, zdaj pa je z močjo lepe in kvalitetne ponudbe v svetlem, prostornem lokalu nasproti restavracije Petrol čisto na novo zadihala. In kaj vse ponuja? V njej je vsa Zlitova proizvodnja masivnega pohištva, kmečke kredence, mize in stoli, prav zdaj pa iz novega proizvodnega programa prihajajo skledniki, kotne klopi in podobno. In tu so seveda tudi njihove sedežne garniture, ki jim skorajda ni para; delane so na vzmeteh, kar zagotavlja trajnost, trpežnost, udobnost. Bogata je tudi ponudba tujih programov: Alplesa, Lesnine, Mebla, Bresta, Marlesa, Slovenijalesa, Bora, Savinje in Sore. Novost v Zlitu je tudi arhitekt, ki vsako dan, tja do treh popoldne, svetuje kupcem, kako opremiti stanovanje. Tudi sicer so se kadrovsko okrepili; kupcem zdaj strežejo štirje prodajalci, poslovodja in arhitekt. Sami pozorni in prijazni fantje.

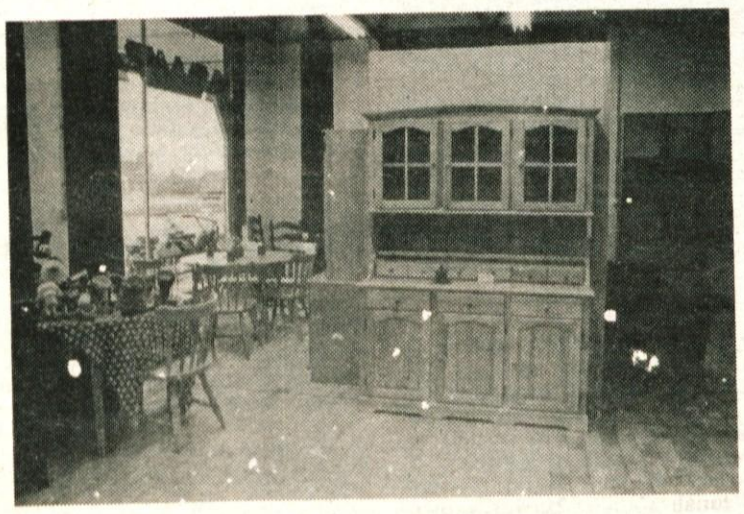

V TOKOSU je že sezonski popust

Človek kar verjeti ne more, da ta najmanjša prodajalna na Deteljici – meri komaj dobrih 30 kvadratnih metrov – lahko ponudi toliko raznovrstnih izdelkov. Naprodaj je kompletna Tokosova proizvodnja, od navadne kose, rezervnih delov za kosilnice, podložnih plošč za kosilnice do slamoreznih klin. Slednje delajo tudi po naročilu. V njej dobe primerno orodje zidarji, pleskarji, mizarji in vrtičkarji, prav vse se dobi za zidavo hiše, tudi vodno tehtnico. V trgovini dobite tudi orodje Gidor, kladiva, macole, za vrtičkarje pa ima svojo ponudbo Gorenje Muta. Dobe se škarje za rezanje živih mej in obrezovanje sadnih dreves, lopate vseh vrst, od onih za kidanje snega, s koleščki, do navadnih lopat. Tudi kovaški mojster Matevž Krmlej iz Poljanske doline prodaja svoje izdelke. Metalka Tržič ima naprodaj del svoje proizvodnje, kot so jeklena sidra, ročno orodje, prebijači, sekači, pile za motorne žage in podobno. Kmalu bodo ponudbo za vrtičkarje še izpopolnili z armiranimi vodnimi cevmi, nastavki in vozički za cevi. Dobili pa bodo tudi mini kosilnice firme Adlus. Te dni pa v prodajalni že velja posebna ponudba, in sicer z 20-odstotnim sezonskim popustom prodajajo BCS kose za kosilnice in nožke za kose kosilnic.

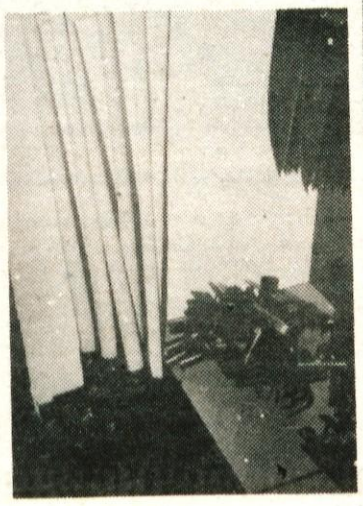

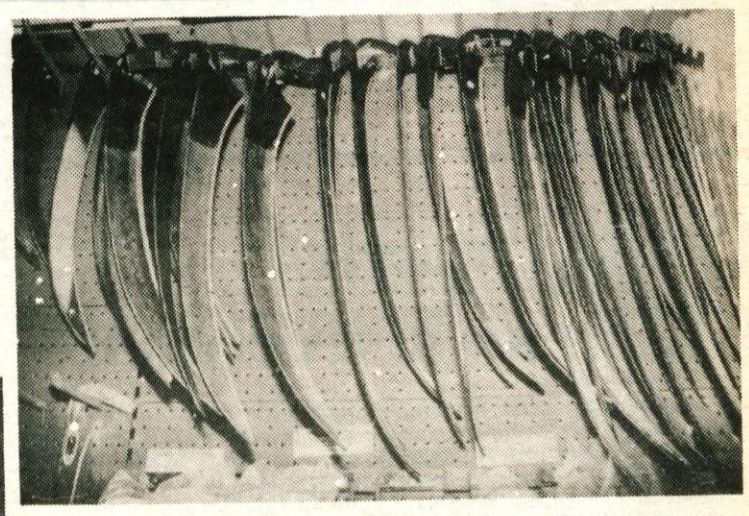

Igralke kranjskega Merkurja presenetile v I. zvezni namiznoteniški ligi

Zakaj pa sploh silite v ligo . . .

Kranj, 5. junija — Ko so se namiznoteniške igralke Merkurja iz Kranja potegovale za vstop v I. zvezno namiznoteniško ligo, je bilo slišati ugovore: zakaj sploh silite v ligo, saj ima Slovenija že dva zastopnika, saj se v ligi ne boste obdržali, in podobno. Igralke Polona Frelih, Nataša Gašperič in Sonja Marinkovič so vsem odgovorile na najboljši način: bile so šeste in celo prehitele Polikem Olimpijo. Ob kakovostnem ženskem namiznem tenisu pa bo v Kranju treba misliti tudi na ponovni vzpon moškega.

Polona Frelih

O uspešnem nastopanju v prvi ligi govori **trener kranjskih igralk Janez Stare.**

»Po desetih letih je Kranj spet dobil zveznega namiznoteniškega ligaša. Načrtovali smo obstanek v ligi, to je vsaj 8. mesto, vendar so Polona Frelih, Nataša Gašperič in Sonja Marinkovič osvojile šesto mesto, bile drugo najboljše slovensko moštvo v ligi, za Hrastnikom, ki je bil drugi, in pred Polikem Olimpijo, ki je bila sedma, ter prepričljivo dokazale, da dvomi nekaterih ob našem vstopu v ligo niso bili upravičeni. Tudi osmo mesto za nas ne bi bilo razočaranje. Kako so igrala naša dekleta? Polona Frelih je bila po pričakovanju naša najboljša. Prvi del tekmovanja je odigrala nekoliko slabše in je bilo razmerje med dobljenimi in izgubljenimi igrami 17 : 10, v drugem delu pa je pokazala pričakovano igro, dosegla razmerje 21 : 6 in to je vplivalo tudi na napredovanje vse ekipe. Nataša Gašperič je igrala vso sezono v stalni formi. Pokazala je več od pričakovanj in razvija se v kakovostno igralko zveznega razreda. Od Sonje Marinkovič smo glede na rezultate v medrepubliški ligi pričakovali več, vendar moram reči, da so bile točke, ki jih je osvojila, zelo pomembne.«

Bo v prihodnji sezoni ostala ekipa enaka?

»Pričakujem, da se bo pojavilo vprašanje glede nadaljnjega igranja Sonje. Če se bo odločila za slovo, bomo morali tretjo igralko izbirati med mlajšimi: Barbaro Matijaševič, Nino Teran in Alenko Plut. Sedaj igrajo v republiški ligi, v dveh letih pa se lahko razvijejo v kakovostne igralke. Naš cilj je ostanek v ligi. Polona in Nataša bosta še močnejši. Posebej prva, ki je članica mladinske državne reprezentance, igrala je tudi že za člansko, vadi pa dvakrat na dan: dopoldne v republiškem centru za namizni tenis, popoldne pa v klubu. Žal še vedno v osnovni šoli Simona Jenka, kjer se stiskamo že desetletja, se selimo na Planino in spet nazaj. Prostor je naš največji problem. Tudi Nataša ima intenzivnejši trening, druge pa vadijo vsak dan. Velikokrat je treba udariti žogico, v določenih treningih tudi stokrat na minuto.«

Nataša Gašperič in trener Janez Stare

V Kranju je sedaj ženski namizni tenis zasenčil moškega.

»Vedno več ljudi ve, da se v Kranju spet igra kakovostni namizni tenis. Nad odnosom družbenih in telesnokulturnih forumov do namiznega tenisa se ne moremo pritoževati. Nujno pa bo treba dobiti poklicnega trenerja. Jaz treniram honorarno, razen tega pa sem še zvezni kapetan za mladinke in pionirke. Poklicni trener bi lahko delal z vsemi selekcijami in spravil na nekdanjo raven tudi moški namizni tenis. Resno se pogovarjamo s trenerjem državne prvakinje Gordane Perkučin in moštva Vojvodine, Miloradom Zakićem. Rad bi prišel v Kranj, saj ceni naše delo in je strokovnjak pri svojem poslu. Seveda pa mu je treba zagotoviti primerne razmere, predvsem pa streho nad glavo.«

J. Košnjek
Sliki: F. Perdan

Tržiški športni Bilten se je uveljavil

Tržič, 5. junija — Z 21. številko, ki obsega kar 58 strani in je najobsežnejši doslej, vstopa tržiški Bilten, interno glasilo telesnokulturne skupnosti, že v sedmo leto neprekinjenega izhajanja. Bilten je reden kronist vsega dogajanja v tržiškem tekmovalnem in rekreativnem športu. V tokratni obsežni številki so predstavljeni lanski dobitniki Bloudkovih značk iz tržiške občine, analizirano je delo alpskih smučarjev in smučarskih skakalcev, veliko pa je zapisanega tudi o sprejemu Bojana Križaja, ko je v Sarajevu prejel globus za zmago v slalomskem tekmovanju za svetovni pokal. V glasilu so predstavljeni dosežki tržiških sankačev in med njimi najuspešnejši Drago Česen. Obširno so opisane delavskošportne igre, na katerih je lani sodelovalo 850 delavcev, predstavljena pa so tudi druga manjša tekmovanja. O svojem delu poročajo planinci, člani AMD, ŠD Brezje, Smučarski klub, objavljeni so izidi v odbojkarski in košarkarski ligi, na običajnem mestu pa je tudi šahovski kotiček. Tokratni Bilten je bil natisnjen v 500 izvodih in je bil brezplačno razdeljen Tržičanom. Precej od njih hrani že vseh 21 številk Biltena, kronista vseh športnih in rekreativnih dogodkov v občini.

J. Kikel

Zanimiv nogometni spored v Naklem — V Naklem je bil v nedeljo zanimiv nogometni spored. Najprej je bila tekma med veterani Tržiča in Nakla. V obeh moštvih je igralo veliko nekdanjih odličnih nogometašov. Zmagali so Tržičani s 3 : 1. Po tekmi veteranov je bil nastop šolanih psov Kinološkega društva iz Nakla, ki je med občinstvom zbudil veliko zanimanje. Sledila je prvenstvena tekma II. slovenske nogometne lige med Naklom in Izolo. Gostje so zmagali z 2 : 1, osvojili prvo mesto in se uvrstili v prvo slovensko nogometno ligo. Naklanci pa so kljub porazu obdržali mesto med vodilnimi v drugi ligi. (J. K.) — Foto: F. Perdan

Športne igre učencev šol s prilagojenim programom

Gibalna aktivnost bogati življenje

Bohinjska Bela, 6. junija — Veselje do zdravega športa in telesne aktivnosti je pomembno za vsakega človeka, za učence šol s prilagojenim programom pa še posebno. Kasneje, ko se bo življenje tega učenca obogatilo v sožitje z drugim človekom, ne bo ta učenec nikoli v zadregi, kako bi skupaj lepo in veselo preživeli prosti čas. To je tudi eno največjih zagotovil, da se sožitje z drugimi ljudmi ne bo nikoli izpridilo.

Skok v daljino

Najboljši v krosu — Foto: J. Košnjek

V teh besedah, ki jih je zapisal Franci Zupan, ravnatelj osnovne šole Matevža Langusa iz Radovljice, ki je bil skupaj s svojim pomočnikom Francijem Markljem glavni organizator 19. športnih iger učencev slovenskih šol s prilagojenim programom, je povedano jedro pomena športne aktivnosti teh učencev. Radovljiška osnovna šola je pri organizaciji imela pomočnike v Centru za ŠŠD pri Zavodu za šolstvo SRS in v Zvezi društev za pomoč duševno prizadetim osebam SRS. Še posebej pa so pri dobri organizaciji tekmovanja, na katerem je sodeloval 201 tekmovalec, pomagali pokrovitelj Žito Lesce in sopokrovitelja, radovljiška občinska skupščina in vojašnica v Bohinjski Beli, kjer je bilo tekmovanje. Organizatorji so hvaležni Elanu, ki je omogočil petkov ogled tovarne, pa družbenopolitičnim organizacijam ter posameznikom, ki so moralno in gmotno pomagali.

Športu dajejo v 36 osnovnih šolah s prilagojenim programom v Sloveniji veliko pozornost. Pred republiškim tekmovanjem so imeli šolska tekmovanja v vseh predvidenih disciplinah, potem osem regijskih tekmovanj in v soboto republiške igre. Regijske ekipe so bile sestavljene iz najboljših v posameznih disciplinah iz več šol. Na bohinjskem tekmovanju so bili v ekipah učenci iz 35 šol, gorenjsko ekipo pa so sestavljali učenci osnovnih šol Helene Puhar Kranj, Poldeta Stražišarja Jesenice, Blaža Ostrovrharja Škofja Loka in Matevža Langusa Radovljica.

Tekmovanje na športnem igrišču vojašnice v Bohinjski Beli ima dvojen pomen: vojaki imajo primerne naprave, pomagali so pri izvedbi tekmovanja, učenci pa so se srečali z vojaki, saj jih zanesljivo najmanj polovica ne bo služila vojaščine.

V skupni uvrstitvi je zmagal Maribor pred Pomurjem in Gorenjsko. V nogometnem tekmovanju je bilo prvo Pomurje, drugi Maribor, tretja Gorenjska in četrta Goriška, v rokometu pa je zmagala Gorenjska, drugo je bilo Pomurje, tretji je bil Maribor in četrta Ljubljana. Atletsko tekmovanje je obsegalo tek na 60 m, met žogice, skok v daljino, kros na 1000 metrov za učence in na 800 metrov za učenke. V skoku v daljino je med učenkami zmagala Brigita Jernejc iz Celja, med učenci pa Lojze Režonja iz Kopra. V metu žogice je med učenci zmagal Ljubljančan Boštjan Korelc, med dekleti pa Jožica Koletnik iz Maribora. V krosu je med dečki zmagal Branko Metič iz Maribora, med dekleti pa Helena Rezec iz Celja. V teku na 60 metrov je pri učencih zmagal Tone Matjan iz Kamnika, med dekleti pa Brigita Jernejc iz Celja. J. Košnjek

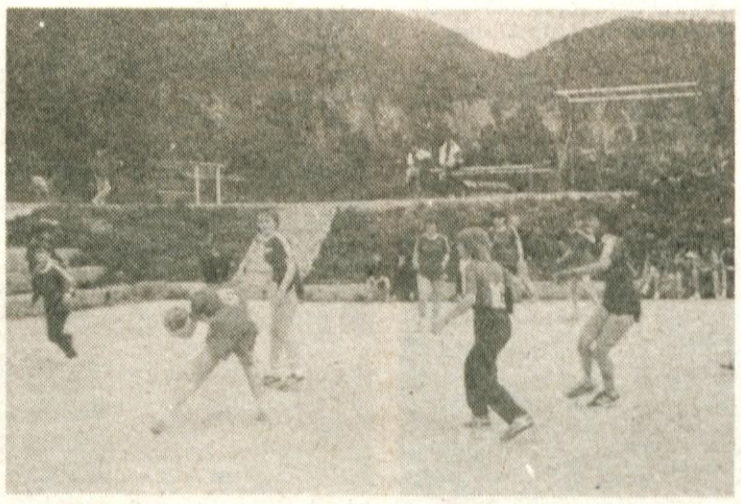

Nastop gorenjskih rokometašev, ki so zmagali v tej panogi

Na Kokrici konec tedna

Sejem navtike in počitniške opreme

Kokrica, 9. junija — Športno društvo Kokrica prireja v soboto, 13. in nedeljo, 14. junija, pred osnovno šolo prvi sejem navtike in počitniške opreme. Sejem bo priložnost za nakup ter prodajo rabljene in nove opreme. Prodajali bodo rabljene čolne, jadralne deske, izvenkrmne motorje, počitniške in kamp prikolice, šotore in drugo opremo za kampiranje. Na sejmu bo mogoče kupiti tudi novo počitniško opremo in plovila. **Rabljeno blago bodo prevzemali v varstvo in prodajo že v petek med 17. in 19. uro, sejem pa bo v soboto in nedeljo odprt med 9. in 19. uro.**

J. Košnjek

Od tekme do tekme

Kros — Športno društvo iz Sebenj je v Žiganji vasi priredilo osmi kros, na katerem je sodelovalo 150 tekačev in tekačic. V posameznih starostnih kategorijah so zmagali: Monika Bohinc (Križe), Anže Hribar (Ravne), Maja Jekovec (Žiganja vas), Roman Perko (Kovor), Petra Jurjevčič (Bistrica), Anže Rener (Križe), Urška Rožič (Bistrica), Fadil Hamzič (Bistrica), Andreja Grašič (Križe), Tomaž Novak (Lesce), Ana Jerman (Bistrica), Klemen Dolenc (Radovljica), Jože Meglič (Podljubelj) in Lidija Ambrož (Peko). —

J. Kikel

Pionirji ŠPD Podlubnik drugi — V Šmartnem pri Litiji je bilo sklepno republiško rokometno tekmovanje ekip ŠŠD za starejše pionirje. Razen Krškega, Inlesa in domačega Usnjarja se je uvrstilo tudi ŠŠD Podlubnik iz Škofje Loke. Škofjeločani so najprej prepričljivo premagali Krško, nato pa so v odločilni tekmi z 9 : 8 zgubili z Inlesom iz Ribnice, čeprav je Podlubnik po prvem polčasu vodil. V tretji tekmi so Ločani premagali domačine in se uvrstili na drugo mesto za Inlesom. Pri Podlubniku se je še posebej izkazal vratar Sandi Tomše, med igralci pa je bil z devetimi zadetki najuspešnejši Grum. Veliko zaslug za uspeh ima tudi trener Marjan Kalamar. —

D. Rupar

Goran Kabčič zboljšal slovenski rekord — Atlet kranjskega Triglava, deseterobojec Goran Kabič, je uspešno nastopil na letošnjem državnem prvenstvu v mnogoboju, ki je bil v Ljubljani. Zasluženo je zmagal atlet beograjskega Partizana Sašo Karan, ki je s 7728 točkami postavil nov državni rekord. Odličen drugi je bil Kranjčan Goran Kabič, ki je s 7419 točkami postavil nov slovenski rekord in za več kor 300 točk zboljšal starega.

Zmaga tudi kolesarjem Save — Slovenski kolesarji so se na Vrhniki zbrali na III. memorialu Roberta Trampuža, ki je bil obenem tudi kriterij slovenskih mest. Dobro so vozili tudi kolesarji kranjske Save. Med mlajšimi mladinci je bil Savinec peti, med starejšimi mladinci je Ječnik zmagal, med člani, kjer je zmagal Sandi Papež, pa je bil Lampič tretji. Papež je zmagal tudi v memorialni dirki, Kavaš iz Kranja pa je bil četrti. Kolesarji so dirkali tudi v Krškem. Tudi tu je bil najboljši Papež, med vodilnimi pa je bil tudi Janez Lampič, med mladinci pa sta se od Kranjčanov posebej izkazala Galof in Ječnik

Poraz kranjskih nogometašev — Nogometaši kranjskega Triglava so v nedeljo gostovali pri Muri v Murski Soboti in zgubili z 2 : 0. Triglav je sedaj, dve koli pred koncem, na 10. mestu.

Tri kolajne za Kranjčane — Na slovenskem prvenstvu v judu za starejše mladince so sodelovali tudi tekmovalci Triglava iz Kranja. Tone Markič je tekmoval v kategoriji do 65 kilogramov, Simon Vilfan v kategoriji do 86 kilogramov in Miran Zavašnik v kategoriji do 78 kilogramov. Posebno dobro sta se borila Simona Vilfan in Tone Markič, ki sta bila tretja in sta osvojila bronasti kolajni, Miran Zavašnik pa je moral prej odnehati. Mira Nikič je sodelovala na slovenskem prvenstvu za mladinke. V kategoriji do 48 kilogramov je bila druga in je dobila srebrno kolajno!

J.K.

Del udeležencev balinarskega turnirja. Od leve Drago Štefe, Franci Koder, Matjaž in Avgust Knific ter Vili Globočnik.

Letos najboljši orodjarji — Na balinišču Janeza Štefeta v Tržiču je bil tudi letos tradicionalni balinarski peteroboj obrtnikov, pekov, pleskarjev iz Obrtnega podjetja Tržič, mesarjev in orodjarjev iz Peka. Tekmovali so po pravilih Balinarske zveze Jugoslavije. Letos so zmagali orodjarji pred pleskarji, mesarji, obrtniki in peki. V bližanju je bil najboljši pleskar Peter Majc, v zbijanju pa mesar Polde Kavčič. Tekmovanje sta odlično izvedla Avgust Knific in Janez Štefe, ki je bil tudi uradni sodnik. — M. Jenkole

Jubilej košarke v Medvodah

Medvode, 31. maja — V domu Svobode so ob 35-letnici košarke v Medvodah podelili priznanja posameznikom, podjetjem in drugim, ki so prispevali k razvoju tega športa v medvoški kotlini. Posebno priznanje, umetniško sliko, je dobil pionir košarke v Medvodah, Janez Dolinar. Priznanja je podelil predsednik TVD Partizana Jure Novljan, ki je ob tem orisal razvoj košarke v Medvodah in med drugim rekel, da je največji izziv za sedanji rod medvoških košarkarjev vrnitev v prvo slovensko ligo, v kateri so pred leti uspešno nastopali igralci TVD Partizana.

V domu Svobode so priredili priložnostno razstavo, vse vrste TVD Partizana pa so odigrale tudi več prijateljskih tekem. Slovesnost ob 35-letnici igranja košarke v Medvodah so sklenili domači veterani, ki so se pomerili s svojimi prijatelji iz Škofje Loke ter na trenutke pokazali kljub letom in teži, nekaj dopadljivih potez.

J. Č

Akcija gorenjskih miličnikov

Z vsakim drugim voznikom ali vozilom je bilo nekaj narobe

Kranj, 5 junija — Miličniki iz vseh gorenjskih postaj so v sodelovanju z zaščitno enoto milice iz Ljubljane v petek od sredine popoldneva do polnoči na gorenjskih cestah ugotavljali ravnanje udeležencev v prometu, stanje vozil, kršitve cestno-prometnih predpisov... Ko so v soboto v zgodnjih jutranjih urah zbrali podatke in uredili poročilo, se je »razgalila« prometna (ne)varnost, vozniška kultura in še marsikaj drugega. Miličniki so v približno osmih urah ustavili 2053 udeležencev v prometu — z vsakim drugim vozilom ali voznikom pa je bilo nekaj narobe.

K sodniku za prekrške bo moralo 261 voznikov, 675 so izrekli denarne kazni, 37 so odvzeli vozniška dovoljenja, 83 pa so preprečili nadaljevanje vožnje, ker so bili vinjeni, brez vozniškega izpita ali so vozili z avtomobilom (motorjem), ki ni bil tehnično brezhiben. Slika je vse prej kot rožnata in kaže, da veliko število nesreč v prvih letošnjih petih mesecih ni naključje, temveč posledica nespoštovanja cestno – prometnih predpisov, objestnosti, drznosti, neprevidnosti, odraz stanja vozil...

Ko se ljudem mudi na letalo...

Miličniška mreža je bila tokrat gosteje razpredena kot običajno. Patrulje so bile po vseh gorenjskih občinah, na magistralnih, regionalnih in lokalnih cestah, v mestih in na podeželju, predvsem pa tam, kjer so najpogosteje prometne nesreče. Ena od patrulj je merila hitrost vozil na cesti skozi Spodnji Brnik. V eni uri je mimo radarja peljalo 142 vozil in četudi je že po nekaj minutah začel (dobro) delovati "sistem obveščanja" (utripanje z lučmi, mahanje z rokami...), je skozi naselje, kjer je omejitev 50 kilometrov na uro, prehitro peljalo 34 vozil. "Rekord" je bil 96 kilometrov na uro, njegov "lastnik" pa se bo za pretirano naglico zagovarjal pred sodnikom za prekrške. »Kakšen rekord neki!« je pripomnil **Gvido Berra, inšpektor Uprave za notranje zadeve Kranj.** »Ko smo pred nedavnim na tem odseku merili hitrost, je voznik golfa divjal skozi vas s hitrostjo 132 kilometrov na uro. Ker je v avtomobilu imel tudi otroka, ga je miličnik vprašal, kaj vendarle misli. Možak je rezkavo odvrnil, češ »kaj vas skrbi moj otrok«. »Komentar je odveč, ob takšni izjavi gredo tudi vsega vajenim miličnikom lasje pokonci.

»Visa celjske registracije — 75 kilometrov na uro,« je v telegrafskem slogu javil patrulji miličnik, ki je bedel ob radarju, skritem ob cesti. PriletniCeljan se ni jezil, ko je našteval 2500 dinarjev, kolikor je bila kazen za prehitro vožnjo. »Kaj hočem! Sam sem kriv,« je priznal; večina pa se je izgovarjala, da se ji mudi na letalo, med drugim tudi možak, ki ga stevardese ne bi spustile v notranjost aviona. Preveč je bil zamazan, preslabo oblečen...

Odklonil povabilo in pritisnil na plin

Na Kokrici je bilo za radar hitrosti malo dela. Vozniška solidarnost je bila močnejša od prizadevanj miličnikov, da bi ugotovili, kako hitro vozijo ljudje skozi naselje. Še najslabše sta jo odnesla voznica zelene stoenke in šofer rumenega golfa. Oba sta začasno oddala prometno dovoljenje in šele, ko bosta prinesla potrdilo, da je njuno vozilo tehnično brezhibno, ga bosta dobila nazaj; kajpak pa bo njune denarnice nekoliko olajšal še občinski sodnik za prekrške. Golf je imel obrabljeni gumi na rezervnem in na zadnjem levem kolesu, stoenka pomanjkljiv krmilni mehanizem, pomožno zavoro in stopalko.

»Bodite pozorni na rdečega golfa kranjske registracije,« je iz Strahinja sporočal miličnik okoliškim patruljam. Kaj se je zgodilo? Ko so šoferja iz Kranja povabili na preskus z alkotestom, je le – ta pritisnil na plin in odpeljal. Že po nekaj minutah so ga izsledili, a tudi sicer bi se težko izmazal "roki pravice", ker je pri miličnikih "pozabil" dokumente.

V Naklem smo srečali patruljo, ki je ustavljala v vasi. Izvedeli smo le to, da je eden od vodilnih mož kranjske Iskre odklonil preskus z alkotestom in zahteval odvzem krvi. Miličnika sta mu ustregla in ga odpeljala v kranjski zdravstveni dom.

Korajžno prek polne črte

Naslednja postaja je bil nadvoz avtomobilske ceste v bližini Strahinja. Inšpektor Gvido Berra je sporočal miličniškim patruljam, kdo nepravilno (in nevarno) prehiteva. V dobri uri je prek dvojne neprekinjene črte zapeljalo osem voznikov – rdeči jugo kranjske registracije, beli ford iz Avstrije, renaultova šestnajstica ljubljanske registracije... Eden od voznikov avtomobila je celo z lučmi opozarjal šoferja v nasproti vozečem kombiju, naj se umakne na pas za počasno vožnjo, nato pa pritisnil na plin in švignil (z veliko večjo hitrostjo, kot je dovoljena) mimo avtomobila, ki je vozil pred njim. Kaj bi rekli temu – objestnost, agresivnost, zavestno izzivanje nesreče?

Ura je devet in deset minut. Po kranjski obvoznici pripelje z neprižganimi lučmi voznik avtomobila KR 127... Še preden miličnika uredita z njim, skočita v modro službeno vozilo in oddrvita za stoenko zelene barve, ki je pripeljala iz mesta in med obračanjem v bližini miličniške patrulje nevarno izsilila prednost vozilu, ki je pravilno pripeljalo iz šenčurske smeri. Že po nekaj sto metrih sta jo dohitela in ustavila, njenega voznika pa ovadila sodniku za prekrške.

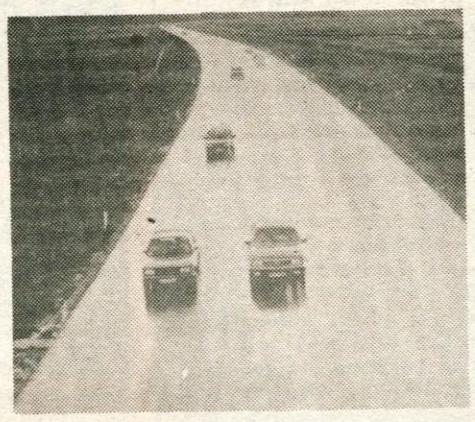

Vozniško dovoljenje je ostalo v modrem avtomobilu

Na Orehku je eden od voznikov zatrjeval miličnikoma, da je popil samo dve pivi. Balonček je dobro pozelenel, vozniško dovoljenje je ostalo v modrem službenem vozilu, šofer pa bo lahko nekaj mesecev premišljeval, ali se je splačalo pogledati v kozarec.

Miličniška patrulja, ki je bedela nad prometom v Spodnji Besnici, je nekaj pred deseto zvečer ustavila 17-letnega domačina, ki se je na kolesu z motorjem pripeljal brez izpita in brez garancijskega lista ali računa, s katerim bi lahko dokazal, da je kolo res njegovo. Miličnika sta popisala podatke o motorju in vozniku, za vsak primer pa je inšpektor preveril podatke še v UNZ Kranj. Ker voznikovih rojstnih podatkov ni bilo v registru, je moral fant miličniku pokazati, kje stanuje. No, mladi "motorist" se ni zlagal in tudi kolo z motorjem je do doma potiskal ob sebi, kot so mu bili naročili miličniki.

Tako – to je le nekaj utrinkov iz petkove akcije. Sodeč po zapisu smo srečevali le objestneže, divjake, kršilce cestno – prometnih predpisov... Ne, med udeleženci v prometu so bili tudi vzorni vozniki. O teh pa kdaj drugič.

C. Zaplotnik

KLICAJ ZA VARNOST

Bodo kopalci tudi letos polnili črno kroniko?

Čeprav je junijsko vreme prej aprilsko muhasto kot poletno, smo minuli konec tedna opazili na letnih bazenih prve kopalce. Ena lastovka sicer še ne prinese pomladi (kopalne sezone), a kljub temu ne bo odveč, če že sedaj opozorimo na nevarnosti, ki jih prinaša brezskrbno kopanje in plavanje. Z dobrimi plavalci še nobeno leto ni bilo težav, neplavalci pa so še vsako poletje polnili časopisno črno kroniko. Bo tako tudi letos?

Samo na kopališče ali plavalne mojstre, kakorkoli jih že imenujemo, se ne gre zanašati. To je najbolje potrdila lanska sezona, ko so ugašala življenja tudi v urejenem grajskem kopališču na Bledu, ob prisotnosti reševalca. Še večja je nevarnost v »črnih kopališčih«, ob bajerjih, rekah, jezerih, kjer ni ne kopališkega mojstra ne reševalnega pasa ali česa podobnega. Pomembno je, da znamo presoditi lastne plavalne sposobnosti in ločiti mejo med varnostjo in nevarnostjo.

C. Z.

Škofja Loka, junija — Na novem parkirišču v Frankovem naselju se je nabralo že precej starih avtomobilov, rezervnih delov in razbitin. Starši se boje za otroke, ki stikajo okoli razbitih avtomobilov, šoferji za svoj parkirni prostor, avtomobilov pa je vsak mesec več. Škofjeloški miličniki so obljubili, da bodo odkrili voznike, ki na parkirišču puščajo neuporabna in neregistrirana vozila, ter vozila odstranili. Foto: V. Stanovnik

Še enkrat

Nenadoma v levo

Kranj, 5. junija — V 39. številki Gorenjskega glasa (22. maja) smo na zadnji strani v rubriki Nesreče pod naslovom Nenadoma v levo opisali nesrečo, v kateri je »73-letni kolesar Janko Zakotnik iz Dorfarjev med vožnjo od Sv. Duha proti Dorfarjem pri hiši številka šestnajst v Dorfarjih zavil v levo, ne da bi nakazal smer; pri tem pa ga je z avtomobilom zbil Miloš Volarič iz Škofje Loke.«

Janko Zakotnik pojasnjuje, da se je prepričal, če je cesta prosta, in da je z roko nakazal smer, še preden je zapeljal na sredino vozišča. Podatke smo preverili v Upravi za notranje zadeve Kranj in se prepričali, da je opis ustrezal stanju, kakršnega so na kraju nesreče ugotovili miličniki. V UNZ Kranj so nam povedali, da sta izjavo voznika avtomobila potrdili dve priči; na kraju nesreče pa ni bilo nikogar, ki bi potrdil kolesarjevo izjavo, da je nakazal smer.

C. Z.

NESREČE

Umrla po petih dneh

Kranj, 4. junija — V četrtek zjutraj je v kliničnem centru v Ljubljani za posledicami prometne nesreče, ki se je pripetila v petek, 29. maja, na magistralni cesti zunaj naselja Struževo, umrla 21-letna Lilijana Hrnčič z Bistrice pri Tržiču. 22-letna Marija Skodlar iz Britofa je namreč tedaj z oplom prehitevala tovornjak v trenutku, ko je nasproti pripeljal z avtomobilom 22-letni Anton Lunder z Blejske Dobrave. V silovitem trženju je bil voznik Lunder takoj mrtev, voznico Skodlarjevo in Lundrovi sopotnici pa so ranjeni odpeljali v klinični center, kjer je Hrnčičeva po petih dneh umrla.

Povzročil nesrečo in pobegnil

Jesenice, 5. junija — 22-letni Faik Bektašević z Jesenic je v petek nekaj po 22. uri med vožnjo od središča Jesenic proti Koroški Beli med prehitevanjem kolone vozil s fičkom oplazil avtomobil, ki ga je nasproti pravilno pripeljal 38-letni Ethem Karahodžič z Jesenic. Karahodžičev avtomobil je zasukalo in je čelno trčil v vozilo, ki ga pripeljal 40-letni Ivan Soldo iz Karlovca, ki je na začasnem delu v tujini. Voznik Karahodžič je med prevozom v bolnico umrl, v nesreči so bili ranjeni še trije potniki, voznik Bektašević pa je odpeljal naprej, parkiral nedaleč proč avtomobil in se sam vrnil na kraj nesreče, okrog polnoči pa so ga že izsledili in ga bodo prijavili temeljnemu javnemu tožilstvu.

Kolesar v kolesarko

Kranj, 7. junija — 23-letni Andrej Simoniti iz Kranja je med vožnjo po kolesarski stezi od Šorlijevega naselja proti osnovni šoli Simona Jenka "sekal" ovinek in se zaletel v 59-letno kolesarko Jožico Malek iz Kranja. Kolesarka si je v nesreči zlomila roko.

Neprevidno čez cesto

Kranj, 2. junija — 33-letni Radojica Ščekić iz Kranja je prejšnji torek z avtomobilom zbil 68-letno Julko Ordinski iz Kranja, ki je v bližini vojašnice Staneta Žagarja prečkala cesto Kranj – Kokrica, ne da bi se prepričala, če lahko to varno stori. Pešakinja se je v nesreči huje ranila in so jo odpeljali na zdravljenje v klinični center.

Izgubil ravnotežje in padel

Križe, 5. junija — Mladoletni P.Š. iz Seničnega je v petek proti večeru prehitro vozil kolo z motorjem od Sebenj proti Križam. V blagem desnem ovinku, v bližini Zlitovega obrata tapetništvo, je zapeljal na neutrjeno bankino, izgubil ravnotežje in padel. V nesreči se je huje ranil.

Z nespretnim vlečenjem kvariš žico, ko jo vlečeš iz vtičnice!

zavarovalna skupnost triglav

Na gorenjskih cestah vsak peti dan umre eden od udeležencev v prometu

Kot bi avtobus s potniki zgrmel v prepad

Kranj, 5. junija — Na gorenjskih cestah je letos (od novega leta do 4. junija) v nesrečah umrlo že 31 udeležencev prometa, to je 21 več kot v enakem lanskem obdobju. Če k temu številu prištejemo še mrtve na smučiščih, v delovnih nezgodah in v požarih (pa še samomorilce), dobimo za poln avtobus potnikov, ki so z voznikom vred zapeljali v smrt.

Najbolj grozeče so številke o prometni (ne)varnosti. Letošnje leto doslej v vseh ozirih prekaša lansko – več je bilo nesreč, več lažje in huje ranjenih, veliko več tudi mrtvih – in to kljub temu, da se cestni vrvež, povezan z glavno turistično sezono, šele začenja. »Glavni vzrok za prometne nesreče je prevelika hitrost, zanjo pa je velikokrat vzrok vinjenost voznika. Pri mlajših udeležencih v prometu opažamo tudi objestnost, dobesedno izzivanje nesreče. Le kako naj si razlagamo, da ljudje prehitevajo na nepreglednih in nevarnih cestnih odsekih, kolone vozil, prek polne črte, da sedajo za volan mladoletniki brez vozniškega izpita, šoferskih izkušenj in poznavanje cestno – prometnih predpisov, da divjajo tudi po cestah, ki ne prenesejo hitre vožnje...?« se sprašuje ***Ivan Hočevar, načelnik inšpektorata milice UNZ Kranj.***

Kaj storiti? "Trkati" na vest ljudi, naj vozijo previdneje, počasneje, v skladu s cestnimi predpisi? Poostriti nadzor nad dogajanjem na cestah? Povišati kazni? Vse to – in še marsikaj arugega. Osveščati mlade v šolah, delavce v tovarnah. Dati več pozornosti prometni vzgoji že v družini. Vključiti v skupna prizadevanja svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, sredstva javnega obveščanja in še številne druge, ki so posredno ali neposredno odgovorni za prometno varnost. »Ni naš namen, da bi samo kaznovali prometne udeležence, naš cilj je izboljšanje prometne varnosti in zmanjšanje družbene in gospodarske škode,« pravi Ivan Hočevar. »Smo se kdaj vprašali, koliko je "vredno" človeško življenje, koliko je na račun prometnih nesreč izostankov z dela, kolikšno breme predstavljajo ponesrečeni za naše zdravstvo in za družbo sploh, kakšno škodo delamo turizmu s "slovesom", da so naše ceste nevarne...?«

»Nobena skrivnost ni, da smo na cestah poostrili nadzor nad prometom,« priznava Ivan Hočevar. »Radar, ki meri hitrost, je "v pogonu" vse dneve. Ugotavljamo jo predvsem na odsekih, kjer je prevelika hitrost najpogostejši razlog za prometne nesrčee. Prekoračitev je veliko, ugotovitve vznemirljive: nekateri divjajo skozi naselje, kjer je, denimo, omejitev 40 do 50 kilometrov na uro, tudi s še enkrat večjo hitrostjo, kot je dovoljena. Hitrost bomo merili hkrati na več odsekih iste ceste, zato bodo vozniki tudi po večkrat peljali skozi kontrolo,« je dejal Ivan Hočevar in pozval ljudi, naj jim pomagajo v "vojni" z objestneži, divjaki in drugimi kršilci cestno – prometnih predpisov.

C. Zaplotnik

Nezakonita formula za bogatenje

Številke tri, sedem in devet so prinašale denar

Kranj, 5. junija — Temeljno sodišče Kranj je obsodilo 47-letno Marijo Uršulo Stare na pet let in pet mesecev zapora, ker je še v času, ko je bila pogojno odpuščena s prestajanja zaporne kazni, vpisovala v hranilne knjižice pred pologe številke tri, sedem ali devet, si tako povečevala zneske in zavajala poštne uslužbence po Sloveniji, da ima dejansko toliko denarja. Sodba še ni pravnomočna.

V hranilno knjižico Ljubljanske banke – Gospodarske banke Ljubljana je pred polog 2.000 dinarjev pripisala številko sedem, pred znesek 2.500 dinarjev prav tako sedmico, pred 1.000 dinarjev trojko – in tako naprej. Odprla je šest hranilnih knjižic, pri Ljubljanski in Beograjski banki in pri Jugobanki – dve na imena hčera, eno na ime vnuka, vse druge pa na svoje ime. Na hranilne knjižice je polagala manjše vsote denarja, tem je običajno pripisovala številke tri, sedem ali devet, denar pa je dvigovala na poštah v Kranju, Ljubljani, Mariboru, Škofji Loki in Tržiču.

Ko je sodišče ugotavljalo njeno kazensko odgovornost, ni imelo pomislekov. Staretova je namreč specialna povratnica in se je zato tudi dobro zavedala svojega ravnanja. Za enako kaznivo dejanje jo je kranjsko temeljno sodišče že obsodilo na tri leta in osem mesecev zapora. S prestajanja zaporne kazni je bila pogojno odpuščena 1. septembra predlani in še preden ji je pretekla preskusna doba, je že storila nova kazniva dejanja – zavedla poštne uslužbenke in ogoljufala banke za več kot 900 tisoč dinarjev. Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo obdolženkino pripravljenost, da bankam vrne denar, njeno zdravstveno stanje in tudi to, da je na glavni obravnavi vse "grehe" priznala.

Aids pri nas

Izberimo ustrezen način življenja

Pojav aidsa je pripeljal do tega, da se bomo tudi v naši družbi morali začeti ukvarjati s tako tabuiziranimi vprašanji, kot je človekova seksualnost. Končno se bo verjetno tudi zgodilo, da bo seksualna vzgoja prodrla do staršev in šole. Danes v šolah takšne vzgoje praktično ni, ker je za marsikaterega učitelja takšno predavanje še vedno neprijetno. Počasi bomo tudi dojeli, da pozivanje k negrešnosti, zvestobi in monogamnosti dosega prej nasprotne učinke.

Strokovne informacije lahko dobite na Infekcijski kliniki, Japljeva 2, v Ljubljani, telefon 061/314-344, int. 41-10, vsak ponedeljek od 12. do 14. ure. Za testiranje ni potrebna napotnica, je pa obvezna zdravstvena izkaznica. Klinika jamči za diskretnost.

Na Gorenjskem se s preprečevanjem širjenja aidsa ukvarjajo v kranjskem Zavodu za socialno medicino in higieno. V epidemiološkem oddelku smo se pogovarjali z dr. Marijo Seljak.

Morda še enkrat – kaj je aids?

Ime je kratica za acquired immuno – deficiency syndrome, kar pomeni sindrom pridobljene imunske pomanjkljivosti. Aids je nalezljiva bolezen, ki jo povzroča virus HIV. Naseli se v skupini belih krvniček (T – 4 limfocitih), ki imajo ključno vlogo pri organizaciji človekovega obrambnega sistema. Virus so našli tudi v možganskih celicah. Nekateri okuženi lahko ostanejo nosilci virusa brez kakršnihkoli znakov bolezni. Če pa se virus v celicah T – 4 začne hitro deliti, uničuje te celice in pojavijo se znaki zmanjšane imunosti – to je aidsa. Protitelesa, ki se pojavijo v serumu nekaj tednov po okužbi, ne predstavljajo zaščite pred aidsom, so le znak, da je oseba okužena z virusom HIV.

Z večjim številom obolelih verjetno že lahko pričakujemo tudi pojav množične panike in strahu. Prav zato je verjetno najbolj pomembno, kako se bolezen prenaša.

Vir okužbe so zdravi in bolni nosilci virusa. HIV so izolirali iz krvi, sperme, sline, solz in maternega mleka, verjetno pa se nahaja tudi v drugih telesnih tekočinah in izločkih. Epidemiološko pomembni za prenos sta kri in sperma. Najpomembnejša pot za prenos pa je spolni kontakt (spolno občevanje) z okuženo osebo. Edino znano sredstvo, ki zmanjša možnost okužbe, je zaenkrat uporaba kondoma pri spolnih odnosih. Virus se lahko prenese tudi z okuženo krvjo in krvnimi produkti. Ker pa v Sloveniji od 8. januarja 1986. leta pregledujemo kri vseh krvodajalcev, so možnosti za prenos po tej poti minimalne. Možnost za prenos virusa HIV prek predmetov, ki pridejo v stik z okužno krvjo, obstaja, če se pri različnih osebah brez vmesne sterilizacije uporabljajo iste igle, na primer za vbrizgavanje droge, tetoviranje, prebadanje ušes, čiščenje kože (posebno pri kozmetičarki) ipd.

V Sloveniji je danes 27 nosilcev virusa, od tega so trije zboleli in umrli za aidsom, štirje pa imajo lažjo obliko. V Jugoslaviji je po podatkih zvezne komisije za aids 500 seropozitivnih – to je nosilcev virusa, in 12 smrtnih primerov; zaradi slabega pretoka informacij pa je seveda v te podatke moč dvomiti in so verjetno številke višje.

Velika je tudi verjetnost, da okužena mati rodi okuženega otroka, zato se takim ženam nosečnost odsvetuje. Zdaj ni znano, da bi se aids prenašal z vsakodnevnimi stiki in bližino (rokovanje, poljubljanje na kožo, kihanje, bivanje v istem prostoru, uporaba javnih stranišč in bazenov).

Dolgo je veljalo prepričanje, da je aids izključno bolezen tako imenovanih rizičnih skupin, to je homoseksualcev, narkomanov, hemofilikov...

To je zmotno, ker danes vemo, da se aids širi tudi zunaj teh rizičnih skupin, torej s spolnimi odnosi med moškim in žensko. Zato ne moremo več govoriti o bolezni rizičnih skupin, temveč o rizičnem načinu življenja.

Kaj je bilo konkretno na Gorenjskem narejeno za preprečevanje aidsa?

Ker je način širjenja virusa aidsa zelo podoben načinu širjenja hepatitisa B, je zdravstvena služba samo poostrila ukrepe za preprečevanje prenosa infekcije, ki so bili že uvedeni. V zvezi z adisom pri nas, tako kot v celotni Sloveniji, opravljamo zdravstveno prosvetljevanje prebivalcev. O tem, kako se obvaruješ pred okužbo, smo seznanili tudi učence zadnjih letnikov srednjih šol. Predavamo tudi kozmetičarkam in frizerjem, predvsem brivcem. Za naslednje šolsko leto pripravljamo obširnejši program zdravstvene vzgoje za osnovne in srednje šole.

V Jugoslovanskem referenčnem laboratoriju za aids, v inštitutu za mikrobiologijo Medicinske fakultete v Ljubljani, Zaloška 4, pa se lahko odločite za testiranje krvi pod šifro in rezultat boste izvedeli samo vi osebno. Testi so brezplačni. Telefon 061/323-940, vsak delovni dan med 14. in 15. uro.

Med ljudmi se pojavljajo tudi težnje po izoliranosti okuženih, po obveznem testiranju in podobnem. Kako gledate na to?

Dejstvo je, da se je epidemija aidsa začela tudi v naši deželi. Uspešnega zdravila in cepiva še ne poznamo in ga tudi ne pričakujemo v bližnji prihodnosti, zato je pomembno, da vsak pozna način širjenja in varovanja pred okužbo.

Zdaj ni potrebe, da bi testirali vse ljudi, kot želijo nekateri. Ker se okužba širi samo s spolnimi kontakti, je vsako izključevanje okuženih in bolnih za aidsom iz družbe nepotrebno, nesmiselno in predvsem nehumano ter posledica neznanja.

Petra Škofic
Foto: G. Šinik

Prav zato se je za človekovo osveščanje glede prenašanja aidsa treba bojevati ne z moraliziranjem, temveč na podlagi znanstvenih spoznanj. Danes ločujejo stopnje tveganje seksualne prakse na:

- **netvegano (dotikanje okuženih, bivanje v istem prostoru, masturbiranje)**
- **manj tvegano (poljubljanje, pravilna uporaba kondoma)**
- **srednje tvegano (globoko poljubljanje, pri katerem pride do izmenjave sline ali celo do poškodb sluznice)**
- **zelo tvegano ali nevarno (analni in drugi spolni odnosi brez zaščitnih sredstev, uporaba nekvalitetnih zaščitnih sredstev, nezaščitno spolno občevanje z mnogimi partnerji)**

Samo takšno govorjenje o aidsu in človekovem seksualnem življenju lahko nudi praktične napotke za varovanje posameznikov pred okužbo ter preprečuje množično paniko pred okuženimi. Homoseksualci, ki so bili v zadnjem času najbolj napadani, so bili med prvimi, ki so organizirano pristopili k akciji za preprečevanje aidsa. Kljub temu, da danes vemo, da aids ni več bolezen tako imenovanih rizičnih skupin, pa so le-te še vedno predmet nestrpnega obravnavanja.

Erjavčeva koča čaka na alpiniste

Vršič, 8. junija — Erjavčevo kočo naj bi dokončno podrli alpinisti in gorski reševalci, vsi planinci naj bi sodelovali pri nadaljnjem prostovoljnem delu pri gradnji nove koče. Most pri Eriki bodo popravljali.

Minulo soboto ni bilo prostovoljne delovne akcije na Vršiču, ker Planinsko društvo Jesenice težko dobi dovolj zagnanih prostovoljcev, da bi kočo dokončno podrli.—Foto: D. Sedej

Erjavčeva koča na Vršiču je ena redkih planinskih koč, ki je odprta tudi pozimi, in sploh edina, ki tako visoko nad morjem pozimi gostoljubno odpira vrata. Letos so, tako kot vsa minula leta, v njej prebivali udeleženci planinskih, alpinističnih in reševalnih tečajev, takoj spomladi pa so kočo zaprli. Planinsko društvo Jesenice se je namreč odločilo, da bo kočo podrlo in na njenem mestu zgradilo novo.

Stroški za gradnjo nove koče niso majhni, občutno preveliki glede na denar, s katerim razpolaga planinsko društvo. Zato so za pomoč pri gradnji zaprosili vso slovensko planinsko javnost in delovne organizacije, veliko pričakujejo od prostovoljnega dela vseh slovenskih planincev. Med njimi je koča dobro znana, vedno jim je nudila toplo in prijetno zavetje.

Jeseničani so zato natisnili darilne bone v vrednosti od 5.000 do 50.000 dinarjev in jih poslali vsem 179 planinskim društvom po Sloveniji in delovnim organizacijam, prodajajo pa jih tudi po kioskih v jeseniški in radovljiški občini. Že je čutiti planinsko solidarnost, saj so se predvsem planinska društva množično odzvala in tudi delovne organizacije so pripravljene ponuditi pomoč v gradbenem materialu.

Kočo naj bi najprej s prostovoljnim delom podirali alpinisti in gorski reševalci, nato drugi planinci. Minulo soboto in nedeljo planinsko društvo ni moglo dobiti dovolj prostovoljcev. Koča je – napol podrta in z materialom, ki je ležal vsenaokrog – samevala.

»Škoda je, da planinsko društvo ne zmore hitro in učinkovito pospraviti "ostankov" koče, materiala odpeljati in čimprej začeti graditi,« pravi **Jelka Cesar**, ki je zdaj oskrbnica Tičarjevega doma na Vršiču. **»Očitno so hude težave s prostovoljci, ki naj bi kočo podrli in odpeljali material. Po načrtih naj bi bila namreč nova koča pod streho že za letošnjo zimo in tedaj tudi vseljiva. Jaz precej dvomim, da bi v na novo zgrajeni – in zatorej zanesljivo še dokaj vlažni koči – oskrbniki hoteli biti vso zimo.**

V Tičarjevem domu je obisk dober, že spet pa so težave z mostom. Tokrat ne gre za most na primorski strani, temveč za most pri Eriki v Kranjski gori. Čez most lahko peljejo le vozila s 5 tonami, zato nekateri avtobusi, ki so namenjeni na Vršič, pred mostom obrnejo vozilo. Pravijo, da bodo v sezoni most začeli popravljati in zato obiska v Tičarjevem domu in na Vršiču ne bo vsaj en mesec.«

Erjavčeva koča torej čaka na prostovoljce, ki bi jo hoteli do konca podreti in pomagati pri gradnji nove.

D. Sedej

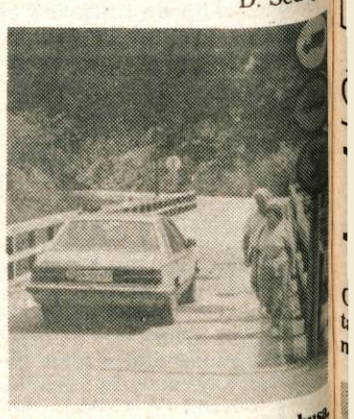

Most pri Eriki vzdrži le 5 ton, zato si marsikateri voznik avtobusa, ki je namenjen na Vršič, ne upa čez most. Popravljati naj bi ga začeli še letos poleti.

Gorenjska je polna mineralov in fosilov

Franci Stare:

Vsak kamen ima svojo zgodbo

Oče je bil in je še vedno strasten zbiratelj vsega zanimivega, od mineralov, starega orodja in orožja, hišnih bogov in starega denarja do značk in vojaških gumbov. Namesto z igračami so se otroci doma na Lužah igrali z minerali. Nič čudnega, da so se navzeli zbirateljstva. Franci, ki si je postavil hišo v Žabnici, je strasten zbiratelj mineralov in fosilov. Na zadnji razstavi v Tržiču je že tretjič pokazal svoje najdbe.

»Vsa leta me je jezilo, ker so samo tujci kazali svoje najdbe, čeprav je Gorenjska polna mineralov in fosilov. Z vsakega izleta jih prinesem. Čisto blizu, pri Crngrobu, sem že pred šestimi leti našel korale v rožencu: črna skala in v njej bela očesca. Nisem vedel, da sem našel pravo koralo. Lani sem kamen razstavil v Tržiču in zbudil je veliko zanimanje. Dr. Anton Ramovš mi je povedal, da je to korala v vagenophilum indicum.«

Kamni so ga čisto prevzeli. Po poklicu je elektrikar. V Iskri – Telematiki je vodja vzdrževanja, a vsako prosto uro posveti kamnom. Pred zimo navleče domov polne nahrbtnike kamenja, za katerega sluti, da vsebuje kakšno staro "dragocenost", pozimi ga počasi tolče. Zdaj mu že otroka, Klemen in Grega, pomagata in imata že svoji zbirki. Ko Franci strese odpadno kamenje pod stopnice, so že zraven sosedovi otroci, ki raziskujejo naprej. Navdušil jih je z nekaj razstavami; zadnjo je imel ob krajevnem prazniku v domu.

Tudi jamar je, vse najlepše slovenske jame je oblezel, povsod je našel tudi kaj zase. Pa ni treba v jame: čisto na vrhu, na zemlji najdeš vse mogoče. Pet, šest prijateljev hodi skupaj iskat kamne, razen enega so vsi elektrikarji. Celo v Istro jih zanese pot, največ pa raziskujejo po Gorenjski.

»Kaj je v vaši zbirki največ vredno?«

»Žame je največ vreden vsak tisti kamen oziroma fosil, ki sem ga sam našel. Vsak ima svojo zgodbo. No, recimo, da mi je najbolj pri srcu rakovica, ki je tako lepa, da ji v Jugoslaviji menda ni enake. Našel sem jo v Forčičih v Istri. Pa zobje morskega psa, 40 milijonov let so stari. Zelo zanimivi so tudi morski ježki, nič mlajši, ki jim domačini pravijo "hlebi svetega Štefana". Kmetje jih najdejo na njivah pri oranju. Včasih so verjeli, da so s temi hlebi kamenjali sv. Štefana. Iz Roča pod Buzetom sem prinesel tudi hišice luknjičavk, ki so podobne janeževim upognjencem. Našel sem celo takšne, ki so bile že za življenja poškodovane.

Po fosile ni treba tako daleč. Že v potoku Plaznica v Rovtah in na Poljšici pri Podnartu sem našel polže, po 35 milijonov let stare, pa koralna očesca, koralne vejice in podobno. Pod cerkvijo sv. Ane v Tunjicah pri Kamniku sem našel školjke srčnice, v Stranjah zavite turitele. Zadnjo nedeljo smo iz opuščenega premogovnika v vasi Soteska pri Moravčah prinesli polne vreče drobnih školjk, apnenčastih oolitov. Kot bi jih pravkar iz morja prinesel – nekoč je morala biti pri Moravčah morska laguna.«

Z minerali je enako. Tudi te najde kjerkoli pri nas. Pozabljamo, da je Gorenjska stoletja živela od rudarstva, pravi Franci. Na Šmarjetni so, na primer, kopali manganovo rudo, na Savskih jamah na Jesenicah jeklenčevo rudo, v Podljubelju živo srebro. Enkratne kristale dobiš v jamah. Izpod Stegovnika je nekoč prinesel prelepe aragonitne kristale...

Česa vsega ne skrivajo kamni! Ko bi le imel več časa! Pa mu včasih tudi po 50 ur vzame ena sama školjka, ki jo hoče izluščiti iz trdnega objema kamenja. Stari zobarski aparat si je kupil za pomoč z vsemi finimi brusi in svedri vred. Poseben užitek je, ko se ti v roki rojeva školjka, stara milijone in milijone let. Morda bo prvič vidna človeškim očem...

D. Dolenc

V kmetijski statistiki capljamo daleč za razvitim svetom

Bo satelit odkril neobdelana zemljišča?

Ljubljana, 5. junija — Koliko je v naši državi kmetijskih površin, koliko hektarov namenjamo vsako leto koruzi, pšenici, oljnicam in drugim poljščinam, kolikšni so hektarski pridelki...? Na ta vprašanja je mogoče dobiti odgovore iz različnih virov, vendar nas pri tem ne sme zmesti, če bo vsak od njih postregel z drugačnimi podatki.

Naša kmetijska statistika je namreč na zelo majavih tleh, ker se bolj ali manj naslanja le na klasične metode zbiranja podatkov — na ocenjevanje na terenu in na zemljiške knjige. Za prvi način je značilno, da je oseben in zato lahko tudi precej enostranski; drugi je vprašljiv zaradi tega, ker zemljiške knjige ob tolikšni razdrobljenosti zemljišč (in raznolikosti kmetijskih posevkov) ne sledijo spremembam na terenu. V Jugoslaviji, na primer, dobro vemo, da je nekaj tisoč hektarov kmetijskih površin neobdelanih; kje so te površine in za kakšna zemljišča gre, pa ne vemo — ali vedo le njihovi lastniki.

Povsod v svetu so ocene o kmetijskih površinah, posevkih, pridelkih in tudi zgodnje napovedi kmetijske letine zelo zahtevno delo. Čim bolj natančni in zanesljivi so podatki, manjše so možnosti za napake in manj tvegane so odločitve v kmetijstvu. S satelitskim daljinskim zaznavanjem ali teledetekcijo, kot temu pravimo z eno besedo, bi pomanjkljivosti v kmetijski statistiki odpravili. Umetni sateliti, ki jih v vesolje izstreljujejo razvite države ali skupine držav, s posebnimi napravami posnamejo ali »otipajo« površino na Zemlji. Podatki, ki jih tako zberejo, so uporabni za različne stroke in so tudi metodološko izenačeni. To omogoča hitre analize velikih območij in tudi hitro časovno spremljanje sprememb pri izrabi zemljišč.

Jugoslavija je za zdaj v tem oziru še daleč za evropskimi izkušnjami. Z Združenimi državami Amerike, s Kanado in z Japonsko se sploh ne more primerjati; bolj zaskrbljuje to, da jo pri nas uporabi teh podatkov v človekoljubne, koristne namene prehitevajo tudi številne države Latinske Amerike in Afrike. Pri nas šele zdaj delamo prve korake na tem področju. V slovenskem zavodu za statistiko so se v sodelovanju s kmetijskimi, gozdarskimi in geodetskimi strokovnjaki ter ob podpori komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter mednarodne organizacije FAO lotili projekta, s katerim se bosta tudi Jugoslavija in Slovenija pridružili uporabnicam daljinskega zaznavanja. FAO in zavod za statistiko tudi organizirata v četrtek in petek, 11. in 12. junija, v Cankarjevem domu v Ljubljani delovno srečanje, na katerem bo skupina, ki se pri nas ubada s teledetekcijo, predstavila rezultate vsem jugoslovanskim uporabnikom. V Jugoslaviji se tudi že dogovarjajo, da bi ustanovili center za daljinsko zaznavanje (z več postajami za obdelavo podatkov), ki bo lahko dokaj hitro odgovoril na vprašanja, kaj se dogaja s posevki, kaj z zemljišči, kolikšni so pridelki, kje so neobdelana zemljišča, koliko pašnikov se zaraste vsako leto — in podobno.

C. Zaplotnik

Sonja Gabršček že desetletje prepeva pri Gorenjcih

Breskvica v narodni noši

Kranj, 7. junija — Z mladim, malce otroškim glasom je živahno prepevala Breskvice, Jabolko, Iščemo očka. Nekateri so besedilom moralistično oporekali. Breskvice in Iščemo očka, na primer, sta šele dva dneva pred Slovensko popevko dobili zeleno luč. Za glasbo, ki jo je pisal mojster Bojan Adamič, Sonja Gabršček ni prejemala nagrad, vrtele pa so se njene pesmice veliko in ljudje, posebno mladi, so jih imeli radi.

Kot večino naših pevcev zabavne glasbe je tedaj tudi Kranjčanka Sonja Gabršček prisegla, da nikoli ne bo pela narodnozabavnih viž. A zarečenega kruha se največ poje. Skoraj vsi naši nekdanji popevkarji so se oblekli v narodne noše.

»Približno pred desetletjem je v zabavni glasbi zavel nov veter; prišel je drugi stil, ki je dal prevlado skupinam in solisti naenkrat nismo imeli več pravega dela. Tudi jaz sem se preusmerila. Deseto leto že nastopam kot pevka v ansamblu Gorenjci iz Radovljice, še prej sem z njimi pet let snemala plošče.«

Kako se počutite v narodni noši?

»Dobro. Petje je moj poklic. Rada ga imam. Prej nisem videla, danes pa vidim veliko lepega tudi v narodnozabavni glasbi. Ne privlači me samo zaslužek, denar, ki ga je, resnici na ljubo, več kot ga je bilo v zabavni glasbi, pa nič več kot v katerikoli drugi službi. Rada pojem, tudi zato, ker je to naša, slovenska glasba, ker jo imajo ljudje radi.«

Katere skladbe igrate in pojete Gorenjci?

»Na nastopih igramo približno polovico narodnozabavnih in polovico zabavnih melodij. Od zabavnih izvajamo novejše svetovne uspešnice in nekatere večno zelene, od narodnozabavnih imamo lastne in Avsenikove.«

Posnemate Avsenike?

»Avseniki so pojem in vzor za vse druge podobne ansamble. Vendar to ne pomeni, da hočemo biti ravno taki kot oni. Imamo svoj izraz, svojo barvo.«

S pevcem Miranom Potočnikom iz Naklega sta dobila okrepitev?

»Ja, zdaj smo trio. Pridružila se nama je mlada pevka Darja Žagar iz Domžal. Mislim, da smo se kar dobro ujeli.«

Raje snemate ali nastopate v živo?

»Doma imajo Gorenjci kakšnih deset plošč, v Avstriji je pred tremi meseci izšla peta. Med najbolj uspele pesmi štejem Na sprehod, priredbo narodne Kaj mi nuca planinca in Dedkovi spomini. Snemanje je bolj naporno, zahtevno, terja večjo zbranost. Raje imam živ stik s poslušalci, rada vidim njihove reakcije. Posebno poleti veliko igramo na različnih plesih, veselicah, največ v Avstriji; tudi v Nemčiji in celo na Nizozemskem smo že bili. Posebno ob koncih tedna skoraj ni dneva, ko bi doma počivali. Zgodi se, da se nastopi ves teden ne pretrgajo. To je za vse, posebno še za fante, ki imajo redne službe, zelo naporno.«

Kaj pa za vas?

»Imam družino, dva sinova. Starejši gre že k vojakom in popazi na mlajšega, ki končuje prvi razred. Mož tudi igra v ansamblu in moje delo razume. Za žensko 'vagabundsko' življenje ni tako lahko. Preden grem, moram svojim moškim doma vse pospraviti. A življenje, kakršnega sem vajena že od trinajstega leta naprej, si drugačnega ne morem zamisliti.«

Svoje nekdanje uspešnice še kdaj pojete?

»Ne.«

Vi pojete, mož igra, starejši sin obvlada kitaro, tudi mlajši ima glasbeni posluh. Lahko nekega dne pričakujemo družinski ansambel?

»Ha, najbrž ne. Vsaj ne narodnozabavnega. Starejši sin mi večkrat očita, da pojem 'govejo' muziko. Nasploh mladi pri nas precej podcenjujejo narodnozabavno glasbo, sram jih je priznati, da jim je všeč. V Avstriji, na primer, jo imajo mladi enako radi kot starejši.«

H. Jelovčan

Čebelarski krožek v šoli v Cerkljah

Imajo tudi svoj čebelnjak

Cerklje, junija — Že nekaj let si je Čebelarska družina Cerklje, katere predsednik je Franc Frantar, prizadevala, da bi s šolo navezali tesnejše sodelovanje. Letos pa je šola najprej organizirala naravoslovne dneve pri družini, zdaj pa imajo že svoj krožek in čebelnjak.

25 članov krožka ima čebelnjak, v njem so štiri družine

Delo Čebelarske družine Cerklje, ki ima okrog 65 članov, je že nekaj let še posebej usmerjeno v vzgojo in izobraževanje mladih ter pridobivanje članstva. Zato družina že nekaj let tudi sodeluje na veliki razstavi cvetja in lovstva. Cilj predsednika Franca Frantarja, s katerim smo se že pred leti pogovarjali o delu družine, pa je bil, da bi v šoli Davorina Jenka ustanovili čebelarski krožek.

Franc Frantar

»Letos smo po dogovoru z direktorico šole organizirali v družini za šolarje naravoslovne dneve. Prek družine in društva v Kranju smo zaprosili za pomoč tudi intervencijski sklad za pridelavo hrane v občini in tako dobili okrog 550 tisoč dinarjev. Kupili smo šest panjev in s pomočjo turističnega društva Cerklje, ki nam je odstopilo brunarico, uredili pri šoli še čebelnjake,« je pred dnevi, ko je imelo 25 članov krožka praktični pouk, razlagal **Franc Frantar.**

Čebelnjak je dobil štiri družine 18. junija letos, ko je bilo tudi v šoli več prireditev v okviru meseca mladosti. S prostovoljnim delom so brunarico preuredili. Do otvoritve razstave cvetja in lovstva v Cerkljah, ko bo v okviru prireditev en dan namenjen tudi čebelarjenju, ga bodo dokončno uredili. Takrat bo tudi slovesna otvoritev.

Barbara Maček

»Doma imamo čebele in oče, ki me je navdušil zanje, mi je tudi dal en panj,« je povedala **Barbara Maček,** učenka 5. b razreda, doma iz Adergasa. **»Med fanti sem edina članica krožka, vendar se čebel ne bojim. Opikajo me seveda tudi. Rada pa bi se s čebelarjenjem čimbolj seznanila. Zato sem tudi v krožku.«**

Peter Martinjak iz 5. a razreda, doma iz Grada, je član krožka tudi zato, da bo čez čas sam lahko prevzel čebele, da bo čebelaril. **»Oče je alergičen na čebelji pik, zato je čebele zdaj odstopil krožku. Ko se bom sam dovolj usposobil za čebelarjenje, jih bom prevzel. Sicer pa o čebelah že kar precej vem in delo pri njih me zelo veseli.«**

Člani čebelarskega krožka v osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah se sestajajo vsak petek ob 17. uri. Poleg Franca Frantarja je pedagoški vodja krožka Ciril Mravle.

A. Žalar

Tekmovanje koscev in grabljic

Če se zlomi kosa

Poljane, 7. junija — V nedeljo popoldne so se na travniku ob Termiki v Poljanah spet srečali mladi zadružniki gorenjskih kmetijskih zadrug. Na že tradicionalnem, enajstem regionalnem tekmovanju so se pomerili v klepanju kose, košnji, grabljenju, pripravljanju pogrinjka za kosce in plezanju na mlaj.

Na tekmovanju je nastopilo šest ekip. Prišli so z Bleda, iz Cerkelj, Medvod, Žirov in Škofje Loke. Tekmovali pa so tudi veterani, domačini, ki so na tej prireditvi nastopali pred leti.

»Letos praznuje naš aktiv petnajst let organiziranega dela, zato smo se odločili, da današnje tekmovanje popestrimo z ekipo veteranov, to je mladih zadružnikov, ki so začeli s temi tekmovanji. Seveda so nastopili zunaj tekmovalne konkurence, pa so se vseeno dobro odrezali,« je povedal **Milan Brence,** predsednik aktiva mladih zadružnikov Kmetijske zadruge Škofja Loka, ki je bil skupaj z mladinskim aktivom zadruge organizator nedeljske prireditve.

Kljub temu da so tekmovalci spretno vrteli kose, **Jože Mulej** z Bleda tokrat ni imel sreče: »Prvič sem nastopil na prireditvi tukaj, v Poljanah, in zlomil koso. Seveda nisem prišel sem zaradi dobrega rezultata, temveč zato, da vidim, kako izgleda takšno tekmovanje in da bom pripravljen za drugič. Doma na roke kosimo le malo, morda enkrat na mesec, in še to le okoli dreves in na robovih.«

Tudi **Marija Peternelj** iz Delnic pri Poljanah je letos tekmovala prvič, a se je kljub temu dobro odrezala: »Letos še nimam prave kondicije pri grabljenju, saj je bilo še zelo malo priložnosti, ker košnja kasni. Sicer pa na naši kmetiji še precej kosimo in predvsem grabimo ročno, saj smo v hribovitem kraju.«

Po klepanju kose, košnji in grabljenju so dekleta pripravila tudi malico za kosce: klobase, domačo zaseko, domač kruh, šarkelj, drobnjakove in orehove štruklje, pa žganje in čaj. Najpogumnejši pa so splezali tudi na mlaj.

Čeprav je bil namen prireditve, prikazati stara kmečka opravila, so številni gledalci navijali tudi za najboljše. Med kosci je zmagal Lojze Trobec, med grabljicami pa Marija Dobnikar, oba iz Medvod.

V. Stanovnik

Kmečki turizem v Kokri

Ne bojita se začetka

Kokra, 6. junija — »Verjamem, da bo začetek težak, vendar se z ženo ne bojiva. Odločila sva se za tako imenovani kmečki turizem odprtega tipa in hvaležna sva vsem, ki so nama pomagali...«

Peter Zaplotnik

Precej slovesno je bilo v soboto opoldne v Kokri, ko sta Martina in Peter Zaplotnik uradno odprla novi objekt za kmečki oziroma izletniški turizem, prvi te vrste v krajevni skupnosti oziroma drugi v kranjski občini. Slovesnosti so se poleg predsednika oziroma predstavnikov krajevne skupnosti Kokra udeležili tudi gostje iz občine, Gorenjske turistične zveze, sosednjega turističnega društva Preddvor in hotela v Preddvoru.

Kmalu bo novo stanovanjsko in gospodarsko poslopje pri cesti na Jezersko (kakšnih 100 metrov pred Povšnarjem) dobilo deset glav živine. Za kmečki turizem pa sta se Martina in Peter odločila lani. **»Žena je precej spremljala dosežke na tem področju in se tudi strokovno izpopolnjevala. Zato sva se odločila, da poskusiva. Ob podpori občine, banke, Gozdnega gospodarstva in drugih smo potem lani septembra začeli graditi objekt. Še posebej se moram zahvaliti Francu Petriču, Ludviku Čebulju in Marjanu Šenku, ki so nama pomagali. Hvaležna za spodbujanje pa sva tudi Miranu Štefetu oziroma vsem, ki so naju podpirali v odločitvi.«**

V pritličju je zelo lepo urejen restavracijski prostor

Ličen objekt, kjer je v pritličju restavracijski prostor s kuhinjo in sanitarijami, zgoraj pa apartma, je nedvomno pridobitev tudi za samo Kokro. Volja in odločenost, ki jo kažeta Zaplotnikova, pa bi morda lahko postala čez čas tudi izkušnja in zgled za tovrstno dejavnost oziroma kmečki turizem v občini nasploh.

A. Žalar

Certificirani ček

preprosto plačevanje večjih zneskov

V zlatih časih je bil čas denar. Danes je zlato.

Prihranite čas, plačujte s certificiranim čekom Ljubljanske banke. Certificirani ček je naša nova storitev, namenjena vsem, ki poslujete z večjimi zneski. Dobite ga v enoti banke, ki vodi vaš žiro račun in se lahko glasi na neomejen znesek, seveda v okviru kritja na računu.

V Sloveniji lahko uporabite certificirani ček za:

- plačilo kupljenega blaga;
- plačilo opravljenih storitev;
- poravnavo davčnih, carinskih in drugih obveznosti ali
- dvig gotovine v katerikoli enoti Ljubljanske banke v Jugoslaviji.

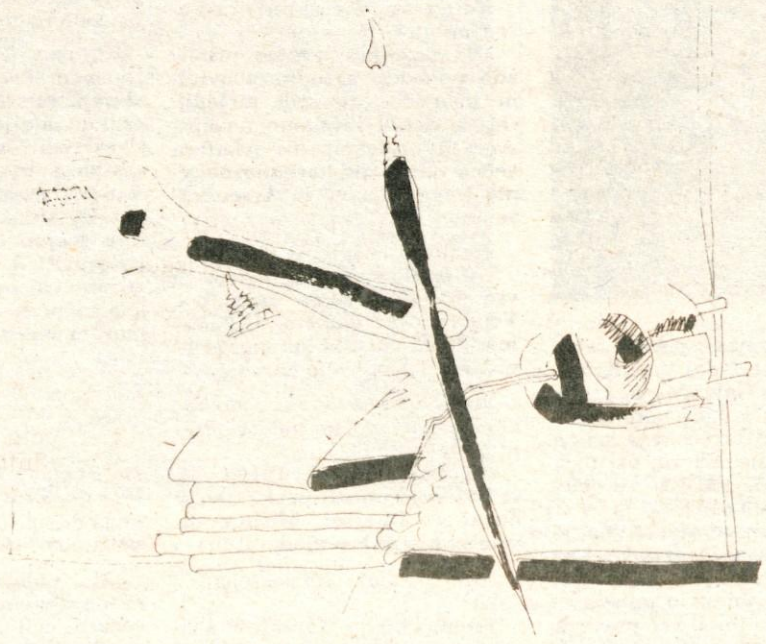

Certificirani ček boste spoznali po njegovi zlati barvi.

ljubljanska banka

IZBRALI SO ZA VAS

V MERKURJEVI prodajalni BARVE-LAKI v Radovljici na Linhartovem trgu imajo dobro izbiro barv in lakov za les in kovino ter za avtomobile ZASTAVA, CIMOS, RENAULT in VOLKSWAGEN. Poleg tega imajo še sredstva za avtomobilsko nego in druga čistilna sredstva po ugodnih cenah.

20 let

ALOJZ OVSENIK

Nudimo več vrst ogledal garderobne stene, mizice, kotne letve ter več vrst letev za uokvirjenje slik in gobelinov

NAJNOVEJŠE:
dvonamenske lestve, razne balkonske ograje in sestavljivi regali.

Kranj, Jezerska c. 108 c
tel.: 064-35-770

40 LET SGP GRADBINEC KRANJ

SOZD KEMA MARIBOR

KEMIČNA TOVARNA PODNART p.o.

KEMIČNA TOVARNA PODNART p.o.
Podnart

objavlja prosta dela in naloge:

1. SKLADIŠČNIKA — ODPREMLJEVALCA

Pogoji: IV. stopnja ustrezne smeri strokovne izobrazbe, 12 mesecev delovnih izkušenj na področju skladiščenja ter zaželen tečaj iz varstva pri delu in za voznika viličarja

Delo združujemo za določen čas, za čas nadomeščanja delavca, ki je na služenju vojaškega roka.

2. VEČ DELAVCEV za opravljanje del in nalog v proizvodni službi

Pogoji: KV delavec III. ali IV. stopnje strokovne izobrazbe in 12-mesečne delovne izkušnje v poklicu

Kandidati naj pošljejo vloge z ustreznimi dokazili v 15 dneh po objavi na naslov Kemična tovarna Podnart, splošna služba, 64244 Podnart.

PLANIKA

Industrijski kombinat Planika Kranj

Komisiji za delovna razmerja TOZD Blagovni promet in DSSS objavljata prosta dela in naloge:

1. UREJANJE DOHODA — IZHODA
2. ORGANIZIRANJE SKLADIŠČA TEKSTILA
3. STRUŽENJE — zahtevno
4.OPRAVLJANJE ORODJARSKIH DEL — zahtevno
5. REZKANJE — zahtevno (2 delavca)

Za uspešno opravljanje del in nalog se zahteva:

pod 1.: višja strokovna izobrazba ekonomske ali čevljarske smeri, 3 leta delovnih izkušenj, uspešno opravljeno 3-mesečno poskusno delo

pod 2.: 4-letna srednja strokovna izobrazba ekonomske ali čevljarske smeri, 3 leta delovnih izkušenj, uspešno opravljeno 3-mesečno poskusno delo

pod 3.: 3-letna srednja strokovna izobrazba strojne smeri, 2 leti delovnih izkušenj, poznavanje materialov, orodij in strojev, uspešno opravljeno 3-mesečno poskusno delo

pod 4.: 3-letna srednja strokovna izobrazba strojne smeri, 2 leti delovnih izkušenj, poznavanje materiala, orodij in delovnih pripravov, uspešno opravljeno 3-mesečno poskusno delo

pod 5.: 3-letna srednja strokovna izobrazba strojne smeri, 2 leti delovnih izkušenj, poznavanje materialov, orodij in strojev, uspešno opravljeno 3-mesečno poskusno delo

Pisne ponudbe sprejema kadrovski oddelek Industrijskega kombinata Planika Kranj, Savska Loka 21, v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku roka za vložitev prijav.

DOM UPOKOJENCEV KRANJ, p.o.,
Cesta 1. maja 59

objavlja po sklepu sveta

JAVNO LICITACIJO

za prodajo pomivalnega stroja WPS-6
izklicna cena 400.000 din

Licitacija bo v četrtek, 11. junija 1987, ob 12. uri v prostorih doma. Ogled osnovnega sredstva bo eno uro pred licitacijo. Na licitaciji sodelujejo vsi, ki prej vplačajo10 -odstotno varščino od izklicne cene. Predstavniki pravnih oseb morajo ob vplačilu varščine predložiti pooblastilo delovne organizacije, ki jo zastopajo.
Prometni davek plača kupec. Kupljeno osnovno sredstvo je treba plačati takoj. Prodaja bo po načelu videno — kupljeno, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

OSNOVNA ŠOLA PREŠERNOVE BRIGADE ŽELEZNIKI

Svet osnovne šole razpisuje prosta dela in naloge

RAVNATELJA ŠOLE

Pogoji: kandidati morajo izpolnjevati pogoje, predpisane v 511. členu zakona o združenem delu, pogoje, določene v Zakonu o osnovni šoli (UL SRS št. 5/80, 29/86) in pogoje, določene v družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka.

Imenovan bo za štiri leta.
Prijave pošljite na naslov: Razpisna komisija pri svetu OŠ Prešernove brigade Železniki v 15 dneh po objavi razpisa.
Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni v 30 dneh po končanem postopku za imenovanje.

OPT TRŽIČ **OBRTNO PODJETJE TRŽIČ p.o.**

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge za nedoločen čas

OBRAČUNSKI TEHNIK

Od kandidata pričakujemo, da bo izpolnjeval naslednje pogoje:
— srednja šola gradbene ali lesne smeri, najmanj 2 leti delovnih izkušenj in vozniški izpit B kategorije

Stanovanja ni!
Kandidati naj pošljejo prijave v 8 dneh po objavi na naslov: Obrtno podjetje Tržič, Trg svobode 33.

INTEGRAL TOZD GORENJSKA TRŽIČ

Izvršilni odbor delavskega sveta objavlja prosta dela in naloge

VOZNIK AVTOBUSA-SAMOINKASANT
2 delavca

Pogoja. končana šola za poklicne voznike in opravljen vozniški izpit D kategorije

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Integral TOZD Gorenjska, 64290 TRŽIČ, C. JLA 1.

lth

LTH DO THN Škofja Loka, n.sol.o.

objavlja naslednja prosta dela in naloge

kadrovska komisija OE SET/skladišče, expedit, transport/DE skupnih služb:

1. KOMISIONER

Pogoji: TSŠ strojne smeri, obvladanje varnostnih predpisov s področja skladiščenja in do 3 let delovnih izkušenj

2. REFERENT ZA PRODAJO NEKURANTNEGA BLAGA

Pogoji: TSŠ strojne smeri, poznavanje trgovskih uzanc, šoferski izpit B kategorije in 3 leta delovnih izkušenj

3. VODJA SKLADIŠČA 62

Pogoji: srednja šola tehnične ali ekonomske smeri, obvladanje poslovanja skladišč in 3 leta delovnih izkušenj

4. SKLADIŠČNI MANIPULANT II

Pogoji: osemletka, tečaj za blagovnega manipulanta in 6 mesecev delovnih izkušenj

5. DELAVEC NA STROJNI ŽAGI

Pogoji: osemletka in 6 mesecev delovnih izkušenj

OE Prodaja

6. PRODAJNI REFERENT II

Pogoji: višja izobrazba tehnične ali ekonomske smeri, aktivno znanje srbohrvatskega jezika, vozniški izpit B kategorije, 3 leta delovnih izkušenj

TOZD Livarna

7. KONSTRUKTER PRIPOMOČKOV

Pogoji: TSŠ strojne smeri in do 3 leta delovnih izkušenj

TOZD Vzdrževanje

8. ENERGETIK

Pogoji: visoka izobrazba elektro ali strojne smeri, tečaj iz varstva pri delu, znanje enega tujega jezika in 3 leta delovnih izkušenj

TOZD Hladilstvo

9. UREJEVALEC /v pločevinarni KP/

Pogoji: poklicna šola strojne smeri, izpit iz varstva pri delu in 2 leti delovnih izkušenj

10. VOZNIK VILIČARJA

Pogoji: tečaj za voznike viličarja, tečaj iz varstva pri delu in do 3 mesecev delovnih izkušenj

TOZD Računski center

11. ORGANIZATOR PROGRAMER I

Pogoji: višja šola organizacijske, tehniške ali ekonomske smeri, znanje dveh programskih jezikov, znanje angleščine ali nemščine — pasivno in 3 leta delovnih izkušenj

12. ORGANIZATOR I

Pogoji: visoka izobrazba organizacijske, tehniške ali ekonomske smeri, pasivno znanje enega tujega jezika /angleščina, nemščina/, poznavanje programiranja v vsaj enem računalniškem jeziku in do 4 leta ustrezne prakse

13. ORGANIZATOR PROGRAMER II

Pogoji: srednja šola tehniške, ekonomske ali splošne smeri, pasivno znanje angleščine ali nemščine in 2 leti delovnih izkušenj

14. SISTEMSKI PROGRAMER

Pogoji: visoka izobrazba tehniške ali organizacijsko-računalniške smeri, aktivno poznavanje operacijskega sistema konkretnega računalnika, aktivno znanje enega tujega jezika /angleščina, nemščina/ in 4 leta prakse pri programiranju

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.
Pisne prijave z dokazilom o izobrazbi sprejema kadrovsko-socialna služba LTH DO THN 8 dni od dneva objave.
Kandidati bodo o rezultatu obveščeni v 15 dneh po sklepu kadrovskih komisij.

Triglav - Gorenjka

LESCE ROŽNA DOLINA 8

ŽITO LJUBLJANA
TOZD TRIGLAV-GORENJKA LESCE
Rožna dolina 8

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. DOSTAVA KONDITORSKIH IN PEKARSKIH IZDELKOV — VOZNIK, 2 izvajalca

Pogoji: poklicna šola za voznike motornih vozil in eno leto delovnih izkušenj

PEK — 2 izvajalca

Pogoji: poklicna živilska šola — smer pek in eno leto delovnih izkušenj

Za objavljena dela in naloge zahtevamo trimesečno poskusno delo. Delovno razmerje sklenemo:
pod tč. 1 za določen čas — 3 mesece — s polnim delovnim časom
pod tč. 2 za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi ŽITO Ljubljana, tozd Triglav—Gorenjka Lesce. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

MALI OGLASI

tel.: 27-960
cesta JLA 16

aparati, stroji

Prodam navijalni STROJ aumman. Tel.: 41-011 8875

VIDEOREKORDER fischer, daljinsko vodenje, nov, prodam. Tel.: 70-211 8876

Prodam dobro ohranjen OBRAČALNIK gorenje muta. Ogled popoldne. Zupan, Hudo 5, Tržič 8877

Prodam črno-bel TV gorenje, star 2 leti. Ogled popoldan. Žibert, Predoslje 87 8878

Prodam črno-bel TV. Tel.: 74-319, od 19. do 20. ure 8879

Ugodno prodam KOMBINIRKO za obdelavo lesa, 5 operacij, 40 cm širine. Janez Zajc, Forme 12, Žabnica 8880

Pralni STROJ obodin, obnovljen, z manjšo okvaro, poceni prodam. Tel.: 51-560 8881

Prodam nov molzni STROJ vestfalia in 22 KW motor, 1450 obratov. Tel.: 39-596 8882

POSREDNIK ŽIVILA **Kokrica**

sprejem in prodaja rabljenega blaga (kolesa, športna oprema...) tel. 21 — 462

gradbeni mat.

Prodam 20 vreč TERANOVA za fasado. Šmid, Dolenja vas 34, Selca 8841

Prodam žagan LES ter balkonska vrata z oknom in roletami. Dolenc, Log 19, Škofja Loka 8842

Sobna VRATA 8 × 200 prodam. Tel.: 35-865 8843

Prodam OPEKO modelarec 30 × 40 po ugodni ceni. Martin Novak, Cegelnica 32, Naklo 8844

Prodam suhe hrastove PLOHE. Kranjska c. 20, Šenčur 8845

Prodam 150 m^2 smrekovega OPAŽA. Tel.: 45-130, po 16. uri 8898

Prodam 300 kosov salonitnih PLOŠČ. Tel.: 22-191 8899

Ugodno prodam malo rabljene RADIATORJE za centralno ogrevanje in 530-litrsko HLADILNO SKRINJO LTH. Tel.: 23-025 8907

Prodam OKNO jelovica 140 × 140, suhomontažna VRATA, širina 60 cm, in nekaj hrastovih PLOHOV. Tel.: 66-689 8908

vozila

R 4 GTL, letnik 1984, prodam. Tel.: 28-110 8647

Prodam ZASTAVO 850, letnik 82. Hrastje 32

Prodam dobro ohranjeno Z 101, letnik 1977. Vinko Benedičič, Staretova 33, Čirče 8449

STREŠNA OKNA

mira Radovljica Tel.: 75-036

BMW 1800 ugodno prodam. Gorenjska 30, Radovljica, tel.: 75-271 8450

Prodamo dve ZASTAVI 750, letnik 1980 in 1981, cena 550.000 din. Vsako sredo pri AMD Žirovnica ob 17. uri v TVD Partizan Žirovnica 8818

Prodam Z 101, letnik 1978. Benedikova 1, Kranj, samo popoldan 8819

Ugodno prodam TOMOS AVTOMATIK, letnik 1985. Zg. Bitnje 228 pri Puškarni 8820

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1986. Stane Burjek, Breg ob Savi 73, Mavčiče 8821

Prodam Z 101 L, letnik 1977, garažirano, registrirano do maja 1988. Oražem, M. Pijade 13, Kranj. Ogled popoldan 8822

DIANO, letnik 1977, registrirano do aprila 1988, prodam. Tel.: 35-392 8823

Prodam TOYOTO COROLA DX. Tel.: 75-140, int. 362 8824

Prodam Z 750, izredno ohranjeno, zaradi odhoda k vojakom. Branko Simijonov, C. revolucije 5, Jesenice 8825

Zelo ugodno prodam Z 101, letnik 1975, v voznem stanju, neregistrirano. B. Anđelko, Pipanova 68, Šenčur 8826

Prodam Z 101, letnik 85. Jerkovič, Pipanova 76, Šenčur, tel.: 26-211 8827

Ugodno prodam Z 101, letnik 1979. Ogled vsak dan. Borut Pangerc, Selo 17, Bled 8828

Prodam GOLF diesel, december 1982. Tel.: 74-334 8829

FORD ESCORT 1,3 L, letnik 1982, prevoženih 14.000 km, prodam. Vinko Tehovnik, Zg. Senica 22/b, Medvode 8830

Prodam karambolirano Z 101, motor je v brezhibnem stanju. Tel.: 45-594 8831

VOLVO 224 DL ugodno prodam. Tel.: 24-435 8832

Prodam Z 101, letnik 1979, garažirano, registrirano do aprila 1988, prevoženih 70.000 km. Tel.: 22-665, po 18. uri 8833

Prodam Z 101 za dele. Džaferovič, Frankovo naselje 69, Šk. Loka 8834

Prodam FORD ESCORD. Stara Loka 142, Škofja Loka 8835

Prodam FORD TAUNUS 1300, letnik 1970, registracija april 1988. Čadovlje 14, Golnik, tel.: 46-450 8836

Prodam R 18 TL, letnik 1983, prevoženih 23.000 km, cena 650 SM. Grenc 4, Škofja Loka 8837

Prodam JUGO 45, star 3 leta. Gabrk 16, Škofja Loka 8838

Prodam dobro ohranjen VW 1200 L (nemški), letnik 1975, prva registracija 1977, in nov prenosni TV color (toshiba), 36 cm, deklariran. Zupan, T. Dežmana 8, 9. nadstropje, tel.: 33-165 od 16. ure dalje 8839

Prodam AVTOPRIKOLICO in motorno žago jonsered. Jeglič, Podbrezje 86 8840

Prodam novo tovorno PRIKOLICO za osebni avto, velikost 150 × 100. Dvorje 87, Cerklje 8883

Prodam GOLF JL, letnik 1979. Tel.: 36-657 8884

Prodam MZ 250. Bojan Benedik, Šutna 73, Žabnica, tel.: 44-576 8885

Ugodno prodam Z 101 GTL 55, letnik 1983, cena 160 SM. Tel.: 83-944 8886

Prodam GOLF JX bencinar, letnik 1986. Hrastje 81, Kranj 8887

Prodam Z 850 KOMBI, letnik 1980, prevoženih 57.000 km, po ugodni ceni. Tel.: 74-578, od 7. do 13. ure 8888

GOLF JGL, letnik 1981, registriran do aprila 1988, prodam. Robnik, Blejska dobrava 40 8889

Prodam TOMOS AVTOMATIK 3 ML. Gajser, Gubčeva 4, Kranj. Ogled zvečer 8890

F 750, starejši letnik, generalno obnovljen, prodam za 30 SM. Tel.: 25-264, popoldan 8891

Zaradi bolezni prodam VW 1200, vozen, neregistriran, za 20 SM. Janko Arh, Češnjica 48, 64267 Srednja vas 8892

Prodam Z 1100 contort, letnik 1981, namenjeno za izvoz. Praše 48, tel.: 40-313 8893

Prodam PONY EXPRESS, zelo dobro ohranjen, s puch motorjem. Podbrezje 42, tel.: 70-146 8903

BT 50, star 3 mesece, registriran, prodam za 30 SM CENEJE. Velkavrh, Cesta revolucije 8, Jesenice 8904

ARK SALON POHISTVA
Slovenijales, Lesna industrija n. sol. o Idrija 65280 Idrija tel.: 065/71-855

Prodam Z 750, letnik 1978. Herman Mubi, Predoslje 145 8905

Prodam TOMOS AVTOMATIK A 3 KL 6 S, izvozni model, še v garanciji za 40 SM, in APN 6, star eno leto, za 35 SM. Ivan Mihelič, Poljšica 23, Podnart 8906

Prodam dobro ohranjeno LADO 1200 S, letnik 1984, prevoženih 26.000 km. Zadraga 13, Duplje.

Prodam ZASTAVO 101 GTL, letnik 1984, dobro ohranjeno, prevoženih 24.000 km. Zadraga 13, Duplje.

Prodam OPEL REKORD letnik 1961, potreben obnove. Ogled popoldne. Naslov: Anuška Kavčič, Selo 37, Žiri. Tel.: 69-416

razno prodam

Prodam 1 ha prve KOŠNJE na travniku. Zg. Brnik 17, tel.: 42-712 8657

Prodam trivrstni diatonični HARMONIKI: B, ES, AS, in A, D, G. Tel.: 67-198 8846

Prodam kombinirano lovsko PUŠKO, znamke suhl 16/16, 7 × 65 R, in diatonično HARMONIKO B, ES, AS. Janez Šubic, Log 10, Škofja Loka 8847

Prodam rabljen KOTEL za kuho prašičem. Stara Loka 21, Škofja Loka 8848

Prodam JADRALNO DESKO Sailboard. Tel.: 41-011 8849

Ugodno prodam novo 32-basno klavirsko HARMONIKO. Tel.: 42-077 8850

Prodam bukova DRVA. Poženik 15, Cerklje 8851

Prodam betonski MEŠALEC, pomivalni STROJ iskra, panterm PEČ 18 KW, in PRIKOLICO za osebni avto. Smledniška 9, Kranj 8852

Prodam ČELADI MDA in NOLAN. Matjaž Šipec, Suha 17, Kranj 8853

Prodam dobro ohranjen globok otroški VOZIČEK. Tel.: 46-133 8854

Prodam ŠOTOR za 4 osebe. Tel.: 62-535 8855

Prodam betonske CEVI Ø 30, otroško POSTELJICO z jogijem in odejo ter starejšega KONJA. Tel.: 60-091, int. 282-dopoldan 8856

Prodam ŠOTOR induplati, model izola, za 3 osebe. Tel.: 82-476 8857

pivnica evropa Kranj
ŽIVILA

živali

Prodam manjše in večje PRAŠIČKE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 8770

Prodam črno-belo KRAVO s prvim teletom. Bodovlje 1, Šk. Loka 8858

Prodam KRAVE, dobre mlekarice 8 mesecev breje. Pegom, Lenart 4, Selca, tel.: 64-323 8859

Prodam šest tednov stare grahaste PETELINČKE. Cena 600 din. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 8860

V juliju in avgustu bom prodajal rjave in grahaste JARKICE. Sprejemam naročila. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 8861

Prodam KRAVO frizijko v 9. mesecu brejosti. Novak, Jezerska c. 61, Kranj 8862

Prodam PUJSKE, težke po 25 kg. Barbara Stanonik, Smoldno 3, Poljane 8863

Prodam KANARČKE. Anton Bešter, Brezje pri Tržiču 3 8864

Prodam sivo-črni TELIČKI, stari 6 in 7 tednov, za pleme ali zakol. Prebačevo 17 8865

Prodam BIKCA simentalca, starega 2 meseca, in OVNA za pleme. Tel.: 60-734, zjutraj 8909

stan. oprema

Poceni prodam HLADILNIK rade končar, 170-litrski, zelo ugodno. Velesovo 50, tel.: 42-490, dopoldan in popoldan 8869

Prodam predsobno STENO. Tel.: 38-880 8870

Prodam nov 100-litrski BOJLER in okno 80 × 90, 20 odstotkov ceneje. Strahinj 73, tel.: 47-512 8897

Prodam dobro ohranjeno 380-litrsko zmrzovalno SKRINJO. Tel.: 21-036, od 14. ure dalje 8900

stanovanja

V Kranju najamem enosobno stanovanje za daljšo dobo. Šifra: Reden plačnik 8871

Mlado dekle-uslužbenka išče v Kranju ali okolici sobo s souporabo kopalnice in možnostjo kuhanja. Šifra: Redna plačnica 8872

Mlad fant išče sobo v Kranju s souporabo sanitarij. Šifra: Dobro plačam 8873

Samsko dekle išče sobo ali garsonjero v Kranju (okolica). Šifra: pomoč, predplačilo 8894

Oddam stanovanje starejšima zakoncema brez otrok. Šifra: na deželi 8895

Mlada družina z otrokom išče stanovanje v okolici Radovljice. Cankarjeva 36, Radovljica 8896

kupim

Kupim dobro ohranjen TRAKTOR univerzale 45 kon. moči s pogonom na 4 kolesa. Danilo Eniko, Hlebce 10, Lesce 8612

Kupim BIKCA, starega do eno leto. Tel.: (061) 841-108 8866

Kupim BIKCA simentalca, starega 10 dni. Vidic, tel.: 45-262 8867

Kupim STROJ za izdelavo PARKETA. Kondič, Šorlijeva 31, Kranj 8868

Kupim 400 kosov opeke »KIKINDA 272«. Tel.: 69-416 popoldne

POZNANSTVA

Vdovec, sam s svojo hišo in lepim premoženjem, želi spoznati dobro žensko za skupno življenje, staro do 68. let. Šifra: Topel dom 8817

zaposlitve

Ali si mogoče že kdaj oziroma bi rad opravljal delo ZASTOPNIKA na terenu? Te to delo veseli, pa si zaradi slabih pogojev in zaslužka obupal!? Javi se s kratkim življenjepisom in gotovo ti bomo odgovorili. Šifra: S pridnostjo do lepšega jutri 7560

Za opravljanje akviziterskih del vabimo k sodelovanju poštene fante in dekleta. Prednost imajo Radovljičani in Jeseničani! Pogoj: kratek življenjepis, avto, prosti vikendi, veselje do dela na terenu. Šifra: Denar 8742

Honorarni zaslužek nudimo pridnim in poštenim osebam pri prodaji knjig na področju Slovenije. Šifra: Kratek življenjepis 8746

Iščem sodelavce za prodajo priročnikov. Šifra: Dobro plačilo — priročnik 8901

Takoj sprejmem delo na dom, lasten prevoz, hitra in spretna. Naslov v ogl. oddelku 8902

posesti

10 km iz Kranja prodam novo visokopritlično hišo. Šifra: Visokopritlična 8882

HIŠO (starejšo, enonadstropno, z dvoriščem) v središču Škofje Loke prodamo. Ponudbe pod šifro: Klobovsova 8883

OSTALO

Sprejmem delo na dom (sestavljanje, sortiranje, pakiranje), lasten prevoz. Naslov v ogl. oddelku 8874

Prodam 15 čebeljih družin. Umnik Stane, Kranjska 6, Šenčur. Tel.: 41-036

SLOVENSKE ŽELEZARNE ŽELEZARNA JESENICE

SLOVENSKE ŽELEZARNE
ŽELEZARNA JESENICE
Cesta železarjev 8

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Družbeni standard objavljamo prosta dela in naloge:

SOBARICA V SAMSKEM DOMU
šifra 9206, D—2, 6. kateg. **1 oseba**

Pogoji: končanih 6 razredov osnovne šole

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi v Kadrovski sektor Železarne Jesenice, C. železarjev 8, 64270 Jesenice, z oznako za TOZD Družbeni standard.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega

TONETA ČEMAŽARJA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, posebno še Lojzki Bernard, kolektivu Iskre za poslovilni govor, gasilcem za častno spremstvo, gasilcem za zapete žalostinke in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

SORODNIKI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, deda in pradeda

VINCENCA BERGANTA

se iskreno zahvaljujemo prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala sosedom, doktorjema Dolencu in Habjanu, pevcem za zapete žalostinke in duhovniku za lepo opravljen obred.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Po dolgi in hudi bolezni nas je zapustil naš ljubljeni mož, oče, sin, brat, stric in bratranec

ANTON DRAKSLER

iz Mavčič št. 48

Ob boleči ločitvi se iskreno zahvaljujemo za izražena sožalje, molitev in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in sočustvovali z nami. Zdravnici dr. Mariji Ravnihar se zahvaljujemo za številne obiske na domu. Zahvala GD Mavčiče, Jožetu Stenovcu pa za ganljive besede pri odprtem grobu. OŠ Mavčiče, NK Mavčiče, srednji gumarski šoli, tovarni SAVA, tozd VZD, Tekstilindusu, obrat II-čistilnica in kolektivu AERO Medvode zahvala za podarjeno cvetje. Gospodu župniku hvala za lepo opravljen pogrebni obred. Kvintetu Gorenjci iz Naklega zahvala za lepo petje. Vsem, čeprav so vaša imena skrita, še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Mavčiče, 1. junij 1987

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

ALOJZ BERNIK

iz Rakovice 8 pri Kranju

Od njega se bomo poslovili v torek, 9. junija, ob 17. uri na pokopališču v Zgornji Besnici. Do pogreba leži v mrliški vežici v Zgornji Besnici.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, sina in brata

MIROSLAVA LUŽARJA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, posebno družinama Ravnik in Dornik, za pomoč ter sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Hvala zdravniškemu osebju, ki mu je nudilo pomoč. Zahvaljujemo se vsem delavcem tovarne Zlit za pomoč in izrečena sožalja, gasilcem za izkazano čast, RK in KS, godbi, pevcem Zupan za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala razrednikoma, sošolcem in sošolkam 3. b SŠEDU Kranj, 1. b SŠGT Bled ter tovarišici in cicibanom iz vrtca. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, iskrena hvala.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Križe, 4. junija 1987

Arheološko najdišče v Drulovki

Buldožerji prehiteli arheologe

Kranj — Šele pred prvim majem letos so arheologi Zavoda za naravno in kulturno dediščino in Republiškega zavoda sondirali del zemljišča, kjer so že lani jeseni s stroji začeli pripravljati teren za gradnjo novega stanovanjskega naselja Drulovka. Del najdišča ob kanjonu Save sicer še ostaja za izkopavanje, preostali del, kjer bi bilo mogoče določiti mejo naselbine iz neolitika, pa so že prerili gradbeni stroji.

Težko je oceniti, ali je nastala velika škoda ali le majhna; lansko jesen so namreč, tako kot je bilo predvideno, buldožerji že sneli prvo plast na zemljišču novega naselja Drulovka in začeli urejati vse potrebno za komunalno opremo. To še ne bi bilo nič posebnega, če ne bi bili za ta dela šele zdaj, tik pred prvim majem, zvedeli na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj ter hitro — v stilu kar se rešiti še da — poslali ekipo arheologov na gradbišče, da bi izpod strojev rešili še kaj izkopanin. Drulovka je namreč že od leta 1954 na predelu ob kanjonu Save, tako imenovanem Špik, znana po najdišču predmetov iz neolitske in eneolitske dobe, to je mlajše kamene in tudi bronaste dobe.

»Vendar pa se od takratnih dve leti trajajočih izkopavanj, ki jih je vodil pokojni Josip Korošec s seminarja za arheologijo filozofske fakultete v Ljubljani, vse do danes ni premaknilo nič,« pravi Milan Sagadin iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. »Ta arheološka lokacija je sicer vsa ta leta obstajala v prostorskih planih, vendar pa ni bilo nikoli denarja, da bi najdišče dokončno raziskali. Ko so bile pred šestimi leti znane zasnove za zazidalni načrt Drulovke, smo sicer dali pripombo, naj se zazidalni načrt odmakne od kanjona, predvsem pa od jarka, ki nekako obkroža Špik in domnevne ostanke naselbine. Toda iz različnih vzrokov je bil načrt sprejet, kot je bil prvotno zamišljen. Za povrh so gradbeniki jeseni že posneli prvih deset do dvajset centimetrov tako imenovane kulturne plasti, v kateri so ostanki predmetov tudi iz obdobja 2000 let pred našim štetjem.«

Nekaj prazgodovinske keramike, odlomljenih delov kamnitega orodja, orožja, konice kamnitih puščic, kremenova rezila, strgala in svedre so arheologi še našli, najdbe dokumentirali in kartirali. Najdeno sodi v začetek stare železne dobe, značilne tudi za druge najdenine v okolici Kranja. Kaže, da gre za dve poselitvi na enem mestu. Žal ni bilo časa, da bi s sondiranjem ugotavljali, ali so bile na tem mestu naselbine ali ne, verjetno bi jo lahko kasneje našli na Špiku.

To, kar je zbranega z najdišča v Drulovki, bo kdaj kasneje verjetno predstavljeno na kakšni razstavi, saj na ta način Drulovke še ne poznamo. Zdaj se arheološki nadzor, kot se reče prisotnosti arheologa na gradbišču, nadaljuje-če bi morda našli ob gradbenih delih v zemlji kaj pomembnejšega. Zdaj vemo le to, da zaradi vseh teh nerodnosti ne vemo in morda ne bomo vedeli, do kje sega (če sploh sega) naselbina iz neolitika ob kanjonu Save.

L. M.

V nedeljo smo spet krenili na Veliko Poljano

Poldrugi tisočak visoko, za veselje in zdravje

Velika Poljana, 7. junija — Vedno več ljudi si vsako leto prvo junijsko nedeljo rezervira za vzpon na 1407 metrov visoko Poljano pod Storžičem. Letos jih je bilo kar nad 2000 takšnih in nobenemu ni bilo žal, da je tako prijetno in koristno izkoristil sončno nedeljo. V organizacijo pohoda se je letos vključil tudi Gorenjski glas.

Samo s Trstenika, kjer je bila »uradna« izhodiščna točka tradicionalnega pohoda, je proti Poljani krenilo nad 800 ljudi, največ dopoldne, nekaj pa tudi popoldne. Na poljansko planino so prišli tudi po drugih poteh, tako da je bilo v nedeljo samo na račun Poljane v naravi nad 2000 ljudi. Športno društvo s Kokrice se je spet izkazalo po organizaciji. Izjemno prijetno je bilo tudi vreme, tako da je bil vzpon na Poljano resnični užitek. Mnogi so krenili naprej po planinskih poteh: na Storžič, Tolsti vrh, na Kriško goro. Pohod je bil tudi srečanje z gozdom, za katerega so kranjski gozdarji napisali, da ima v globini gozdov narod srce, narod brez gozda pa je narod, ki umre, pa s številnimi prijatelji in znanci. Ljudje vseh starosti smo se srečali, od skoraj dojenčkov na hrbtu preznojenih očetov, do malo večjih, pa do možakarjev, ki so bližje sedmim kot petim križem. **Gorenjski glas je na Poljani izpeljal svojo nagradno igro, zbiral na cilju kupone, objavljene pretekli petek** (kdo bo srečnež, bomo objavili ta teden), **dobil pa tudi nekaj novih naročnikov. Prva se je na naš časopis naročila Bernarda Lukančič iz Žirov, Igriška 1.**

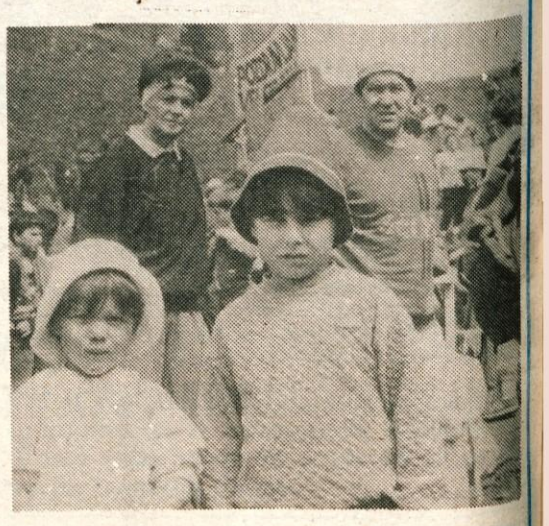

Poklepetali smo z nekaterimi pohodniki.

Alojz Sirc s Trstenika: »Doslej sem bil še vsako leto na pohodu, razen lani, ko je bilo slabo vreme. Danes sem pešačil dve uri, sicer pa sem na Poljano že prišel v poldrugi uri. Vzpon na Poljano se mi zdi prijeten, ni naporen, prav primeren za šport. S prvim junijem sem se upokojil in bom šel lahko pogosteje na Poljano. Takšen pohod ima še drugo vrednost. Precej ljudi spoznaš, se z njimi pogovoriš, se sprijateljiš. Tega je v gorah največ, in prav to cenim.«

Jure in Petra Grajzer s Kokrice sta bila med najmlajšimi udeleženci. Z mamo Ireno so dobre pol ure hodili izpod Storžiča. Jure je že pravi hribovec, saj je star 7 let in je bil v nedeljo že petič na Poljani, Petra pa tudi ni bila prvič v planinah. »Nič nisva utrujena. jaz imam konec male šole, Petra pa gre v vrtec, na Poljano pa bova še prišla,« je povedal Jure.

Rajko Starc iz Kranja: »Koliko sem star? 77 let in zame sta največja užitka kegljanje in hoja. V Seničnem sem doma in pogosto krenem do Poljane, na Storžič, do Gozda, na Kriško goro. Če se slabo počutim, grem ven, v naravo, v hribe, pa ozdravim. Brez hoje ne morem živeti. Zadnjo zimo sem šestkrat smučal na Kravavcu. Ko me je Franjo ugledal, je kar zazijal in se začudil. Na pohod na Poljano grem vsakič. Sicer ne žigosam kartona, pridem pa kljub temu. Tudi med hojo na Storžič se ustavim tu. Na pohodu samo lani nisem bil, ker me ni bilo doma.«

Besedilo in slike J. Košnjek

20 let ustvarjanja in prizadevanja med mladimi

Škofja Loka v veselih barvah

Škofja Loka, 6. junija — Več kot sto dvajset pionirjev likovnikov, fotoamaterjev in kiparjev je v soboto popestrilo ulice tisočletne Škofje Loke. Pridružili pa so se jim tudi najmlajši, cicibani iz škofjeloških vrtcev, ki so risali na asfalt.

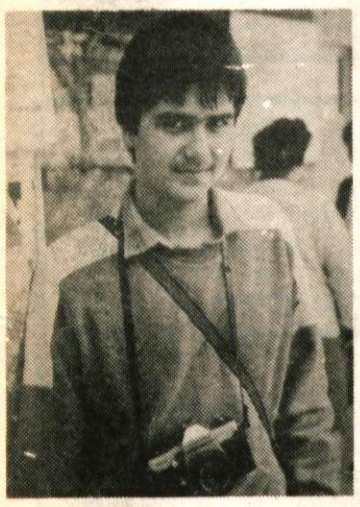

Mala Groharjeva slikarska kolonija že dvajset let pomeni za Škofjo Loko nekakšen praznik. Na ulice pridejo mladi in stari, vsi pa radovedno gledajo mlade umetnike, kako prenašajo na papir stare, nove in prenovljene zgradbe. Letos, ob jubileju, so se mladim likovnikom pridružili tudi pionirji fotografi, pionirji kiparji in cicibani.

Matjaž Ljubec iz OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka je v rokah držal fotoaparat in z njim beležil utrip življenja in dela Ločanov: »Fotografiranje me veseli že nekaj let. Sprva sem fotografiral sam, pred dvema letoma pa sem se vpisal v fotokrožek. Tam se učimo iskati motive za fotografije, fotografirati in tudi razvijati svoje izdelke. Fotografiranje me zelo veseli in včasih celo razmišljam, da bi se odločil za poklic, kjer bi lahko fotografiral.«

Slikarska kolonija pomeni tudi utrjevanje vezi med mladimi iz vse Slovenije, pa tudi ostalih delov Jugoslavije. Letos so se je udeležili pionirji iz pobratene Smederovske Palanke in Bitole. Sedmošolka **Maja Spasojević iz Smederovske Palanke** je povedala: »Včeraj smo prišli iz Smederevske Palanke. Stanujem pri prijateljici, ki je doma pri Sv. Duhu. Zjutraj sem si ogledala mesto in mi je zelo všeč. Za motiv sem izbrala cerkev in trg, ker so tukaj lepe barve. Upam, da bom še kdaj prišla v Škofjo Loko.«

Novost letošnje slikarske kolonije so bili pionirji kiparji, ki so ustvarjali na temo slovenske leposlovne pripovedi.

»Za motiv sem izbral Agato na prašičku iz Tavčarjeve Visoške kronike. Zdi se mi, da to nekako sodi v okvir Škofje Loke, pa tudi meni je všeč. Tu delam pod vodstvom našega menotorja Jožeta Daskoflerja. Kiparstvo in nasploh umetnost me zelo veselita, vendar se za študij nekako ne morem odločiti, saj je šola predaleč,« je povedal **Borut Rozman, osmošolec z Jesenic.**

Prava zanimivost, kraj, koder se je ustavljalo največ ljudi, pa so bili malčki, ki so kar na sredini mesta risali na asfalt, seveda pod budnim očesom tovarišic iz vrtcev.

»Tu je okrog petdeset cicibanov iz vrtcev, pridružili pa so se jim tudi drugi malčki, saj vsakemu, ki hoče risati, damo kredo. Zdi se mi, da je slikarska kolonija pa tudi risanje najmlajših na asfalt velika popestritev v Škofji Loki. Ljudje se tukaj ustavljajo, gledajo in se pogovarjajo. Res je veliko zanimanja,« pravi Andreja Janša, vzgojiteljica iz vrtca Kekec v Škofji Loki.

Škoda bi bilo, če vseh slik, kipov in fotografij ne bi bilo moč kasneje pogledati. Zato je odbor Male Groharjeve slikarske kolonije pod vodstvom predsednika kolonije Lojzeta Malovrha že v nedeljo dopoldne pripravil razstavo likovnih, fotografskih in kiparskih del, ki bo do konca meseca v galeriji na loškem gradu.

V. Stanovnik

Foto: G. Šinik

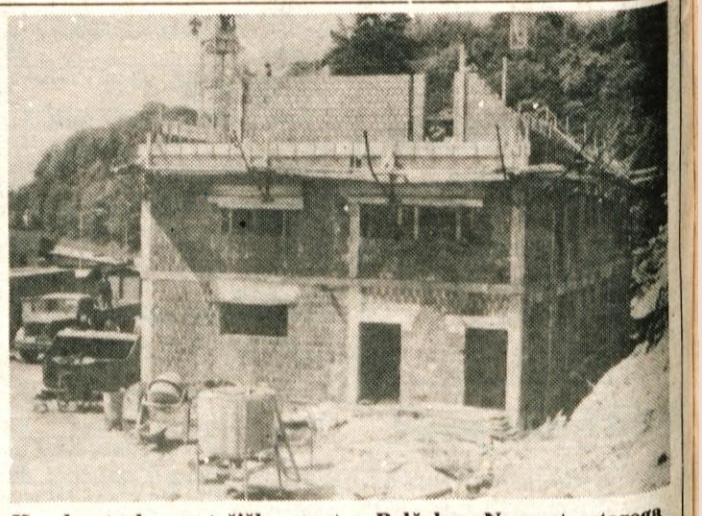

Kmalu streha na tržiškem vrtcu Palček — Namesto starega vrtca, ki so ga podrli zaradi neustreznih in pretesnih prostorov za varstvo otrok, raste nasproti tovarne Peko v Tržiču nova stavba, v kateri bo šest igralnic v dveh etažah. Graditelj SGP Tržič opravlja dela v načrtovanih rokih, zato predvidevajo, da bodo do letošnjega praznika republike lahko uredili pritličje zgradbe. Naložbo bodo dokončali postopno v prihodnjih letih, saj bo že prva faza gradnje stavbe stala vzgojno-varstveno ustanovo v Tržiču približno 450 milijonov dinarjev. Načrtujejo tudi, da bodo po izgradnji nove tržiške vpadnice razširili igrišče okrog vrtca. — Besedilo in slika: S. Saje

Srečanje v Novi Gradiški

Vsakoletno srečanje »BRATSTVA I JEDINSTVA REŠETARI« zbira predvsem folklorne skupine iz raznih krajev Jugoslavije. Sodelujejo tudi povabljena likovna društva. Na letošnjem srečanju so ob domačem društvu PETROVIČ iz Nove Gradišče in GRUPI 69 iz Zagreba sodelovali še člani likovnega društva ISKRA in sicer: Zdenka Gajšek, Martin Goričanec, Franc Guček, Boris Lavrič, Mladen Radojčič, Miljanka Simšič, Vida Štemberger, Zlata Volarič, Jože Volarič in Janez Žgajnar. Za uspešen nastop so likovniki ISKRE dobili priznanje in zahvalnico. Čestitamo likovnikom!

Zlata Volarič

Družbene dejavnosti v primežu potreb in možnosti

Usodo z gospodarstvom bo treba deliti

Kranj, 5. junija — Potem ko smo družbenim dejavnostim konec minulega leta pustili vdihniti zrak (denar) s polnimi pljuči in plače uskladili z gospodarstvom, jih zdaj spet postavljata nazaj zvezni interventni zakon, ki omejuje skupno porabo, in nov obračunski sistem, po katerem bodo družbene dejavnosti velik del denarja zajemale iz dohodka združenega dela, ki bo ali pa ga ne bo.

Žal je tako, da smo bolj mojstri opisovanja razmer, težav kot iskanja rešitev iz njih. Tako naravnano je tudi poročilo delovne skupine slovenskega partijskega komiteja o položaju družbenih dejavnosti v zvezi z zvezno zakonodajo, o kateri so danes razpravljali v medobčinskem svetu zveze komunistov za Gorenjsko.

Po lanskem decembru, ko so se v družbenih dejavnostih uskladili z gospodarstvom, letos ponovno zaostajajo. V prvih treh mesecih so šle izvajalske plače le za osem odstotkov navzgor, od 79 gorenjskih zgubarjev je bilo kar četrtina organizacij družbenih dejavnosti; od 391 milijonov dinarjev izgube je je bilo kar 270 milijonov v zdravstvu. Vzrok: zaradi interventnega zakona interesne skupnosti sicer zbranega denarja ne smejo razdeliti in porabiti. S tako ustvarjenimi viški služi banka.

Še slabše se obeta po novem obračunskem sistemu, ko bo ustvarjeni dohodek združenega dela v veliki meri krojil skupno porabo. Začel naj bi veljati v drugi polovici leta, čeprav se neuradno govori, da bo letos počakal.

Že doslej, posebno od leta 1981, so v zdravstvu, šolstvu, otroškem varstvu, kulturi in drugje varčevali predvsem na svoj račun: z nižjimi plačami, puščajočimi strehami stavb in podobnimi malo učinkovitimi ukrepi, ne pa s krčenjem obsega in kvalitete programov, ki so se celo širili. Res je, da ima vsak pravico biti zdrav, se izobraževati, a varčevanje samo na račun izvajacev ni pošteno. Manevrskega prostora v občinah skoraj ni več in strokovne službe interesnih skupnosti bodo imele zahtevno vlogo posrednika dialogov med porabniki in iozvajalci, ki so oboji v stiski. Prvi, ker imajo vse manj dohodka, drugi, ker bodo odvisni od tega dohodka, prisiljeni deliti žalostno usodo. V loški in radovljiški občini, kjer imajo dokaj ugodno strukturo gospodarastva, bodo v prihajajočem novem obračunskem sistemu še nekako vozili, drugje, kjer je gospodarstvo revno ali vse bolj v izgubah, bo še težje. Gotovo bo pri tem morala odigrati svojo vlogo tudi gorenjska solidarnost.

H. Jelovčan